



Lokaal Sociaal Beleidsplan 2008 – 2013

Voorontwerp goedgekeurd in college : 5 november 2007

Advies seniorenraad : 22 november 2007

Advies lokaal overleg kinderopvang : 22 november 2007

Goedgekeurd in OCMW-raadszitting : 29 november 2007

Goedgekeurd in gemeenteraadszitting : 18 december 2007



Inhoud

Inleiding	p. 4
Deel 1 - Maatschappelijk kader	
1.1. Het gemeentebestuur	p.6
1.2. Demografie	p. 9
1.3. Situering gemeente	p. 10
1.4. Gemeentelijk sociaal beleid	p. 12
1.5. Intrageementelijke samenwerking	p. 16
1.6. Boven- en intergemeentelijke samenwerking	p. 18
Deel 2 - Beleidsmaatregelen	
Hoofdstuk 1 - Jeugd : kinderopvang	p. 19
1.1. Participatie van de actoren	p. 19
1.1.1. Werkveld – Inwoners - Gemeentelijke adviesraden	
1.2. Omgevingsanalyse	p. 19
1.2.1. Aanbod – vaststellingen – SWOT	p. 19
1.2.2. Toegankelijkheid	p. 25
1.2.3. Communicatie en samenwerking diensten	p. 26
1.3. Doelstellingen en acties kinderopvang	p. 27
Hoofdstuk 2 - Jeugd : onderwijs en opvoedingsondersteuning	p. 30
2.1. Participatie van de actoren	p. 30
2.1.1. Werkveld – Inwoners - Gemeentelijke adviesraden	
2.2. Omgevingsanalyse	p. 30
Aanbod – vaststellingen - SWOT	
2.2.1. Onderwijs	p. 30
2.2.2. Vorming voor jongeren	p. 32
2.2.3. Opvoedingsondersteuning	p. 32
2.2.4. Wat kunnen we doen als lokale besturen inzake opvoedingsondersteuning en onderwijs?	
2.3. Doelstellingen en acties opvoedingsondersteuning	p. 35
Hoofdstuk 3 - Ouderen	p. 36
3.1. Participatie van de actoren	p. 36
3.1.1. Werkveld – Inwoners - Gemeentelijke adviesraden	
3.2. Omgevingsanalyse senioren en vrije tijd	p. 36
3.2.1. Aanbod van het verenigingsleven – vaststellingen – SWOT	p. 36
3.2.2. Ouderenbeleid	p. 38
3.2.3. Sociaal leven	p. 40
3.2.4. Veiligheid – verkeer – leefbaarheid	p. 40
3.2.5. Mobiliteit	p. 41
3.2.6. Levenslang leren en vorming	p. 43
3.2.7. Andere actoren inzake seniorenbeleid	p. 43

3.3. Omgevingsanalyse thuiszorg voor senioren	p. 44
3.3.1. Vraag – aanbod – SWOT	p. 44
3.3.2. Gemeentelijke premies	p. 47
3.3.3. Samenwerking tussen verschillende diensten	p. 48
3.4. Omgevingsanalyse residentiële zorg voor bejaarden	p. 49
3.4.1. Vraag – aanbod – SWOT	p. 49
3.4.2. Toegankelijkheid van de zorg	p. 50
3.5. Doelstellingen en acties ouderen	p.51
Hoofdstuk 4 - Huisvesting	p. 54
4.1. Participatie van de actoren bij de opmaak van het plan	p. 54
4.1.1. Werkveld – Inwoners - Gemeentelijke adviesraden	
4.2. Omgevingsanalyse huisvesting algemeen	p. 54
Aanbod – vaststellingen - SWOT	
4.2.1. Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan	p. 54
4.2.2. Woningmarkt	p. 56
4.2.3. Sociale huisvesting	p. 57
4.2.4. Alternatieve woonvormen	p. 60
4.2.5. Gemeentelijke dienstverlening	p. 61
4.2.6. Instrumenten lokaal woonbeleid	p. 63
4.3. Omgevingsanalyse huisvesting ~bijzondere woonvormen	p. 66
Aanbod – vaststellingen - SWOT	
4.3.1. Bijzondere woonvormen voor personen met een handicap	p. 66
4.3.2. Bijzondere woonvormen voor personen met een psychiatrisch probleem	p. 67
4.3.3. Bijzondere woonvormen in kader van bijzondere jeugdzorg	p. 68
4.4. Doelstellingen en acties huisvesting	p. 69
Deel 3 – Financieel programma 2008 – 2013	p.71
Hoofdstuk 1 : Gemeente 2008-2013	p. 71
Hoofdstuk 2 : OCMW 2008-2013	p. 72
Deel 4 – Bijlagen	p. 73

Inleiding

Op 3 maart 2004 keurde het Vlaams Parlement het Decreet betreffende het lokaal sociaal beleid goed. Het werd van kracht op 22 mei 2004.

Het decreet streeft naar een coherente, democratische, efficiënte en doelmatige inzet van publieke middelen. Het hoofddoel is iedereen een gelijke toegang te verzekeren tot het recht op menswaardig leven, en daartoe het bereik en de toegankelijkheid van de sociale dienstverlening verhogen.

Men wil de sociale grondrechten en een maximale toegankelijkheid van de sociale dienstverlening waarborgen door

- het versterken van de samenwerking en afstemming gemeente – OCMW
- het versterken van de samenwerking met organisaties, diensten en vrijwilligers
- een verhoging van de toegankelijkheid van het aanbod voor de burger

Artikel 4 van het decreet bepaalt dat het lokaal bestuur – gemeente én OCMW samen- één lokaal sociaal beleidsplan maakt dat minstens de volgende elementen bevat:

- 1° een omgevingsanalyse
- 2° een geïntegreerde visie op het lokaal sociaal beleid;
- 3° een meerjarenplan met betrekking tot de gewenste acties en inzet van lokale middelen;
- 4° de taakverdeling en werkafspraken tussen de gemeente en het OCMW met betrekking tot de uitvoering van het meerjarenplan en de coördinerende rol van het lokaal bestuur;
- 5° een beschrijving van de wijze waarop de bevolking en lokale actoren bij de voorbereiding van het beleidsplan betrokken werden en bij de uitvoering en de voortgang van het beleidsplan en van het lokaal sociaal beleid zullen betrokken worden.

Op 3 januari 2005 besliste het College van Burgemeester en Schepenen van Stekene om in samenwerking met het OCMW een coördinatie-overleg samen te stellen dat zou instaan voor het opmaken van een Lokaal Sociaal beleidsplan.

In 2005 werd voor Stekene een eerste plan opgemaakt voor 2006-2007.

Dit eerste plan kreeg een minimale invulling; het bevatte een stappenplan, met het tijdsplan en de werkwijze om te komen tot een gedragen lokaal sociaal beleidsplan voor 2008-2013 en een bestuursakkoord tussen gemeente en ocmw.

Op 27 februari 2007 werd de aanzet gegeven met de nieuwe beleidsmensen van OCMW en gemeente voor de opmaak van het beleidsplan 2008-2013.

Er werd gekozen om in eerste instantie volgende thema's uit te werken: huisvesting, ouderen en kinderopvang en geleidelijk ook het concept *Sociaal Huis* vorm te geven.

Het sociaal huis, dat tegen mei 2009 moet gerealiseerd zijn, is het einddoel van de samenwerking tussen gemeente en OCMW.

Deze één-loketfunctie veronderstelt een verregaande samenwerking en onderlinge afstemming van beide besturen met de bedoeling iedere Stekenaar een betere toegang te verlenen tot de sociale dienstverlening:

- voor iedere Stekenaar : dit impliceert dat we rekening houden met de diverse doelgroepen: kinderen, jongeren, ouderen, kansarmen, personen met een handicap, gezinnen, autochtonen, allochtonen, vluchtelingen en werkzoekenden.
- sociale dienstverlening omvat verschillende thema's die gestoeld zijn op de sociale grondrechten: wonen, werken, gezondheid, cultuur, sport en vrije tijd, onderwijs en maatschappelijke dienstverlening
- toegankelijkheid verhogen kunnen we enerzijds door ervoor te zorgen dat alle actoren die actief zijn in het welzijnslandschap beter zicht krijgen op elkaars aanbod inzake sociale dienstverlening, maar anderzijds ook door de uitwerking van het concept sociaal huis waar sprake is van een toegankelijke, klantgerichte sociale dienstverlening waarin de burger vlot de weg vindt.

Zowel het OCMW als het gemeentebestuur

- vormen gezamenlijk een *loket* dat toegang geeft tot de lokale sociale dienstverlening
- verstrekken *informatie* over sociale dienstverlening op lokaal en regionaal niveau
- *verwijzen door* naar lokale actoren waar nodig

Ook het gemeentedecreet van 15 juli 2005 brengt een aantal structurele vernieuwingen met zich mee. Sinds het Lambermontakkoord zijn de gewesten bevoegd voor de organieke regeling van gemeenten en provincies. Dit resulteerde in het gemeentedecreet. Het gemeentedecreet brengt meer autonomie voor gemeenten zodat deze hun werking aan de lokale context kunnen afmeten (subsidiariteitsprincipe). Meer maatwerk dus! Het decreet schets enkele basisregels. Zo is het gemeentebestuur gebonden aan de opmaak van een *strategische meerjarenplanning* (Gemeentedecreet van 15 juli 2005, Titel IV, Hoofdstuk II) bestaande uit een strategische nota en een financiële nota. Ook hier worden de beleidsdoelstellingen en de beleidsopties in een plan gegoten met de bedoeling het extern en intern te voeren gemeentebestuur op elkaar af te stemmen. Planmatig werken over de diensten en sectoren heen, met aandacht voor burgerparticipatie. Werken aan een geïntegreerd beleid. Werken

met een visie. Het strategisch meerjarenplan wordt opgemaakt voor de hele periode waarvoor de gemeenteraad werd verkozen, in casu 6 jaar. (Cfr. Gemeentelijke Strategische nota 2008-2013)

De komende periode wordt dan ook vooral een zoektocht om alle sectorale plannen, waaronder dit lokaal soicaal beleidsplan, te synchroniseren met het gemeentelijk strategisch meerjarenplan.

Door te werken met het CAF model (Common Assesment Framework) willen we werken aan de kwaliteit van onze organisatie. Door zelfevaluatie, procesmatig werken via strategische planning, een personeelsbeleid op basis van competenties en diversiteit, te streven naar goed gevormde personeelsleden en te werken aan een veilige, gezonde en cliëntvriendelijke werkomgeving, willen we komen tot een dynamische, kwalitatieve organisatie met een coherent beleid.

Dit lokaal sociaal beleidsplan wil een realistisch beeld scheppen van het lokaal sociaal beleid. Enerzijds door het behoud van een aantal positief bevonden maatregelen, anderzijds door het formuleren van nieuwe grote en kleine acties binnen een realistisch financieel kader. Belangrijk aandachtspunt hierbij is het geïntegreerd werken. Binnen een moderne gemeente is samenwerking binnen de diensten of met het ruimer werkveld noodzakelijk om doelstellingen te bereiken. In het kader daarvan zal gedurende de komende zes jaar overleg georganiseerd worden tussen de diverse partners om te komen tot een kwaliteitsvolle dienstverlening voor elke Stekenaar.

Deel 1 – Maatschappelijk kader

1.1. - Het gemeentebestuur

1.1.1 - Coördinaten gemeentebestuur

Gemeentebestuur Stekene
Stadionstraat 2 9190 Stekene
Tel. (03) 790 02 11 Fax (03) 790 02 10
Email : gemeente@stekene.be
Website : www.stekene.be

1.1.2. - Samenstelling gemeenteraad

Totaal 25 zetels

Meerderheid : GeBe, CD&V

GeBe	10 zetels
CD&V	8 zetels
Vlaams Belang	4 zetels
sp.a	2 zetels
GPS-Stekene	1 zetel

1.1.3. - Samenstelling College van burgemeester en schepenen

De Rechter Stany

- de bevoegdheden voorzien in het gemeentedecreet artikel 64 tot en met 68
- lokaal veiligheidsbeleid : politie, brandweer, rampenplanning, civiele bescherming, preventiebeleid
- personeelszaken, financiën, kerkfabrieken, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden
- burgerlijke stand, bevolking
- jeugd, speelpleinwerking
- gemeentelijk patrimonium

Van Duyse Nicole

- ruimtelijke ordening, stedenbouw, leefmilieu, natuur, riolering, afvalbeleid, waterzuivering, waterbeleid, bossen, polders, landbouw, tuinbouw, plattelandsbeleid, sociale woningbouw, lokaal woonbeleid
- cultuur, kunstonderwijs, bibliotheek, emancipatiebeleid
- PWA

Windhey Frans

- Openbare werken, weginfrastructuur, groenvoorzieningen, parken, plantsoenen, begraafplaatsen, nutsvoorzieningen, monumentenzorg
- Onderhoud gemeentelijke gebouwen, autopark

Koppen Johan

- Lokale economie, ambulante handel, openbare markten, middenstand
- Toerisme, onthaal nieuwe inwoners
- Verkeersinfrastructuur, mobiliteit

Dhollander Maria

- Sociale zaken, buitenschoolse kinderopvang, volksgezondheid, migranten, gehandicaptenbeleid, drugsbeleid, bijzondere jeugdzorg, gezin
- Informatie, inspraak
- Onderwijs
- Informatica

De Bliet André

- Bejaarden, derde leeftijd, jubilea, ontwikkelingssamenwerking
- Feesten, kermissen
- Sport, recreatie
- Vertegenwoordiging van de burgemeester in O.C.M.W. – raad

1.1.4. - Burgemeester

Dhr. De Rechter Stany

1.1.5. - Gemeentesecretaris

Dhr. de Vetter Dirk

1.1.6. Schepen voor sociale zaken

Mevr. Dhollander Maria

1.1.7. Consulente sociale zaken

Mevr. Van Poucke Mieke

1.1.8. Coördinatoren OCMW

Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn Stekene
Kerkstraat 14 9190 Stekene
Tel. (03) 790 10 40 Fax (03) 789 00 80
E-mail : info@ocmwstekene.be
Website : www.ocmwstekene.be

1.1.9. Samenstelling OCMW Raad

De OCMW Raad telt 11 leden.

GeBe	4 leden
CD&V	4 leden
Sp.a	1 lid
GPS-Stekene	1 lid
Vlaams Belang	1 lid

De raad verkoos onder zijn leden dhr.Dr. Dirk Backaert als voorzitter.

1.1.10. Samenstelling Het Vast Bureau

Het Vast Bureau is het dagelijks bestuur van het OCMW zoals het college van Burgemeester en Schepenen dat is op het gemeentebestuur.

De leden worden verkozen uit en door de raad voor maatschappelijk welzijn. Het zijn momenteel de raadsleden:
Freddy Merckx (CD&V)
Herman De Hertogh (CD&V)
Miejef Van Hullebus-Labeeuw (GeBe)
Dr. Dirk Backaert (GeBe), voorzitter van de raad, is van rechtswege ook voorzitter van het vast bureau.

1.1.11. Voorzitter

Dhr. Backaert Dirk

1.1.12. Secretaris

Dhr. De Block Roger

1.1.13. Maatschappelijk assistente lokaal sociaal beleid

Mevr. Persoon Ria

1.1.14. Het Overlegcomité tussen gemeentebestuur en OCMW

Dit overlegcomité bespreekt minstens driemaandelijks de belangrijkste bestuurlijke OCMW-aangelegenheden, zoals het jaarbudget, de personeelsformatie, de oprichting van nieuwe diensten en het starten van nieuwe projecten.

Namens het gemeentebestuur zetelt het voltallige college van burgemeester en schepenen en de gemeentesecretaris in dit overlegcomité.

Voor het OCMW zetelen de leden van het Vast Bureau in dit Overlegcomité.

1.2. - Demografie

1.2.1. - Spreiding van de bevolking over de deelgemeenten

31eelgemeente	Absoluut op 01.01.2007	Percentage op 01.01.2007
Stekene	11.732	68,86 %
Kemzeke	3.927	23,05 %
Klein-Sinaai	1.379	8,09 %
Totaal	17.038	100,00 %

1.2.2. - Spreiding van de bevolking in categorieën

	Stekene	Kemzeke	Klein-Sinaai	Totaal	Percentage t.o.v. totale bevolking
0 - 3 jaar	512	158	59	729	4,28 %
4- 12 jaar	1227	360	139	1726	10,13 %
13-18 jaar	821	275	100	1196	7,02 %
19-25jaar	925	338	119	1382	8,11 %
26-55 jaar	4975	1733	607	7315	42,93 %
55+jaar	3272	1063	355	4690	27,53 %
Totaal	11732	3927	1379	17038	100,00 %

1.2.3. - Spreiding van de jeugd over de deelgemeenten (0 – 25 jaar)

Deelgemeente	Absoluut op 01.01.2007	Percentage op 01.01.2007	Percentage t.o.v. de totale bevolking
Stekene	3.485	69,24 %	20,45 %
Kemzeke	1.131	22,47 %	6,64 %
Klein-Sinaai	417	8,29 %	2,45 %
Totaal jeugd	5.033	100,00 %	29,54 %

1.2.4. - Niet-Belgische jongeren (0 – 25 jaar)

Deelgemeente	Niet-Belgische jongeren	Percentage t.o.v. jeugd
Stekene	40	1,15 %
Kemzeke	10	0,88 %
Klein-Sinaai	2	0,48 %
Totaal jeugd	52	1,03 %

1.2.5. - Bevolkingsdichtheid en – evolutie

De totale oppervlakte van de gemeente Stekene bedraagt 4.479 ha. De bevolkingsdichtheid is 375 inwoners/km². Stekene kent in haar demografische ontwikkeling een stijgende beweging van haar bevolking. Gaande van 16.806 in 2003 tot 16.821 in 2004, 16841 in 2005 tot 17.038 in 2006. Hieronder bevinden zich 630 niet-Belgen. Dit is tegenover 2005 een lichte daling met 13 niet-Belgen.

1.3. - Situering gemeente Stekene

1.3.1. - Stekene geografische gesitueerd

De gemeente Stekene ligt in het noorden van het Waasland en in de provincie Oost-Vlaanderen. Het ligt op de kruising van de rijksweg Zeekust-Antwerpen N49 en de provinciale weg Sint-Niklaas-Hulst. Het betreft een gebied van 4.479 ha dat ten noorden wordt begrensd door het Nederlandse Axel & Hulst, in het oosten door Sint-Gillis-Waas, in het zuiden door Sint-Niklaas en in het westen door Moerbeke-Waas.

Stekene behoort tot het administratief arrondissement Sint-Niklaas. Het kadert binnen het gerechtelijk arrondissement Dendermonde en het gerechtelijk kanton Sint-Niklaas II. Stekene behoort tot het kieskanton Sint-Gillis – Waas.

Stekene bestaat uit de vijf leefkernen Stekene, Kemzeke, Klein-Sinaai, Hellestraat en Koewacht. Stekene, Kemzeke en Klein-Sinaai kunnen alle getypeerd worden als dorpskern. De dorpskern Stekene functioneert als hoofdkern van de gemeente.

1.3.2. - Stekene binnen de ruimtelijke structuur

Stekene ligt op de brede as Gent / Antwerpen. Beide grootsteden zijn voor Stekene sterke aantrekkingspolen op hoger schaalniveau door de aanwezigheid van o.a. hoger onderwijs, zeer uitgebreid winkelaanbod, groot aantal tewerkstellingsplaatsen, ... Naast Antwerpen en Gent oefenen de buursteden Sint-Niklaas, Lokeren (beide gelegen op de as Gent / Antwerpen) en Hulst ook nog een zekere invloed uit op de gemeente. De aantrekkings situatie situeert zich hier voornamelijk op gebied van tewerkstelling, onderwijs en meer gespecialiseerde voorzieningen.

De overige buurgemeenten van Stekene zijn Moerbeke in het westen en Sint-Gillis-Waas in het oosten. De voornaamste economische trekkers in de ruime omgeving zijn alle gekoppeld aan de bovengenoemde stedelijke gebieden: de Waaslandhaven, de Gentse kanaalzone en de regionale bedrijventerreinen rond Lokeren en Sint-Niklaas.

De grote verkeersinfrastructuren die van invloed zijn op Stekene zijn de autosnelwegen E34/N49 (Antwerpen/Gentse kanaalzone/kust), de E17 (Antwerpen/Gent/Kortrijk), de provincieweg N403 (E17/E34/Hulst), de spoorlijnen Gent/Antwerpen, Lokeren/Brussel en Sint-Niklaas/Leuven en de stations te Sint-Niklaas en Lokeren. Verkeersknooppunten zoals Sint-Niklaas zorgen voor een hogere dynamiek die ook voelbaar is in onze gemeente.

1.3.3. - Stekene en zijn agrarische structuur

Gezien de gemeente Stekene op een kruising van verschillende landschapseenheden (de bodem is hiervoor een bepalende factor) ligt, komen er m.a.w. verschillende types van landbouwactiviteiten voor :

- **Open** landbouwgebied gekenmerkt door akkerbouw, weiland, verspreide bedrijfszetels en weinig andere bebouwing, grote percelen, het landschappelijk gegeven is bijzonder aantrekkelijk voor recreatief medegebruik
- Landbouw in een **specifiek waardevol landschap** gekenmerkt door kleine percelen, vaak ingesloten, vrij aantrekkelijk voor recreatief medegebruik, belangrijke milieu-, natuur- en landschappelijke waarden
- **Extensieve** landbouw in valleigebieden die behoren tot de ecologische hoofdstructuur op Vlaams niveau, weinig tot geen bebouwing
- **Intensief gedifferentieerd** landbouwgebied gekenmerkt door veel verschillende vormen van landbouw naast elkaar als akkerbouw, weiland, veredelingsbedrijven, tuinbouw in open lucht en glastuinbouw, veelal doorsneden door lintbebouwing, kleine percelen.

Het Stekense grondgebied bedraagt 4.479ha. 78% daarvan (3.479ha) werd in 1997 als onbebouwd opgenomen in het bodembezittingsbestand van het NIS. Daarvan wordt er 69% ingenomen door akkerland en weiland of 53% van de totale oppervlakte. Dit toont aan dat de landbouw een belangrijk structurerend element is in de open ruimte.

Bij het analyseren van het gewestplan, merkt men op dat toch 59% van het grondgebied als bestemming agrarisch of landschappelijk waardevol agrarisch gebied heeft gekregen. Hieruit blijkt dat de landbouwzones samen met de valleigebieden, natuurgebieden en bosgebieden meer dan 75% van de totale oppervlakte innemen.

Volgens de gegevens van het NIS (1998) wordt 41% van de kadastrale oppervlakte ingenomen door land- en tuinbouwbedrijven.

1.3.4. - Stekene en zijn economische structuur

In de sociaaleconomische typologie van de gemeenten door Dexia Bank (augustus 2007) wordt Stekene ondergebracht in de cluster “landelijke gemeenten of verstedelijkte plattelandsgemeenten met sterke demografische groei.

Deze categorisering heeft als bijzonderste kenmerken :

- Overwegend landelijk
- Een lage centrumfunctie
- Een gemiddelde bevolking tussen 10.000 en 20.000 inwoners
- Een lage vergrijzingfactor in vergelijking met de andere uit de regio
- Een sterke demografische evolutie zowel in de natuurlijke als in de migratiecomponent
- Geconfronteerd met een aanzienlijke groei van de bebouwde oppervlakte en van het aantal woningen
- Het inkomensniveau van de bevolking ligt gemiddeld iets lager dan het regionale gemiddelde
- De tertiaire sector is vrij zwak

1.4. – Gemeentelijk sociaal beleid

1.4.1. – Gemeentelijke dienst sociale zaken

1.4.1.1. Coördinaten gemeentelijke dienst sociale zaken

Dienst Sociale Zaken
Stadionstraat 2
9190 Stekene
Tel. 03/790.03.60
Fax. 03/790.02.10
E-mail : gemeente@stekene.be

Consulent Sociale Zaken : Mevr. Mieke Van Poucke

1.4.1.2. Openingsuren dienst sociale zaken

Maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 9.00u tot 12.00u
Woensdag van 9.00u tot 12.00u en van 13.30u tot 16.00u

1.4.1.3. Missie

Het is de missie van de gemeente Stekene om in haar rol als landelijke gemeente of verstedelijkte plattelandsgemeente met sterke demografische groei een beleid te voeren dicht bij de mensen, een professionele dienstverlening te verstrekken en zich te profileren als een gemeente waar het aangenaam is om te wonen, te leven en te werken in een oase van rust en groen.

1.4.1.4. Kerntaken dienst sociale zaken

De dienst sociale zaken situeert zich in het gemeentelijk organogram onder de sector welzijnzaken.

De dienst sociale zaken verzorgt het onthaal van cliënten met sociale problemen en hulpvragen allerlei. De hulpvrager kan er terecht voor informatie, premies en tegemoetkomingen. Men kan in de sociale dienst niet terecht voor psychosociale hulpverlening. Voor psychosociale hulpverlening wordt doorverwezen naar OCMW's, CAW's en particuliere organisaties.

De dienst sociale zaken omvat 4 werkdomeinen:

- *Werkdomein sociale zaken en huisvesting* :

beheer dossiers migranten, drugsbeleid, bijzondere jeugdzorg, gezin, emancipatiebeleid, huisvesting, opmaak, uitvoeren en evalueren woonplan, opmaak, uitvoeren, en evalueren lokaal sociaal beleidsplan.

- *Werkdomein buitenschoolse kinderopvang* :

organiseren en opvolgen woensdag namiddagopvang (Robbedoes) schoolgaande jeugd kleuter en lager onderwijs, opmaak, uitvoeren en evalueren beleidsplan kinderopvang.

- *Werkdomein senioren*:

organiseren activiteiten voor senioren en derde leeftijd.

- *Werkdomein vrijetijdsbesteding personen met een handicap*:

opvang personen met een handicap op zaterdagmiddag (Pieternel)

1.4.1.5. Personeel van de dienst sociale zaken

Eén voltijdse consulent sociale zaken, op het B-niveau, met als hoofddoel de leiding van de sociale dienst en het uitbouwen van een volwaardig sociaal beleid. Volgende belangrijke taken zijn daarin te onderscheiden: coördinatie van het personeelsbeheer, bijwonen van vergaderingen, beleidsplanning, budgetbeheer van de eigen dienst, ondersteuning en het secretariaat verzorgen voor de seniorenraad,...

Het diensthoofd neemt ook tweewekelijks deel aan het gemeentelijk dienstenoverleg. Dit overleg is, gezien de grootte niet geschikt om dieper in te gaan op verschillende thema's. Daarom werd begin september 2007 gestart met een maandelijks sectoroverleg om uit te wisselen, dieper in te gaan op relevante thema's,...

Eén voltijdse administratief medewerker, op C-niveau, met als hoofddoel de administratieve ondersteuning van de gemeentelijke sociale dienst op vlak van aanvragen tot premies en tegemoetkomingen, verzorgen van het eerste onthaal, inschrijvingen, verstrekken van informatie en inlichtingen inzake sociale thema's,...

Twee administratief assistenten, op D-niveau, voor het begeleiden van de wekelijkse buitenschoolse kinderopvang Robbedoes op woensdagnamiddag voor kinderen van 3-12jaar.

Eén administratief assistent, op D-niveau voor het begeleiden van het vrijetijdsaanbod voor personen met een handicap Pieternel op zaterdagmiddag.

1.4.1.6. Gemeentelijke Seniorenraad

Doel

De gemeentelijke seniorenraad heeft tot doel de gemeente te adviseren over een geïntegreerd seniorenbeleid in het belang van alle senioren van de gemeente.

Het gemeentebestuur zal de seniorenraad betrekken bij de voorbereiding en de uitvoering van het gemeentelijk seniorenbeleid.

Samenstelling Algemene Vergadering

Vereniging	Effectief lid
A. STEMGERECHTIGDE LEDEN	
<u>A.1. Afgevaardigden per lokale senioren vereniging (3)</u>	
KBG Stekene	Dhr. Hugo Vercauteren, Bormte 71, 9190 Stekene
KBG Stekene	Mevr. Liliane Van De Voorde, Stuyvenbergstraat 15B2, 9190 Stekene
KBG Stekene	Dhr. Basiel Van der Weken, Polenlaan 64, 9190 Stekene
Klub 90	Dhr. Paul Vlamincq, Hellestraat 162, 9190 Stekene
Klub 90	Dhr. Paul Roete, Hellestraat 54, 9190 Stekene
Klub 90	Mevr. Agnes Wuyts, Kemelstraat W206, 9190 Stekene
KBG Kemzeke	Dhr. Laurent Lecot, Stationsstraat 68 B3, 9190 Stekene
KBG Kemzeke	Dhr. Denise Van Doorselaer, De Klingestraat 75, 9190 Stekene
KBG Kemzeke	Dhr. Hubert Pluim, Nationalestraat 7B, 9190 Stekene
Senioren+ Stekene	Mevr. Mariette Boel, Madeliefjesstraat 5, 9190 Stekene
Senioren+ Stekene	Dhr. Cor van den Kommer, Hellestraat 139, 9190 Stekene
Senioren+ Stekene	Dhr. Paul Noens, Madeliefjesstraat 5, 9190 Stekene
<u>A.2. Geïnteresseerde inwoners (4)</u>	
Geïnteresseerde burger	Dhr. Francois Van Kerckhove, Molenstraat 21, 9190 Stekene
Geïnteresseerde burger	Dhr. Luc Van Hoye, Dorpsstraat 17, 9190 Stekene
Geïnteresseerde burger	Mevr. Lieve Cools, Steenovenstraat 5, 9190 Stekene
Geïnteresseerde burger	Dhr. Prosper Janssens, Merlanstraat 15, 9190 Stekene
Totaal aantal leden: 16	
B. NIET-STEMGERECHTIGDE LEDEN	
<u>B.1. Gemeentelijke ambtenaar door de gemeenteraad aangeduid als secretaris van de seniorenraad</u>	
Dienst Sociale Zaken	Mevr. Mieke Van Poucke, Stadionstraat 2, 9190 Stekene
<u>B.2. Gemeentelijke ambtenaren van publieke instellingen die op het gebied van seniorenbeleid actief zijn</u>	
OCMW Stekene	Mevr. An Van Buynder, Kerkstraat 14, 9190 Stekene
<u>B.3. Schepen voor seniorenbeleid</u>	
schepen voor seniorenbeleid	Dhr. André de Bliet, Hoekstraat 15, 9190 Stekene

Samenstelling dagelijks bestuur

Voorzitter	Dhr. Basiel Van der Weken, Polenlaan 64, 9190 Stekene
Ondervoorzitter - penningmeester	Dhr. Hubert Pluim, Nationalestraat 7B, 9190 Stekene
Geïnteresseerde burger	Dhr. Paul Noens, Madeliefjesstraat 5, 9190 Stekene
Geïnteresseerde burger	Mevr. Lieve Cools, Steenenovestraat 5, 9190 Stekene
Geïnteresseerde burger	Dhr. Prosper Janssens, Merlanstraat 15, 9190 Stekene
Geïnteresseerde burger	Mevr. Agnes Wuyts, Kemelstraat W206, 9190 Stekene
Secretaris	Mevr. Mieke Van Poucke, Stadionstraat 2, 9190 Stekene

1.4.1.7. Lokaal Overleg Kinderopvang

In de gemeenteraad van 23 oktober 2007 werd de erkenning en de statuten van het Lokaal Overleg Kinderopvang als gemeentelijke adviesraad goedgekeurd.

Doel

Het Lokaal Overleg Kinderopvang heeft tot doel de gemeente te adviseren over een kwaliteitsvol kinderopvangbeleid.

Het gemeentebestuur zal het Lokaal Overleg Kinderopvang betrekken bij de voorbereiding en de uitvoering van het gemeentelijk kinderopvangbeleid.

Samenstelling algemene vergadering

Het Lokaal Overleg Kinderopvang is samengesteld uit een algemene vergadering. Deze bestaat uit een vertegenwoordiging van de lokale actoren kinderopvang en een vertegenwoordiging van de gebruikers als stemgerechtigde leden.

De niet-stemgerechtigde leden zijn : de afgevaardigde van Kind en Gezin, de schepen bevoegd voor sociale zaken, de OCMW-voorzitter, de gemeentelijke ambtenaar – diensthoofd sociale zaken, aangeduid als secretaris van het LOK en deskundigen.

1.4.2. Sociale dienst OCMW**1.4.2.1. Coördinaten sociale dienst OCMW**

Sociale dienst
Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn Stekene
Kerkstraat 14 9190 Stekene
Tel. (03) 790 10 40 Fax (03) 790 00 80
E-mail : info@ocmwstekene.be

1.4.2.2. Openingsuren sociale dienst OCMW

op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 8u30 tot 12u en van 13u tot 16u
op woensdag van 8u30 tot 12u

1.4.2.3. Missie

De Organieke Wet van 8 juli 1976 betreffende de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn bepaalt grotendeels de werking van het OCMW.

Meer in het bijzonder: de werking van de Raad voor Maatschappelijk Welzijn, personeel, taken van het OCMW, taken van de maatschappelijk werker ..

Art.57 omschrijft de algemene taak van het OCMW: *aan personen en gezinnen de dienstverlening te verzekeren waartoe de gemeenschap gehouden is. Het verzekert niet alleen lenigende of curatieve doch ook preventieve hulp. Deze dienstverlening kan van materiële, sociale, geneeskundige, sociaal-geneeskundige of psychologische aard zijn.*

In art.59 wordt bepaald dat het OCMW zijn opdracht moet vervullen *volgens de meest aangepaste methoden van het maatschappelijk werk en met eerbiediging van de ideologische, filosofische of godsdienstige overtuiging van de betrokkene.*

De wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie en leefloon, stelt bovendien dat elke beslissing tot toekenning, herziening of intrekking van het leefloon, moet gebaseerd zijn op een sociaal onderzoek uitgevoerd door een maatschappelijk werker.

Andere wettelijke opdrachten voor het OCMW zijn: begeleiding en financiële steunverlening aan de meest hulpbehoevenden inzake energielevering; uitkeren van de premies in het kader van het stookoliefonds.

De sociale dienst is binnen dit wettelijk kader een schakel tussen de burger en het OCMW-bestuur.

1.4.2.4. Kerntaken sociale dienst OCMW

De maatschappelijk werker staat in voor de individuele hulpverlening en informeert de Raad of het Vast Bureau, via het sociaal onderzoek, betreffende de behoefte aan dienstverlening en de passende middelen om daarin te voorzien.

De maatschappelijk werkers van de sociale dienst hebben ieder hun eigen werkdomein.

Er wordt gewerkt met de volgende onderverdeling:

- Budgetbeheer/Budgetbegeleiding
- Leefloon, voorschotten, andere financiële hulp
- Maatschappelijke Integratie en tewerkstelling (Trajectbegeleiding)
- Asielzoekers : financiële steun en opvang
- Aanvragen stookoliepremie
- Maaltijden, poetsdienst, thuiszorg en plaatsing in andere rusthuizen
- Woonbemiddeling
- Opvolging Lokaal Sociaal Beleidsplan

De aard van de vraag, bepaalt wie het dossier zal opnemen.

De maatschappelijk werkster verantwoordelijk voor de dienst budgetbegeleiding woont tevens de vergaderingen bij van de Lokale Advies Commissie omtrent de minimale levering van elektriciteit, gas en water.

De maatschappelijk werkster verantwoordelijk voor de bejaardenzorg, neemt deel aan de seniorenraad als niet-stemgerechtigd lid.

1.4.2.5. Personeel van de sociale dienst OCMW

De sociale dienst beschikt over 5,6 fulltime equivalent maatschappelijk werkers, op het B-niveau en 1 halftijdse administratief medewerkster , op het C-niveau.

Iedere maatschappelijk werker heeft zijn/haar eigen werkdomein (zie kerntaken)

De administratieve medewerkster staat voornamelijk in voor: ondersteuning van de dienst budgetbegeleiding bij het opmaken dossiers collectieve schuldenregeling, invoeren betalingen, opladen kaarten budgetmeter ...

1.5. – Intrageamenteelike samenwerking

1.5.1. Samenwerking gemeentelijke sociale dienst en sociale dienst OCMW

De samenwerking tussen beide diensten situeert zich op drie niveaus: vertrekkende vanuit individuele probleemsituaties, doelgroepgericht en de wettelijk vastgelegde samenwerking bij de opmaak van het Lokaal Sociaal Beleidsplan.

Individuele probleemsituaties

Bij uithuiszetting, onhygiënische woonsituaties werken beide diensten in overleg en aanvullend omdat zowel gemeente als OCMW hierin een specifieke rol te vervullen hebben. Het opstarten en opvolgen van omkadering, thuiszorg en preventieve maatregelen gebeurt in overleg met de betrokkene, beide sociale diensten en eventueel thuiszorgdiensten.

Samenwerking rond individuele probleemsituaties betekent ook een juiste doorverwijzing van de cliënt tussen de beide diensten.

Doelgroepgericht

- Sedert 2005 is het gemeentebestuur lid van LOGO Waasland, Lokaal Gezondheidsoverleg Waasland. Projecten in het kader van volksgezondheid worden in samenspraak met de plaatselijke Boebs-werkgroep uitgewerkt. Ook de sociaal assistente van het OCMW, verantwoordelijk voor de thuiszorg, neemt deel aan deze werkgroep. Sinds november 2006 loopt het BOEBS-project (Blijf op Eigen Benen Staan) i.k.v. valpreventie voor senioren.

- Samenwerking rond netwerk 80+

De seniorenraad Stekene organiseerde de voorbije 2 jaren sociale ontmoetingsdagen voor bejaarden uit Stekene. Hoogbejaarden zorgen immers niet meer elke dag voor een warme maaltijd en staan bovendien vaak sceptisch tegenover de grootkeuken. Omdat het toch belangrijk is om het zo lang mogelijk thuis zelfstandig wonen bij ouderen te stimuleren, wil de seniorenraad hen kennis laten maken met de maaltijdbedeling van het OCMW. Zo heeft men niet alleen regelmatig een warme gezonde maaltijd, maar men kan ook in de eigen woning de maaltijden gebruiken. De 80-jarigen werden thuis bezocht en konden nadien genieten van een warme maaltijd in het OCMW.

Opmaak Lokaal Sociaal Beleidsplan

De consultant sociale zaken van de gemeente begeleidt het proces en zorgt voor de praktische uitwerking van het plan. De sociale dienst van het OCMW werkt mee aan het opmaken van de omgevingsanalyses voor de gekozen thema's, zorgt voor inhoudelijke opvolging en uitwerking van gekozen acties.

1.5.2. Ontmoetings- en vormingshuis De Olijf vzw

Het ontmoetings- en vormingshuis De Olijf vzw is een belangrijke partner op de gemeente die op een laagdrempelige manier ondersteuning biedt aan kansarmen, zowel op administratief, sociaal en financieel vlak. Er is geen structurele samenwerking tussen De Olijf vzw en het OCMW maar cliënten worden regelmatig naar elkaar doorverwezen.

Het gemeentebestuur stelt een gemeentelijke eigendom ter beschikking voor De Olijf vzw. De Olijf vzw betaalt een tussenkomst in de energiekosten.

De sociale dienst maakt zijn aanbod van activiteiten bekend aan de medewerkers van De Olijf vzw zodat zij de mensen kunnen aanspreken en motiveren om eraan deel te nemen.

1.5.3. Doelgroepgerichte samenwerkingen

1.5.3.1. Jeugd

- Voor het zomerprogramma maken de diensten sport, jeugd en sociale zaken een *brochure* die een overzicht biedt van het gehele vrijetijdsaanbod. De diensten trachten tijdens de zomervakantie aanvullend te werken om alle kinderen op te vangen.

- Tijdens de schoolvakanties voorzien de dienst sociale zaken en de jeugddienst in onderling overleg *opvang* voor de kinderen. Ook de kinderen, ingeschreven voor de sportkampen van de sportdienst kunnen hier gebruik van maken. Zij worden door de begeleiders van de kinderopvang naar de sportkampen gebracht en nadien teruggebracht naar de opvang door de sportbegeleiders.

- voor de buitenschoolse kinderopvang Robbedoes en de kinderopvang tijdens de zomervakantie in juli wordt gebruik gemaakt van de *containerlokalen* van de jeugddienst. De jeugddienst is als beheerder verantwoordelijk voor de infrastructuur.

1.5.3.2. Senioren

- De sportdienst organiseert in samenwerking met de dienst sociale zaken *het GALM-project*. Met dit project proberen we de inwoners geboren tussen 1947 en 1943 op te roepen tot deelname aan een fitheidstest. Nadien kunnen de geteste deelnemers instappen in een sportprogramma van tien weken. De sociale dienst zorgt voor de administratieve ondersteuning in dit project.
- De sportdienst organiseert jaarlijks een *seniorenspordag* voor de senioren uit Stekene. De sociale dienst spreekt de seniorenverenigingen aan en promoot de activiteiten van de sportdienst.
- De dienst sociale zaken organiseert in samenwerking met de dienst veiligheid en mobiliteit *infomomenten* voor senioren rond actuele thema's, o.a. verkeersveiligheid. Ook een opfriscursus rijbewijs *MOBI+* werd reeds georganiseerd voor de senioren.
- De cultuurdienst organiseert jaarlijks een aantal filmavonden voor de Stekense bevolking. De dienst sociale zaken organiseert op hetzelfde moment ook een *namiddagvoorstelling*, specifiek voor senioren. Ook de senioren die verblijven in het Rust- en verzorgingscentrum van het OCMW worden voor deze namiddagvoorstelling uitgenodigd.

1.5.3.3. gehandicapten

De sociale dienst start in het voorjaar van 2008 opnieuw met Pieternel, het vrijetijdsaanbod op zaterdagmiddag voor personen met een handicap. In het kader van de heropstart van Pieternel is er ook overleg met de andere verenigingen en organisaties voor personen met een handicap: JOVO, Jan en Alleman, KVG en VFG. Op die manier proberen we ook zicht te krijgen op wat er voor deze doelgroep allemaal georganiseerd wordt en kunnen we gerichter doorverwijzen naar elkaar.

1.6. – Boven- en intergemeentelijke samenwerking

1.6.1. Forum Lokale Werkgelegenheid

Dit forum is het lokale adviesorgaan inzake werkgelegenheid voor het zorggebied Sint-Niklaas, Sint-Gillis-Waas en Stekene.

Het is bevoegd voor het adviseren en voorbereiden van een lokaal werkgelegenheidsbeleid en de beleidsmatige opvolging van de werkwinkel.

Zowel het OCMW als de gemeente zijn hierin vertegenwoordigd.

1.6.2. Samenwerkingsovereenkomst Kringwinkel Kemzeke

Het betreft hier een samenwerkingsverband tussen het OCMW van St. Gillis-Waas, Stekene en vzw Den Azalee.

Zowel Stekene als St. Gillis detacheren elk 4 personen naar de vzw Den Azalee, voor een sociale tewerkstelling.

Een maatschappelijk werker van ieder OCMW is aangeduid als vaste contactpersoon voor de psychosociale begeleiding van de mensen die door het betreffende OCMW zijn gedetacheerd

1.6.3. Regionaal Welzijnsoverleg Waasland¹

Het Regionaal Welzijnsoverleg Waasland – RWO – verbindt in het Waasland welzijnsorganisaties, hun medewerkers en de netwerken waarin zij participeren met het oog op een betere afstemming van het welzijnsaanbod op de noden in de regio waardoor de hulp- en dienstverlening kwaliteitsvol is.

Het RWO kreeg van de Vlaamse Regering de opdracht procesbegeleiding te bieden aan lokale besturen bij het realiseren van een gedragen lokaal sociaal beleidsplan.

De procesbegeleiding omvat een begeleiding van het lokale bestuur (OCWM en gemeente samen) met het oog op de realisatie van een gedragen lokaal sociaal beleidsplan 2008-2013.

In een eerste fase is vooral aandacht gegaan naar de opmaak van een omgevingsanalyse. Daarnaast werd – voor verschillende thema's die het lokale niveau overstijgen – regionaal / thematisch overleg met particuliere welzijnspartners georganiseerd.

Ook de participatie van burgers en derden wordt methodologisch ondersteund vanuit de procesbegeleiding.

De consulent sociale zaken is lid van de Raad van bestuur van het Regionaal Welzijnsoverleg.

¹ Website RWO: missie en lokaal sociaal beleid

Deel 2 – Beleidsmaatregelen

Hoofdstuk 1 – Jeugd : Kinderopvang

1.1. Participatie van de actoren

1.1.1. *Werkveld – inwoners – gemeentelijke adviesraden*

De analyse kwam tot stand vanuit ervaring, specifieke regelgeving, besluiten,...die werd gelinkt aan beschikbaar cijfermateriaal en statistische gegevens.

In bijlage zijn relevante bijlagen inzake de kinderopvang in Stekene te vinden.

In Stekene ging reeds een officieus Lokaal Overleg Kinderopvang van start met de betrokken partners inzake kinderopvang. Op dinsdag 19 juni 2007 werden de betrokken actoren samengebracht om de omgevingsanalyse m.b.t. kinderopvang in de regio mee vorm te geven en knelpunten, verbeterpunten,... te signaleren.

1.2. Omgevingsanalyse kinderopvang

1.2.1 *Vraag en aanbod m.b.t. kinderopvang*

1.2.1.1. De bestaande diensten en hun doelgroep

Binnen Stekene zijn er verschillende vormen van kinderopvang aanwezig. Deze kinderopvangdiensten zijn goed uitgebouwd. Er is geen apart lokaal beleidsplan buitenschoolse kinderopvang. In het lokaal sociaal beleidsplan wordt het thema kinderopvang als apart thema behandeld.

Een overzicht:

- initiatief buitenschoolse kinderopvang Robbedoes (gemeentelijke opvang door de dienst sociale zaken op woensdagnamiddag) kinderen van 3j tot 12j
- dienst voor opvanggezinnen : onthaalouders aangesloten bij vzw DVO, voor schoolgaande en niet-schoolgaande kinderen
- erkend kinderdagverblijf Dol-fijn (OCMW) voor kinderen van 0j tot 3j
- 2 minicrèches in de leefkern Stekene : De blokkendoos (14kdn) en Beerke (17 kdn), voor kinderen van 0j tot 3j, ook schoolgaande kinderen
- 1 minicrèche in de leefkern Kemzeke : Nijntje (14 kdn) voor kinderen van 0j tot 3j
- in september 2007 startte een nieuwe minicrèche: De Kindermolen (Initiatief Scholengroep Waasland, van het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap) voor kinderen van 0 tot 3 jaar.
- 4 zelfstandige onthaalouders (kinderen van 0j tot 3j, ook buitenschoolse kinderopvang)
- voor- en naschoolse opvang bij onthaalouders – zelfstandig of aangesloten bij DVO (kinderen van 2,5j tot 12j)
- andere mogelijkheden en opvang tijdens schoolvakanties (o.a. gemeentelijke speelpleinwerking Riebedebie, gemeentelijke sportkampen, jeugdbeweging,...) (van 3j tot 18j en ouder)
- kinderoppasdiensten (van 0j tot 12j)
- opvang voor zieke kinderen en dringende opvang (via de mutualiteiten en Gezinsbond) (van 0j tot 12j en ouder)

Binnen Stekene is er momenteel beperkte flexibele en inclusieve opvang.

Flexibele opvang is opvang die georganiseerd wordt vóór 7uur of na 18 uur en op dagen buiten het minimum aantal openingsdagen. Bij inclusieve opvang staat men open voor kinderen met specifieke zorgbehoefte, eventueel via aangepaste infrastructuur, personeel en aangepaste pedagogische aanpak.

De flexibele opvang in Stekene is heel beperkt.

- In de crèche Dol-fijn is sprake van flexibele opvang daar zij meer open zijn dat het basisaanbod van 220 dagen. In 2007 zijn zij 231 dagen open, dat is 11 dagen aan 11uur/dag meer open dan het basisaanbod. Zij organiseren geen flexibele opvang inzake de openingsuren : geen aanbod vóór 6.30u of na 18.30u.
- Sommige onthaalouders – zelfstandig of aangesloten bij de Dienst voor Opvanggezinnen – bieden flexibele opvang aan : vóór 6.30u en na 18.30u. Flexibiliteit is hier ruimer, als gezin kan men zelf de openingsuren bepalen. Gezien de maatschappelijke evoluties (bv. meer en meer alleenstaanden, en

dan nog vooral vrouwen met kinderen, stijgende werkzaamheidsgraad) zullen we in de toekomst toch rekening moeten houden met een flexibelere opstelling vanuit reeds bestaande of nieuwe diensten. De nood aan flexibele opvang wordt ervaren door de verschillende partners van het Lokaal Overleg Kinderopvang. De crèche Dol-fijn diende bij Kind en Gezin ook een aanvraag urenpakketten voor het kinderdagverblijf in.

Ook de occasionele opvang in Stekene is heel beperkt.

- In de crèche Dol-fijn is sprake van occasionele opvang: een 3-tal kindplaatsen worden daarvoor vrijgehouden.
- Sommige onthaalouders – zelfstandig of aangesloten bij de Dienst voor Opvanggezinnen – bieden occasionele opvang aan. In crisissituaties wordt in de mate van het mogelijke een oplossing gezocht voor het betrokken kind.

De nood aan occasionele opvang wordt door verschillende betrokken actoren van het Lokaal Overleg Kinderopvang² aangevoeld, maar er is geen expliciete vraag om hieraan een oplossing te bieden. Binnen het bestaande landschap van kinderopvang in onze gemeente zijn geen mogelijkheden tot uitbreiding hiervan.

Een erkend kinderdagverblijf is wel aanwezig: crèche Dol-fijn voor kinderen van 0j tot 3j.

De kinderopvang in Stekene richt zich op kinderen van 0 tot 12 jaar. Het gaat hier dus om een heel ruime doelgroep.

Binnen de Dienst voor opvanggezinnen worden kinderen opgevangen van ouders die uit werken gaan, ouders die een opleiding volgen, of om andere specifieke redenen.

In de gemeentelijke Buitenschoolse Opvang worden naar ouders toe geen voorwaarden gesteld.

De dienst voor opvanggezinnen Stekene is erkend door Kind en Gezin sinds 1989. Deze dienst is enorm gegroeid. In mei 2005 waren 12 onthaalmoeders aangesloten bij de Dvo, momenteel, mei 2007 zijn er 21 onthaalmoeders aangesloten bij de Dienst voor Opvanggezinnen. Ook het aantal kinderen dat opgevangen wordt bij een onthaalouder is gestegen van 122 in 2005 naar 133 voor 2006 voor dagopvang. Er worden meer deeltijdse kinderen opgevangen dan voltijdse.

(zie bijlage 1: DVO - overzicht aantal ingeschreven kinderen 2005 - 2006)

Momenteel is er bij de Dienst voor Onthaalouders een erkenning voor een 4/5 dienst, waarvan halftijds gesubsidieerd. Per 28 onthaalmoeders heeft de dienst recht op één voltijdse equivalent dienstverantwoordelijke. Aangezien momenteel 21 onthaalouders aangesloten zijn bij de DVO is dit nog niet het geval.

1.2.1.2. Stijgende behoefte aan kinderopvang

De totale behoefte aan kinderopvang stijgt in het algemeen.

Dit is o.a. te wijten aan een stijgende nataliteit. Het aantal geboorten in Stekene is de laatste 2 jaar gestegen van 165 in 2005 naar 198 in 2006.

(zie bijlage 2 : Jaarverslag Stekene 2006: geboorten)

Het is nochtans niet te linken aan een stijgend aantal 0-12jarigen. De potentiële doelgroep van kinderopvang (0-12j) in Stekene is de laatste 3 jaar gedaald van 2411 in 2005 naar 2419 in 2006 en 1739 in 2007.

(zie bijlage 3 : bevolkingspiramide Stekene 2005 - 2007)

De bevolkingsprognose naar leeftijd spreekt van een lichte daling van het aantal 0-19 jarigen van 3728 in 2010 naar 3492 in 2025.

(zie bijlage 4: bevolkingsprognose naar leeftijd)

De stijgende behoefte aan kinderopvang wordt vermoedelijk mee veroorzaakt door het maatschappelijk fenomeen van het stijgend aantal alleenstaande moeders met kinderen (481) t.o.v. het aantal alleenstaande vaders met kinderen (207).

(zie bijlage 5 : gezinskernen)

Die stijging wordt ook steeds sterker doorheen de jaren. Het aandeel van de vrouwen dat werkt neemt ook gestaag toe bv. 60,8% in 2003, 62,2% in 2004.

Er is geen reden om aan te nemen dat deze evoluties snel zullen wijzigen. De behoefte aan kinderopvang zal toenemen, ondanks het feit dat het aantal kinderen (0-12j) gelijk blijft of daalt.

Het aantal kinderen van buiten de gemeente dat gebruik maakt van de Dienst voor Opvanggezinnen ligt procentueel hoog. 33% komt van buiten de gemeente, 67% van de opgevangen kinderen woont in Stekene.

² In Stekene ging reeds een officieus Lokaal Overleg Kinderopvang van start met de betrokken partners inzake kinderopvang.

SWOT-analyse **Dagopvang**, Lokaal Overleg Kinderopvang³

Dagopvang (onthaalmoeders, creches, kinderdagverblijf)	
+: wat loopt goed, is positief, sterkte,..	- : minder goed, is negatief, zwakte,..
<ul style="list-style-type: none"> - er is een grote verscheidenheid in het aanbod - er is goed opgeleid personeel, ook de onthaalmoeders krijgen vorming - dienst onthaalmoeders DVO heeft een goede samenwerking met diensten van andere gemeenten voor opvangsituaties, crisisopvang, doorverwijzing,... - ruime openingsuren : de meeste opvanginitiatieven zijn 11u open 	<ul style="list-style-type: none"> - VRAAG IS GROTER DAN HET AANBOD *<i>Blokkendoos is reeds volzet tot 2009</i> *<i>toekomstige ouders laten zich inschrijven op verschillende wachtlijsten</i> *<i>opsplitsing in leeftijdsgroepen kan zorgen voor blokkering in opvang < 6 maand</i> *<i>extra problemen als 1 initiatief stopt en de kinderen moeten plots opgevangen worden</i> - voor zelfstandige onthaalmoeders is tijdelijke vervanging een probleem; ook opvang voor beperkt aantal kdn vb in verlofperiode - ouders zijn zelf niet altijd flexibel; ze willen opvang zo dicht mogelijk bij huis - niet iedereen kent andere initiatieven op gemeente: aanbod niet voldoende gekend - af en toe is er een vraag voor opvang voor mensen die werken in ploegenstelsel, héél vroeg en héél laat - de vraag blijft natuurlijk altijd periode gebonden
<p>Wat is wenselijk?</p> <ul style="list-style-type: none"> - een centraal meldpunt waar een centrale wachtlijst ter beschikking is, waar men weet heeft van en rekening houdt met het verschil in aanbod. Hierrond lopen reeds projecten vanuit Kind en Gezin in andere steden en gemeenten (Centrum voor Kinderopvang) Ervaringen moeten zeker meegenomen worden in de bespreking. - een BROCHURE met het aanbod inzake kinderopvang in Stekene. Concept van deze brochure is belangrijk: niet duur, flexibiliteit, - Vermelding van het aanbod op de gemeentelijke website: is een mogelijkheid, maar niet voor iedereen toegankelijk - hoe groter de groep van opgevangen kinderen hoe wenselijker het is om de kinderen op te splitsen per leeftijdscategorie. Anderzijds kan dit ook zorgen voor blokkering van het aanbod. - het zou goed zijn om de kindplaatsen voor onze regio in kaart te brengen (capaciteit, bezetting, ...) Dit is zeker ook interessant voor het centraal meldpunt waarvan eerder sprake. <p>Wat zijn andere bemerkingen?</p> <ul style="list-style-type: none"> - sommige opvanginitiatieven vragen een waarborg wanneer mensen hun kind komen inschrijven omdat het aantal plaatsen zo beperkt is - Vanaf september 2007 is er het zorg+project⁴. Het is de bedoeling dat de scholengemeenschappen een actief en geïntegreerd beleid uitwerken in kader van kleuterparticipatie 	

1.2.1.3. Groot bereik en stijgend aantal opgevangen kinderen in het Initiatief voor Buitenschoolse Opvang

Sinds 1 januari 1999 is er een gemeentelijk initiatief Buitenschoolse Kinderopvang Robbedoes op woensdagnamiddag van 12u tot 18u. Er zijn geen grenzen bepaald inzake de capaciteit. Er zijn gemiddeld een 25-tal kinderen aanwezig op woensdagnamiddag.

De laatste jaren neemt het aantal kinderen én het aantal gezinnen toe dat er gebruik van maakt. In 2004 maakten 52 kinderen uit 34 gezinnen gebruik van de opvang, in 2005 87 kinderen uit 60 gezinnen en in 2006 waren dit 103 kinderen uit 61 gezinnen. Op 3 jaar tijd is er dus sprake van een verdubbeling van zowel het aantal kinderen als het aantal gezinnen.

Niettegenstaande de verdubbeling van het aantal opgevangen kinderen is de locatie en de opvangcapaciteit voor de kinderopvang op woensdagnamiddag hetzelfde gebleven.

³ Lokaal Overleg Kinderopvang, bespreking Lokaal Sociaal Beleidsplan, 19 juni 2007

⁴ Omzendbrief Bao/2007/04, B.S. 22/06/2007

Ook het aantal begeleidsters is niet gewijzigd. Het is dus wenselijk om in de toekomst na te gaan of het stijgend aantal opgevangen kinderen implicaties heeft voor de locatie en het aantal begeleidsters die de kinderopvang verzorgen.

Waar wonen de kinderen van Robbedoes?

Het aandeel van de schoolgaande kinderen dat wordt opgevangen via buitenschoolse kinderopvang Robbedoes dat in Stekene woont is hoog. 87,66% van de opgevangen kinderen wonen in Stekene. 2,6% woont in Sint-Niklaas, 0,65% (= 1 kind) woont in Wachtebeke en Zelzate, 3,25% woont in de grensgemeente Moerbeke en 5,2% van de opgevangen kinderen woont in Nederland.

Waar gaan de kinderen van Robbedoes naar school?

Van de kinderen die in 2007 opgevangen worden in Robbedoes⁵ gaat 98% in Stekene naar school. 50% daarvan gaat naar een school in het centrum van Stekene. 18% van de kinderen gaat in de leefkern Kemzeke naar school, 11% volgt les in de leefkern Hellestraat en 11% in de leefkern Klein-Sinaai. 7% van de kinderen volgt les in de leefkern Koewacht.

Van de opgevangen kinderen zit 23% in de 2^{de} kleuterklas, 18% in het 1^{ste} leerjaar. 16% zit in de eerste kleuterklas, 14% in het 2^{de} leerjaar. 10% zit in de 3^{de} kleuterklas. De kinderen uit het 3^{de} tot het 6^{de} leerjaar komen minst naar de opvang op woensdagnamiddag. 7% in het 3^{de} leerjaar, 9% 4^{de} leerjaar, 4% 5^{de} leerjaar en slechts 1 leerling (1%) uit het 6^{de} leerjaar.

De laatste jaren merken we dat de groep 'kleine kinderen' die naar Robbedoes komen, stijgt. 49% van de opgevangen kinderen gaat nog naar de kleuterschool. De jonge leeftijd van de kinderen impliceert dat wij de invulling van de gemeentelijke kinderopvang op woensdagnamiddag aanpassen: de mogelijkheid bieden aan de kindjes om te rusten of slapen, mogelijkheid om kindjes extra te verzorgen,... Op dit moment is dit niet altijd zo en ook niet mogelijk in de bestaande lokalen.

(zie bijlage 6: Statistieken Kinderopvang Robbedoes p. 4)

De stijging van het aantal bereikte kinderen in de buitenschoolse opvang is opmerkelijk omdat sommige scholen toch zelf ook opvang organiseren op woensdagnamiddag.

(zie bijlage 6: statistieken kinderopvang Robbedoes p. 1-3)

SWOT-analyse **Buitenschoolse Opvang**, Lokaal Overleg Kinderopvang

Buitenschoolse Opvang – Robbedoes	
+: wat loopt goed, is positief, sterkte,..	- : minder goed, is negatief, zwakte,..
<ul style="list-style-type: none"> - goede begeleiding - mooie locatie - de opvang gebeurt buiten de schoolse sfeer - flexibel - de bijdrage (1,5 €/uur), is fiscaal aftrekbaar - er is geen limiet op het aantal deelnemers 	<ul style="list-style-type: none"> - het sluitingsuur (18h) is voor sommige ouders te vroeg - de ouders van kleine kinderen vinden de verplaatsing met de bus vanuit de deelgemeenten naar het centrum een probleem - sommige scholen kunnen geen gebruik maken van vervoer dat gemeente voorziet. Het zijn de scholen op de route van de gemeentelijke schoolbus die hiervan gebruik kunnen maken - geen limiet op het aantal deelnemers, dus risico voor te grote groep voor het aantal begeleidsters - er worden geen diplomavereisten gesteld aan de begeleidsters van de Robbedoes
<p>Wat zijn andere bemerkings?</p> <ul style="list-style-type: none"> - er loopt momenteel een tevredenheidsenquête bij de ouders en de kinderen - sommige scholen doen zelf opvang op woensdagnamiddag vb. 7 Sprong, Reynaerdijn vraagt 1,5€ per kwartier - basisschool "De Molenberg" organiseerde vroeger opvang op woensdagnamiddag, maar de vraag was te gering - de norm van Kind en Gezin voor gesubsidieerde opvang (andere dan gemeente) vraagt 1 begeleider voor 14 kinderen 	

1.2.1.4. Voor- en naschoolse opvang in de scholen

Alle Stekense scholen bieden als extra service aan de ouders voor- en naschoolse opvang aan. Voorschoolse opvang van 7u tot 8u en naschoolse tot 18u.

Vanaf 1 februari 2007 organiseert het gemeentebestuur in de gemeentelijke basisschool Reynaerdijn ochtend-, middag- en avondtoezicht.

De kostprijs voor deelname aan ochtend- en avondtoezicht is vastgesteld op 0,75€ per begonnen driekwartier. De kostprijs voor deelname aan middagopvang is vastgesteld op 0,25€ per middagopvang.

⁵ Eind juni 2007 zijn 155 kinderen ingeschreven die opgevangen worden in Robbedoes. Van 98 kinderen is ook geregistreerd naar welke school ze gaan.

Vermits het inrichten van ochtend-, middag- en avondtoezicht door een Gemeentebestuur een sociaal voordeel is in de zin van de Wet van 29 mei 1959, verstrekt het Gemeentebestuur een financiële tussenkomst aan de leerlingen van het vrij en het gemeenschapsonderwijs. Ouders vinden opvang op de school gemakkelijk omdat het soms omslachtig is om zich naar een andere locatie dan de school te moeten verplaatsen om hun kinderen af te halen, en daar dan ook nog een administratief dossier in orde te moeten brengen (o.a. een inlichtingsfiche, het huishoudelijk reglement, nodige kopies,...)

SWOT-analyse voor-en naschoolse opvang, Lokaal Overleg Kinderopvang

Voor- en naschoolse opvang (scholen, onthaalmoeders,...) Niet woensdagnamiddag	
+: wat loopt goed, is positief, sterkte,..	- : minder goed, is negatief, zwakte,..
<ul style="list-style-type: none"> - de uren komen overeen met uren opvanggezinnen, maar opvang op school is goedkoper - uren van 7 – 8u en van 15.30u tot 18 OK - er is een beperking van het aantal kinderen: o-30 kdn per begeleider - opsplitsing per leeftijd is mogelijk - kinderen krijgen de kans om huiswerk te maken 	<ul style="list-style-type: none"> - als onthaalmoeder grotere kinderen moet opvangen voor en na school, gaat dit ten kosten van uren voor baby's. Onthaalouders geven voorrang aan baby's. - voor onthaalouders is voor- en naschoolse opvang moeilijk omdat zij ook het vervoer van en naar de school moeten kunnen regelen - er zijn geen diplomavoorwaarden voor de begeleiders van de voor- en naschoolse opvang - het is voor de kinderen soms lang om voor en na schooltijd ook nog op school te blijven
<p>Wat is wenselijk?</p> <ul style="list-style-type: none"> - er is vooral vraag naar naschoolse opvang - uitbreiding naschoolse opvang tot 18.30u (vraag is niet zo groot) - DVO krijgt soms vragen voor opvang vóór 7u <p>Wat zijn andere bemerkingen?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Project "Zorg Plus" vanuit ministerie van onderwijs, om kinderen vanaf de leeftijd van tweeënhalve naar school te laten komen 	

1.2.1.5. Gemeentelijke Speelpleinwerking Riebedebie

De tarieven van de speelpleinwerking Riebedebie in augustus liggen een stuk lager dan de vaste tarieven van de gemeentelijke opvang Robbedoes op woensdagnamiddag en tijdens de julivakantie. In juli organiseert de sociale dienst 3 weken kinderopvang Robbedoes van 7.30u tot 18u. Men betaalt 1,5 euro per uur. De jeugddienst staat in voor de gemeentelijke speelpleinwerking Riebedebie en organiseert 4 weken speelpleinwerking in augustus van 9u tot 16u. Men betaalt 1,5 euro voor een halve dag. Er is ook de mogelijkheid tot voor- en naopvang van 7.30u tot 9u en van 16u tot 17.30u. Per opvangmoment betaalt men 1,5 €. Veelgehoorde opmerkingen van de ouders is het prijsverschil tussen Robbedoes en Riebedebie. Een hele dag opvang bij Robbedoes kost ongeveer 15 € per kind, een hele dag opvang bij Riebedebie kost maximaal 6€ per kind (mét voor- en naopvang). Fiscale aftrek voor opvang is mogelijk tot 11,20€ per kind.

Het is niet zo dat er tijdens de speelpleinwerking minder kinderen opgevangen worden in Robbedoes omdat er geen werking is die op het zelfde moment georganiseerd wordt. In juli organiseert de gemeentelijke sociale dienst 3 weken Robbedoes en in augustus organiseert de jeugddienst 4 weken speelpleinwerking Riebedebie⁶.

1.2.1.6. Gemeentelijke sportaanbod

De gemeentelijke sportdienst heeft tijdens de schoolvakanties – uitgezonderd de kerstvakantie - een uitgebreid sportaanbod⁷ voor alle leeftijden. Ook is er tijdens het schooljaar op woensdagnamiddag sportacademie. Er is sportacademie voor kleuters op woensdagnamiddag van 13.30u tot 14.30u, voor het 1^{ste} en 2^{de} leerjaar van 14.30u tot 15.30u en voor het 3^{de} en 4^{de} leerjaar van 15.30u tot 16.30u. Deze initiatieven zorgen niet voor een daling van de opkomst in de Robbedoes, het is zelfs zo dat kinderen de Robbedoes even verlaten voor een uurtje sportacademie en nadien terug aansluiten bij de Robbedoes.

Het blijft natuurlijk belangrijk om zoveel mogelijk aanvullend te werken met de verschillende opvanginitiatieven zowel binnen de gemeentelijke overheid als op het grondgebied van de gemeente.

⁶ Speelpleinwerking Riebedebie komt uitgebreider aan bod in het jeugdbeleidsplan 2008 -2010, gemeentelijk jeugdwerk, opgemaakt door de gemeentelijke jeugddienst

SWOT-analyse **vakantieopvang**, Lokaal Overleg Kinderopvang

Vakantieopvang Kinderopvang Robbedoes (3 weken in juli) Speelpleinwerking Riebedebie (3 weken in aug) Sportkampen van de sportdienst, Zomerkamp,... Gezinsbond, onthaalouders, crèche,...	
+: wat loopt goed, is positief, sterkte,..	- : minder goed, is negatief, zwakte,...
<ul style="list-style-type: none"> - aanbod is ruim en divers - sportaanbod is zeer goed - het aanbod is voldoende gekend, voor het gemeentelijk aanbod is er ook een samenwerking inzake bekendmaking van het aanbod = gezamenlijke folder - er is geen beperking om deel te nemen op het vlak van aantal deelnemers, woonplaats,... - monitoren Riebedebie werken in team onder toezicht van een hoofdmonitor - monitoren krijgen vorming - er is overleg met jeugdbewegingen - Oppasdienst Gezinsbond krijgt meer vragen in eerste week juli en laatste week augustus, wanneer er ook geen gemeentelijke initiatieven zijn 	<ul style="list-style-type: none"> - voor kleinere kinderen is er nog een leemte (kunnen nog niet naar robbedoes, maar meestal ook niet terug naar onthaalmoeder) - het aanbod geldt niet voor volledige zomervakantie (geen aanbod tijdens de eerste week van juli en laatste week van aug) - de verschillende locaties voor kleine en grotere kdn tijdens de speelpleinwerking geeft problemen voor het vervoer (Kemzeke - Stekene) - Robbedoes en Riebedebie beginnen pas vanaf 7.30u en de meeste andere opvang tijdens het schooljaar kan reeds vanaf 7u - er is geen opvangalternatief voor leeftijd 0-3als crèche sluit - crèches vangen soms kinderen op tijdens de vakanties. Dit is niet evident : gebrek aan ruimte, aangepast speelgoed,...
Wat is wenselijk? <ul style="list-style-type: none"> - opvang voorzien vanaf 7u - meer overleg en samenwerking met jeugdbewegingen - tijdens alle vakanties sportaanbod voor alle leeftijden (personeelsgebrek) - Brugdagen en pedagogische studiedagen van de scholen geven ook soms problemen naar opvang. Op vraag van de scholen is er ooit opvang geweest via Robbedoes. <p>Bij de onderwijsnetten, de scholen vallen deze dagen op andere data. Scholen kunnen data ook niet altijd zelf kiezen. Te bespreken op schooloverleg en eventueel nadien bekijken of samenwerking met Robbedoes mogelijk is.</p>	
Wat zijn andere bemerkingsen? <ul style="list-style-type: none"> - een aanbod op maat voor iedereen is niet mogelijk - er is ook een aanbod van vrije ateliers Sint-Niklaas, maar dit is onvoldoende gekend - zijn monitoren Riebedebie niet te jong (16). 	

1.2.1.7. Specifieke behoeften1.2.1.7.1. *Inclusieve opvang*

Naar inclusieve opvang lijkt er voorlopig weinig of geen vraag te zijn.

Er is geen bijzonder onderwijs binnen onze gemeente dus worden er weinig of geen kinderen vanuit die hoek doorverwezen naar onze diensten. Het aantal kinderen met een handicap binnen onze gemeente is niet gekend, het is onduidelijk of er een vraag is naar opvang voor die doelgroep.

De scholen in Sint-Niklaas en Lokeren bieden – al dan niet door samenwerking met andere diensten - eigen opvangmogelijkheden aan zowel tijdens het schooljaar als tijdens de vakanties

De Dienst voor Opvanggezinnen, de gemeentelijke kinderopvang Robbedoes en privé-onthaalouders worden sporadisch geconfronteerd met deze problematiek (meestal lichte vorm van handicap). Voorlopig kunnen deze beperkte aantallen van kinderen in de reguliere werking worden opgevangen. Dit gebeurt voor Robbedoes zonder extra financiële middelen of zonder extra opleiding voor het personeel,.... Indien er in de toekomst meer vraag komt naar opvang voor kinderen met een handicap, moet dit herbekeken worden.

Bespreking **inclusieve opvang** op het Lokaal Overleg Kinderopvang

Inclusieve opvang
+: wat loopt goed, is positief, sterkte,.. <ul style="list-style-type: none"> - Via Riebedebie Xtra kunnen kinderen met een handicap deelnemen aan de activiteiten in augustus, gedurende vijf dagen, verspreid over de drie weken. - Men heeft voor kinderen met een handicap andere opvang (buiten de gemeente) - Iedereen staat open voor inclusieve opvang, maar vraag vanuit de ouders lijkt eerder beperkt - er zijn ook onthaalouders die kinderen met speciale noden opvangen

-: minder goed, is negatief, zwakte,...

- Initiatief schijnt niet echt heel bekend
- men maakt ook gebruik van opvang buiten de gemeente voor kinderen met een handicap

Wat is wenselijk?

- aanbod Riebedebie Xtra beter bekend maken
- gespecialiseerde vorming is nodig voor personen die de opvang organiseren

Wat zijn andere bemerkingen?

- er is momenteel niet zoveel vraag naar dit inclusieve aanbod, maar dit komt misschien ook omdat het onvoldoende gekend is

1.2.1.7.2. *Crisisopvang**Bespreking Crisisopvang op het Lokaal Overleg Kinderopvang*

Crisisopvang	
- Wat is crisisopvang ? Is voor interpretatie vatbaar: schoolgaande zieke kinderen, kleine zieke kinderen, opvanggezin is plots niet meer beschikbaar, opvang bij oma of opa valt plots weg, crisissituatie in het gezin, ouder moet plots gaan werken	
+: wat loopt goed, is positief, sterkte,..	- : minder goed, is negatief, zwakte,...
<ul style="list-style-type: none"> - voor zieke kinderen kan men beroep doen op diensten mutualiteit en vzw Stekelbees - extra voorzieningen binnen actieplan Kind en Gezin - DVO heeft een goede samenwerking met diensten van andere gemeenten voor crisisopvang 	<ul style="list-style-type: none"> - aanbod mutualiteiten en vzw Stekelbees niet altijd gekend - crisisopvang is dringende opvang, mensen hebben meestal geen oplossing voor de dag zelf. - ouders niet altijd tevreden met het alternatief dat voorgesteld wordt (ouders veeleisend en niet flexibel)
Wat is wenselijk? <ul style="list-style-type: none"> - het aanbod van vzw Stekelbees en mutualiteiten kan ook opgenomen worden in de folder van kinderopvang - als er sprake is van een coördinatiepunt op de gemeente zou dit meteen ook een meldpunt kunnen zijn voor dringende opvang 	
Wat zijn andere bemerkingen? <ul style="list-style-type: none"> - Kinderdagverblijf mag geen medicatie geven volgens voorschriften Kind en Gezin Ouders proberen zieke kinderen toch te droppen omdat er geen alternatieven zijn (zowel in opvang als op school) 	

1.2.2. Toegankelijkheid1.2.2.1. Laagdrempelige diensten

De gemeentelijke kinderopvang Robbedoes en de DVO zijn (vanuit de praktijk gezien) laagdrempelige diensten. Ze worden georganiseerd vanuit een openbaar bestuur, wat zorgt voor een degelijke bereikbaarheid en bekendheid. Het beleid daarentegen kan in de toekomst nog meer en betere initiatieven nemen om 'de laagdrempeligheid' naar elke gezinssituatie (niet alleen het modale gezin, maar ook bv. alleenstaanden, kansarmen, allochtonen,...) te behouden of te verbeteren.

Beide diensten zijn tijdens de kantooruren bereikbaar.

De gemeentelijke kinderopvang Robbedoes en de DVO staat open voor alle gezinnen (met kinderen van 0 tot 12 jaar) die binnen of buiten onze gemeente wonen.

De dienst voor opvanggezinnen staat in voor gezinsopvang, een kleinschalige opvang die qua werkvorm per definitie laagdrempelig en toegankelijk is.

Wat betreft administratie, wordt er voor elk gezin een beperkt dossier aangelegd, wat voor een lange (mits soms kleine jaarlijkse aanpassingen) tijd bruikbaar blijft.

1.2.2.2. KostprijsTarieven

De kostprijs die ouders wordt aangerekend binnen de gemeentelijke kinderopvang Robbedoes werd vastgelegd door de gemeenteraad. Vanaf 1 januari 2007 werd de prijs opgetrokken van 1,5 euro per anderhalf uur naar 1,5 euro per uur. Er is momenteel geen regeling voor sociaal tarief, gezinnen met meerdere kinderen die gebruik maken van de opvang, alleenstaande ouders,...

De vraag naar een sociaal tarief wordt meestal gesteld door alleenstaande vrouwen. Gezien het aandeel alleenstaande vrouwen met kinderen stijgt, is een stijging van het aantal aanvragen voor sociaal tarief niet uit te sluiten. Op de sociale dienst wordt de vraag naar sociaal tarief of vermindering voor meerdere kinderen herhaaldelijk gesteld.

De ouderbijdrage binnen sommige opvanginitiatieven - de DVO, Dol-Fijn - hangt af van het gezinsinkomen, de duur van de opvang, het aantal kinderen, en er wordt ook rekening gehouden met moeilijke financiële situaties.

De volgende noodzakelijke vraag dringt zich op wanneer men spreekt van een sociaal tarief: Wanneer worden er concrete criteria opgesteld naar het sociaal tarief toe binnen de gemeentelijke kinderopvang? (concreet: inkomensgrens, werksituatie,...)

Dit alles moet worden gekoppeld aan een onderbouwde visie vanuit het beleid.

1.2.3. Communicatie en samenwerking diensten

1.2.3.1. Communicatie van het aanbod

De kinderopvangdiensten zijn naar ons gevoel gekend bij de bevolking, maar teveel versnipperd en niet als geheel. Daarom is er van de partners van het Lokaal Overleg Kinderopvang de vraag naar de opmaak en de verspreiding van een infobrochure.

Vanuit de verschillende kinderopvangdiensten wordt de nodige info meegegeven. Op het gemeentehuis en ook op het OCMW is alle info te verkrijgen. Ook via de scholen en vooral via mond-aan-mond-reclame wordt informatie verspreid.

De aankondigingborden (aan IBO⁸ zelf, bordje 'onthaalouder' bij elk opvanggezin) heeft ook het nodige effect.

Het aanbod wat betreft kinderopvang wordt wel gecommuniceerd, maar er is een tekortkoming op het vlak van de digitale communicatie. De informatie die digitaal verspreid wordt is onvoldoende. Het gemeentebestuur heeft een goed uitgebouwde website. Het is dan ook aangewezen en evident om meer info rond kinderopvang aan te bieden via de website. Dit is naar de burgers toe misschien nog meer aangewezen.

Mensen kunnen met een vraag over kinderopvang niet altijd rechtstreeks terecht. Een aanspreekpunt inzake kinderopvang is heel belangrijk. De gemeentelijke sociale dienst zou aanspreekpunt kunnen zijn voor mensen die vragen hebben inzake de kinderopvang in de regio, zowel voor de reguliere dagopvang, crisisopvang als vakantieopvang. Nadeel hiervan kan zijn dat mensen enkel tijdens de kantooruren terecht kunnen voor meer informatie.

1.2.3.2. Samenwerking tussen diensten

Er bestaat een beperkte samenwerking tussen de verschillende diensten die actief zijn m.b.t. kinderen en kinderopvang binnen onze gemeente. Maar deze samenwerking kan zeker nog verder en beter worden uitgewerkt.

Wat betreft de gemeentelijke kinderopvang Robbedoes is zeker een gemeentelijke samenwerking met de jeugddienst en sportdienst. Er werd een gezamenlijke brochure opgemaakt (met het vakantieaanbod per dienst). Materiaal van de speelpleinwerking Riebedebie wordt ook gebruikt voor de gemeentelijke opvang Robbedoes en omgekeerd, op regendagen kan voor de kinderopvang gebruik gemaakt worden van de sporthal,...

Verder beperkt de samenwerking met de scholen zich tot het uitdelen van brochures, inschrijvingsformulieren,....

De werking van het lokaal overleg binnen onze gemeente loopt goed. De aanwezige actoren zijn bereid tot overleg, denken mee over een visie en beleid en zijn begaan met de kinderopvang in de regio.

Er werden in het verleden echter nog niet zoveel bijeenkomsten gepland en initiatieven genomen, maar wel aanzetten gegeven: o.a. infobrochure van alle diensten bezig met kinderen in Stekene.

Gezien het decreet en de regelgeving inzake het LOK zal het LOK geïnstalleerd worden als officiële adviesraad inzake kinderopvang in de regio. De gemeentelijke dienst sociale zaken volgt deze officialisering van het LOK op.

⁸ Initiatief Buitenschoolse Kinderopvang

1.3. Doelstellingen en acties kinderopvang

Strategische doelstelling : *Verder uitbouwen van een kwaliteitsvol, betaalbaar en toegankelijk kinderopvangaanbod ter ondersteuning van de gezinnen*

Operationele doelstelling 1: *Verbeteren van de communicatie en de samenwerking tussen diensten inzake kinderopvang*

Actie	Omschrijving	Timing	OCMW	Gemeente	Andere
1.1.1	Beter bekendmaken van het aanbod inzake kinderopvang in Stekene, nl. de kinderopvangdiensten als geheel o.a. onder de vorm van een informatiebrochure	2008		X	
1.1.2	Digitaal beschikbaar stellen van de informatie inzake kinderopvang, gelinkt aan de gemeentelijke website	2008		X	
1.1.3	Uitbouwen van een centraal meld-, aanspreek- en coördinatiepunt voor kinderopvang in de regio waar iedereen met een vraag inzake kinderopvang terecht kan	2008-2013		X	
1.1.4	Uitbouwen van een betere samenwerking tussen de verschillende diensten die actief zijn m.b.t. kinderopvang in de regio om zo de bereikbaarheid te verhogen	2008-2013		X	
1.1.5	In kaart brengen van het aantal kindplaatsen in onze regio (capaciteit, bezetting,...)	2008-2013		X	
1.1.6	Officialiseren en uitbouwen van het Lokaal Overleg Kinderopvang als gemeentelijke adviesraad	2008		X	

Operationele doelstelling 2 : *Verhogen van de toegankelijkheid van diensten inzake kinderopvang*

Actie	Omschrijving	Timing	OCMW	Gemeente	Andere
1.2.1	Maatregelen nemen om de laagdrempeligheid naar elke gezinssituatie te behouden of te verbeteren : ook alleenstaanden, kansarmen, allochtonen,... maximale kansen bieden om gebruik te kunnen maken van kinderopvangvoorzieningen	2008-2013	x	x	DVO
1.2.2	Onderzoeken van de behoefte aan en de mogelijkheden van een sociaal tarief voor de buitenschoolse kinderopvang Robbedoes : gezinnen met meer kinderen, alleenstaande ouders,... én de financiële impact daarvan in kaart brengen	2008-2013		X	
1.2.3	Nagaan of het wenselijk is om de permanentie van DVO uit te breiden	2008			DVO

Operationele doelstelling 3 : *Blijven investeren in gemeentelijke buitenschoolse kinderopvang Robbedoes, aangepast aan de maatschappelijke noden en behoeften*

Actie	Omschrijving	Timing	OCMW	Gemeente	Andere
1.3.1	Nagaan of het stijgend aantal opgevangen kinderen implicaties heeft voor de locatie en het aantal begeleiders die de kinderopvang verzorgen én de financiële impact daarvan in kaart brengen	2008-2013		X	
1.3.2	Verder onderzoeken van de invulling van de gemeentelijke kinderopvang op woensdagnamiddag : mogelijkheid bieden aan de kindjes om te slapen of te rusten, mogelijkheid om kindjes apart te verzorgen,... én de financiële impact daarvan in kaart brengen	2008-2013		X	

1.3.3	Onderzoeken of het wenselijk is om het sluitingsuur (18u) te veranderen naar 18.30u of 19u én de financiële impact daarvan in kaart brengen	2008-2013		X	
1.3.4	Het huidige systeem behouden inzake vervoer naar de buitenschoolse opvang	2008-2013		X	
1.3.5	Onderzoeken van nieuwe voorwaarden voor de buitenschoolse kinderopvang : limiteren aantal kinderen, diplomavereisten begeleiders,... én de financiële impact daarvan in kaart brengen	2008-2013		X	
1.3.6	Tijdens gemeenschappelijke brugdagen voor alle scholen opvang voorzien via Robbedoes	2008		X	

Operationele doelstelling 4 : Blijven investeren in voor- en naschoolse opvang

Actie	Omschrijving	Timing	OCMW	Gemeente	Andere
1.4.1	Onderzoeken of het wenselijk is om de naschoolse opvang uit te breiden tot 18.30u én de financiële impact daarvan in kaart brengen	2008-2013		X	
1.4.2	Onderzoeken van de opvangmogelijkheden vanaf 7u én de financiële impact daarvan in kaart brengen	2008-2013			DVO
1.4.3	Onderzoeken van de diplomavereisten voor de begeleiders én de financiële impact daarvan in kaart brengen	2008-2013		X	

Operationele doelstelling 5 : Blijven investeren in speelpleinwerking Riebedebie en vakantiewerking Robbedoes

Actie	Omschrijving	Timing	OCMW	Gemeente	Andere
1.5.1	Kinderopvang Robbedoes voorzien tijdens de eerste week van juli	2008		X	
1.5.3	Onderzoeken van de nood naar opvang voor kleine kinderen van 2,5 jaar (kunnen niet naar gemeentelijke initiatieven en niet terug naar onthaalmoeder)	2009	X	X	DVO
1.5.4	Proberen vermijden dat er verschillende locaties zijn voor kleine en grote kinderen tijdens de speelpleinwerking (kleintjes in Klein-Sinaai en Kemzeke)	2008-2013		X	
1.5.5	Onderzoeken van de nood aan opvang vanaf 7u zoals tijdens het schooljaar	2008		X	
1.5.6	Meer overleggen en samenwerken met jeugdbewegingen	permanent		X	
1.5.7	Promoten van het aanbod van de vrije ateliers om hun aanbod beter bekend te maken	2008-2013		X	

Operationele doelstelling 6 : Blijven investeren in gemeentelijk sportaanbod

Actie	Omschrijving	Timing	OCMW	Gemeente	Andere
1.6.1	Blijvend aanvullend werken met de verschillende opvanginitiatieven binnen de gemeente als op het grondgebied van de gemeente	permanent		X	
1.6.2	Blijvend sportkampen promoten en stimuleren	permanent		X	

Operationele doelstelling 7 : Blijven investeren in inclusieve opvang

Actie	Omschrijving	Timing	OCMW	Gemeente	Andere
1.7.1	Beter bekend maken Riebedebie Xtra	2008		X	
1.7.2	Organiseren van gespecialiseerde vorming voor de monitoren die Riebedebie Xtra begeleiden	2008-2013		X	

Operationele doelstelling 8 : Verder uitbouwen crisisopvang

Actie	Omschrijving	Timing	OCMW	Gemeente	Andere
1.8.1	Aanbod vzw Stekelbees en mutualiteiten ook opnemen in folder kinderopvang en zo beter bekendmaken	2008		x	
1.8.2	Gemeentelijke coördinatiepunt ook als mogelijk meldpunt voor crisisopvang	2008		x	

Hoofdstuk 2 – Jeugd : onderwijs en opvoedingsondersteuning

2.1. Participatie van de actoren

2.1.1. Werkveld – inwoners – gemeentelijke adviesraden

In kader van dit thema onderwijs en opvoedingsondersteuning beperken we ons tot het in kaart brengen van het dagonderwijs voor de Stekense Jeugd. We baseerden ons vooral op gegevens die reeds beschikbaar waren op de gemeentelijke diensten en niet zozeer op extra onderzoek of bevragingen.

2.2. Omgevingsanalyse onderwijs en opvoedingsondersteuning

2.2.1. Onderwijs

Stekene is een uitgestrekt gebied met verschillende leefkernen. Stekene kent een ruim aanbod aan basisscholen. Er is 1 secundaire school.

2.2.1.1. Basisonderwijs

Opgesplitst volgens de netten heeft Stekene :

- 5 basisscholen in het vrij onderwijs verspreid over de woonkernen van Stekene (Toermalijn in het centrum van Stekene, De 3 beuken in de Hellestraat, Tuimelaar in Klein-Sinaai, 7-sprong in Kemzeke en de Zonnebloem in Koewacht)
- 1 gemeentelijke basisschool, Reynaerdijn te Kemzeke
- 1 basisschool van het gemeenschapsonderwijs, de Molenberg in het Centrum van Stekene

Overzicht leerlingenaantallen basisscholen⁹

School	Aantal Leerlingen	Aantal Kleuters	TOTAAL
Gemeentelijke basisschool Reynaerdijn	244	94 + 80	418
Gemeenschapsschool De Molenberg	151	72	223
Vrije school Toermalijn	376	284	660
Vrije school 7-Sprong	174	84	258
Vrije school De 3 Beuken	120	98	218
Vrije school De Zonnebloem	170	109	279
Vrije school Tuimelaar	91	52	143
	1326	873	2199

2.2.1.2. Secundair Onderwijs

De Broederschool te Stekene is de enige secundaire school.

Deze school biedt algemeen secundair, technisch secundair en beroeps secundair onderwijs aan voor de 1^{ste} en 2^{de} graad. In 3^{de} graad kan enkel de opleiding centrale verwarming en sanitaire installaties (BSO) gevolgd worden.

De leerlingen die de 1^{ste} en 2^{de} graad afwerken te Stekene kunnen hun opleiding verder zetten in secundaire scholen in de regio.

⁹ Leerlingenaantallen – registratie afgesloten op 2 april 2007 op basis van ingevuld BAO-formulier schooldirecties schooljaar 2006/2007

Overzicht leerlingenaantal Broederschool

Broederschool	Klas / jaar	Aantal leerlingen	
	1° jaar ASO/TSO/BSO	105(8 klassen)	
	2°	114 (6 klassen)	
	3°	87 (9 klassen)	
	4°	63 (9 klassen)	
	5°	12 (1 klas)	
	6°	13 (1 klas)	Totaal : 394

Buitengewoon secundair onderwijs wordt niet aangeboden in Stekene. Doorverwijzingen gebeuren naar scholen in de regio.

Syntra Midden-Vlaanderen, gevestigd te Sint-Niklaas, biedt deeltijds onderwijs gekoppeld aan een leercontract "Leertijd" aan. Ook in het VTS te Sint-Niklaas kunnen jongeren terecht voor een deeltijds leren.

In het gewoon, deeltijds en buitengewoon secundair onderwijs in Sint-Niklaas lopen¹⁰ 10166 leerlingen school. Minder dan de helft daarvan (43,5%) komt uit Sint-Niklaas. De andere 5743 leerlingen komen uit omliggende gemeenten, 738 ervan wonen in Stekene.

2.2.1.3. Scholenoverleg Stekene¹¹

De werkgroep beoogt kwaliteitsvol onderwijs aan te sturen door netoverschrijdende initiatieven te nemen in een coördinerende rol van het Gemeentebestuur. Deze is samengesteld uit een aantal vertegenwoordigers per onderwijsnet en de Schepen bevoegd voor onderwijs.

Het Scholenoverleg Stekene bespreekt items waarbij alle onderwijsnetten betrokken zijn zoals: onderwijs & verkeer en preventie, onderwijs & sport, onderwijs en kinderopvang, onderwijs en gemeentelijke logistieke steun, gemeentelijk aanvullend busvervoer en onderwijs en milieu.

Daarnaast organiseert zij ieder schooljaar een netoverschrijdende culturele manifestatie voor de 3de jaars kleuters, de 3de jaars-, de 5de jaars-, de 6de jaars leerlingen van de Stekense basisscholen en de 1ste jaars leerlingen secundair onderwijs.

2.2.1.4. Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB)¹²

Een centrum voor leerlingenbegeleiding of CLB is een dienst waarop leerlingen, ouders, leerkrachten en schooldirecties een beroep kunnen doen voor informatie, hulp en begeleiding.

In een CLB werken onder andere artsen, maatschappelijk werkers, pedagogen, psychologen, psychologisch assistenten en verpleegkundigen. Naargelang van de plaatselijke behoeften en omstandigheden kunnen er ook logopedisten, kinesisten, e.a. werkzaam zijn.

Die verschillende disciplines werken samen in een team om het welbevinden van leerlingen te bevorderen doorheen hun schoolloopbaan. Het gaat er dus om de leerling zich goed te laten voelen zodat hij zijn kennis en vaardigheden in de beste omstandigheden kan ontwikkelen. Daarom is het belangrijk dat de verschillende disciplines van het CLB in team werken.

Een CLB kan leerlingen op vier domeinen begeleiden:

- het leren en studeren;
- de schoolloopbaan;
- de preventieve gezondheidszorg;
- de sociaal-emotionele ontwikkeling.

De Gemeenschapsschool wordt begeleid door het CLB Waasland van het gemeenschapsonderwijs, de vrije scholen en de gemeentelijke basisschool worden begeleid door het Vrij CLB Waas en Dender. Beide centra zijn gevestigd te Sint-Niklaas.

¹⁰ Bron : Werktekst Lokaal Sociaal Beleid Sint-Niklaas 'onderwijs, vorming, opvoedingsondersteuning en kinderopvang' – versie 8 mei 2006. Cijfers gebaseerd op gegevens van het LOP Sint-Niklaas.

¹¹ www.stekene.be/vrijetijdszaken/onderwijs/werkgroeponderwijsStekene

¹² Bron: website CLB, Wat is een CLB?

2.2.2. Vorming voor jongeren

2.2.2.1. Centrum voor Levensvorming

Het vroegere Centrum voor Levensvorming vzw uit Sinaai, nu hervormd door fusie met als nieuwe naam vzw Groep Intro die over heel Vlaanderen werkt, biedt vorming aan jongeren uit het deeltijds onderwijs van het vrije net. Bovendien werkt Groep Intro met de stad Sint-Niklaas, de omliggende Wase gemeenten, de scholengemeenschap Sint-Nicolaas, en de Centra voor Leerlingenbegeleiding samen rond een project inzake dreigende schooluitval bij jongeren, zie project Time-Out.

2.2.3. Opvoedingsondersteuning

2.2.3.1. Algemeen

Veel ouders zitten met vragen rond opvoeding. Het opvoeden van kinderen in deze tijd, in onze multiculturele samenleving, is er niet gemakkelijker op geworden.

Opvoedingsondersteuning omvat alle activiteiten die tot doel hebben ouders en opvoeders steun te bieden bij het opvoeden.

De laatste jaren neemt de belangstelling voor opvoedingsondersteuning toe, ook bij het beleidsmakers. Het thema wordt uit de privé- en taboesfeer gehaald.

Opvoedingsondersteuning omvat 'normale' opvoedingsvragen en –problemen. Voor 'ernstige' opvoedingsproblemen is meer nodig dan gewone opvoedingsondersteuning en zal doorgaans verwezen worden naar de (jeugd)hulpverlening.

Het is heel belangrijk een preventief aanbod te kunnen bieden voor dagdagelijkse opvoedingsvragen om deze niet te laten escaleren tot opvoedingsspanningen of –problemen. Ouders hebben behoefte aan informatie, ze willen kunnen praten en uitwisselen over allerlei onderwerpen en thema's die de jongeren en henzelf aanbelangen.

Op 1 augustus 2007 trad het decreet¹³ inzake de organisatie van opvoedingsondersteuning in werking. Door dit decreet wordt een stap gezet in de uitbouw van het preventieve luik van de integrale jeugdzorg, waarvan tot nu toe vooral het hulpverleningsluik (integrale jeugdhulp) werd uitgewerkt.

Integrale jeugdzorg is een onderdeel van Jeugdwelzijn, net als preventiebeleid, jeugdhulp,... In het jeugdbeleidsplan wordt ook aangegeven dat er op vlak van jeugdwelzijn een heel beperkt aanbod is in Stekene. De gemeentelijke sociale dienst wil dit aanbod en de dienstverlening in de toekomst uitbouwen en nagaan hoe hij best tegemoet kan komen aan de verwachtingen van iedereen die de vraag naar opvoedingsondersteuning stelt.

Het is heel belangrijk dat betrokken diensten (gemeente, OCMW) voldoende zicht hebben op het aanbod in de regio om correcte informatie te kunnen geven aan geïnteresseerden. Samenwerking met andere diensten, zoals bv. Kind en Gezin, het CLB,... is hierbij belangrijk.

In het waasland bestaat er reeds een aanbod aan opvoedingsondersteuning:

2.2.3.2. Kind en Gezin (K&G)¹⁴

"Kind en Gezin" wil gezinnen met jonge kinderen (0-3jaar) ondersteunen in hun opvoeding. Dit is één van de essentiële zaken van preventie.

Zij organiseren o.a. infosessies 'Kind op Komst' voor aanstaande ouders, gezinsbezoeken, permanentiemomenten voor info en advies. Men kan terecht in het consultatiebureau bij de arts en de verpleegkundige,...

Kind en Gezin bouwt het aanbod opvoedingsondersteuning uit in samenwerking met andere partners op het terrein.

Ook in Stekene is er een consultatiebureau van Kind en Gezin waar ouders met vragen over opvoeding terecht kunnen.

¹³ Decreet van 13 juli 2007 houdende de organisatie van opvoedingsondersteuning

¹⁴ www.kindengezin.be

2.2.3.3. Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB)

De 2 Centra voor Leerlingenbegeleiding nemen een taak op in de opvoedingsondersteuning van ouders. Dit kan rechtstreeks naar de ouders of als ondersteuner van de school. Zij kunnen ook partner zijn in andere netwerken inzake opvoedingsondersteuning. Ouders kunnen vooral bij de CLB's terecht met vragen of opvoedingsproblemen die gevolgen hebben voor het schoolse functioneren. De CLB's kunnen begeleiding bieden op het preventieve of corrigerende vlak.

Voor langdurige behandelingen zal het CLB doorverwijzen.

2.2.3.4. Vzw De Keerkring, Centrum voor opvoedingsondersteuning¹⁵

Vzw De Keerkring is het eerste Centrum voor Opvoedingsondersteuning in Vlaanderen, opgericht op 16 februari 1997. Vzw De Keerkring ontwikkelt en organiseert verschillende vormen van preventieve opvoedingsondersteuning die tegemoet komen aan bestaande behoeften van verschillende doelgroepen ouders en kinderen in onze huidige samenleving. Zij zijn werkzaam in het Waasland.

Concrete vormen van deze opvoedingsondersteuning zijn momenteel:

- de opvoedingstelefoon Vlaanderen
- het pedagogisch spreekuur voor ouders met kinderen vanaf 4 jaar
- oudergroepen : pedagogisch groepswork met kansarme ouders (en hun kinderen)
- vorming

2.2.3.5. Centrum voor Kind en Gezin "Open Poortje Waasland"¹⁶

Het CKG biedt opvoedingsondersteuning aan gezinnen met kinderen van 0 tot 12 jaar die vrijwillig om hulp vragen omdat de opvoeding voor ouders en/of kinderen moeilijk loopt. Via begeleiding aan huis of via residentiële of semi-residentiële opvang en gezinsbegeleiding wordt samen met het gezin naar een oplossing gezocht. De opvang en de begeleiding zijn maximum voor 6 maand. Crisishulp is eveneens mogelijk. Het CKG heeft Oost-Vlaanderen als werkingsgebied, met specifieke aandacht voor de regio Waas en Dender.

2.2.3.6. Project Time-out

Het Time-Outproject is een project van de dienst Preventie en Samenleving van de Stad Sint-Niklaas in samenwerking met de scholengemeenschap Sint-Nicolaas, Scholengroep 17 van het gemeenschapsonderwijs, de beide Centra voor Leerlingenbegeleiding, het Centrum voor Levensvorming en de Wase gemeenten, waaronder Stekene. Het richt zich naar jongeren uit het secundair onderwijs met een problematisch verloopende schoolcarrière en dreigende schooluitval. Het gemeentebestuur subsidieert dit intergemeentelijk project.

2.2.3.7. Andere diensten en verenigingen

Naast de diensten die specifieke, preventieve opvoedingsondersteuning bieden zijn er nog een aantal andere diensten die opvoedingsondersteuning bieden (CAW, Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg, psychiatrische ziekenhuizen, Gezinsbond, Comité voor Bijzondere Jeugdzorg, Jeugdrechtsbank, ...)

2.2.4. Wat kunnen de lokale besturen doen inzake opvoedingsondersteuning en onderwijs?

Op dit moment is er geen actief beleid inzake opvoedingsondersteuning. Ook bij de opmaak van deze omgevingsanalyse werden geen echte noden gedetecteerd. Dit betekent echter niet dat we als lokaal bestuur geen inspanningen kunnen leveren om het thema 'opvoedingsondersteuning' uit te bouwen en acties te ondernemen. Tenslotte wint dit thema meer en meer aan belang in onze steeds complexer wordende samenleving.

2.2.4.1. Preventie en sensibiliseren

Het gemeentebestuur kan een actieve en stimulerende partner zijn voor scholen. Zij kan via de dienst samenleving en preventie in samenwerking met betrokkenen uit het werkveld zelf vormings- en preventieprogramma's aanbieden:

- rond spijbelen
- voor kleuters met gedragsproblemen

¹⁵ Zie Sociale Kaart Vzw De Keerkring

¹⁶ Zie Sociale Kaart, CKG Open Poortje Waasland

- rond drugs en alcohol
- rond multiculturaliteit
- ...

Via het scholenoverleg Stekene kunnen relevante thema's netoverschrijdend ingang vinden bij het beleid van de verschillende scholen uit Stekene.

Ook de oudercomités of vriendenkringen van de scholen kunnen mee betrokken worden bij alles wat opvoedingsondersteuning betreft: detecteren van noden bij de ouders vb. nood aan een opvoedingswinkel, organiseren van infoavonden, gebundeld advies formuleren naar betrokken diensten toe,... Een oudercomité of vriendenkring vormt immers een brug tussen de ouders en de school en zorgt zo voor een gestructureerde wisselwerking tussen de ouders en de school.

2.2.4.2. Jeugdwelzijn

Opvoedingsondersteuning als onderdeel van jeugdzorg en jeugdwelzijn verder uitbouwen door de gemeentelijke sociale dienst. Mogelijkheden tot samenwerking met derden verkennen en uitbouwen.

In samenwerking met andere organisaties infomomenten organiseren rond opvoedingsondersteuning voor ouders.

Zoals reeds eerder gezegd, is het is heel belangrijk een preventief aanbod te kunnen bieden voor dagdagelijkse opvoedingsvragen om deze niet te laten escaleren tot opvoedingsspanningen of –problemen.

Bij de uitbouw ervan kunnen de gemeentelijke diensten proberen in te spelen op mogelijkheden (inhoudelijk en financieel) die door de hogere overheid geboden worden op vlak van opvoedingsondersteuning.

2.2.4.3. Sociaal Huis

In het kader van de uitbouw van een Sociaal Huis, kunnen we ook aandacht hebben voor personen die met opvoedingsvragen zitten. Zo kan een eerste professionele opvang en een adequate doorverwijzing in probleemsituaties gerealiseerd worden.

Er kan werk gemaakt worden van een forum inzake opvoeding en opvoedingsondersteuning met betrokken partners uit het werkveld: spreekuur voor Kind en Gezin, spreekuur voor vzw De Keerkring,...

2.3. Doelstellingen en acties opvoedingsondersteuning

Strategische doelstelling : *Uitbouwen van een interactief en participatief jeugdwelzijnsbeleid ter ondersteuning van gezinnen*

Operationele doelstelling : *Verder uitbouwen van een interactief en participatief beleid inzake opvoedingsondersteuning*

Actie	Omschrijving	Timing	OCMW	Gemeente	Andere
2.1.1	Blijvend ondersteunen van het bestaande project Time-out	jaarlijks		X	
2.1.2	Nagaan van de behoeften inzake opvoedingsondersteuning bij ouders	2009		X	
2.1.3	Mogelijkheden tot samenwerking met derden verkennen en uitbouwen	2009		X	
2.1.4	Inschakelen van het scholenoverleg Stekene, oudercomités of vriendenkringen bij de uitbouw van opvoedingsondersteuning	2009		X	
2.1.5	Betrokken gemeentelijke diensten krijgen voldoende zicht op het aanbod in de regio inzake opvoedingsondersteuning en kunnen gerichte en correcte informatie geven inzake doorverwijzing	2008-2013		X	
2.1.6	Aanbieden van vormings- en preventieprogramma's rond spijbelen, gedragsproblemen, drugs en alcohol, multiculturaliteit,... voor ouders en andere geïnteresseerden	jaarlijks		X	
2.1.7	Bij de uitwerking van het concept sociaal huis aan deskundige organisaties inzake opvoedingsondersteuning de mogelijkheid bieden om lokaal een aanspreekpunt, spreekuur te organiseren	2009-2013		X	X

Hoofdstuk 3 – Ouderen

3.1. Participatie van de actoren

3.1.1. Werkveld – inwoners – gemeentelijke adviesraden

De analyse m.b.t. het thema ouderen en vrije tijd werd gebaseerd op gegevens verzameld a.h.v. een enquête¹⁷, het zilverboek van KBG¹⁸ en het seniorenbehoefteplan¹⁹ met de resultaten van de bespreking ervan op de seniorenraad op 28/06/2007.

Voor thuiszorg en senioren is de analyse gebaseerd op cijfermateriaal van gemeente en ocmw, gegevens uit de sociale situatieschets van de provincie Oost-Vlaanderen voor 2006 en een bundeling van ervaringen van SIT-partners (Lokaal Samenwerkingsinitiatief inzake thuisverzorging Stekene/Sint-Gillis-Waas)²⁰ die vanuit hun dagelijkse praktijk in de thuiszorg als bevoorrechte getuigen kunnen worden beschouwd.

Tevens zijn een aantal bemerkings opgenomen uit het Zilverboek, opgemaakt door KBG in 2006, en uit de enquête, afgenomen bij een 40tal Stekense senioren op de provinciale sportdag op 14 juni 2007.

Voor het deel residentiële zorg voor bejaarden beschikte het OCMW Stekene reeds over een zorgstrategisch plan (maart 2006) en het VIPA dossier. Een grondige analyse rond dit thema is daarin beschikbaar.

In het kader van de uitbreiding van het Woon- en Zorgcentrum Zoetenaard zijn onderhandelingen lopende met de Vlaamse Gemeenschap.

3.2. Omgevingsanalyse senioren en vrije tijd

3.2.1. Aanbod – vraag – behoeften van het verenigingsleven

3.2.1.1. Verenigingsleven vraagt meer ondersteuning

Er zijn vier gesubsidieerde seniorenverenigingen in Stekene (OKRA Kemzeke, OKRA Stekene-centrum, S-Plus en Klub 90 - Hellestraat). Zij dragen bij tot een uitgebreid sociaal en cultureel aanbod voor senioren. In totaal bedraagt het ledenbestand van 3 seniorenverenigingen 863 leden, de leden van S-plus niet meegerekend²¹. (Dit betekent slechts 17,5 % van de bevolking ouder dan 55 jaar in Stekene). Er bestaan geen gegevens over de mate waarin deze ook actief participeren aan de activiteiten of eerder 'papieren' leden zijn. Okra Stekene heeft een stijgend aantal leden, Klub 90 spreekt van een lichte daling met een 10-tal leden per jaar.

Het aantal leden van een vereniging geeft ook een vertekend beeld: er zijn mensen die lid zijn van verschillende seniorenverenigingen om aan zoveel mogelijk activiteiten te kunnen deelnemen. Het is ook zo dat mensen lid zijn van een andere organisatie, club of vereniging dan de seniorenvereniging. 48% van de Stekense 55-plussers blijkt lid te zijn van één of andere vereniging.

Dit betekent natuurlijk nog altijd dat bijna de helft van de 55-plussers géén lid is van een vereniging, club of organisatie.

De seniorenverenigingen geven aan dat de werving van nieuwe leden en vrijwilligers moeizaam verloopt gezien de jonggepensioneerden andere ambities hebben en activiteiten zoeken of zelf ontplooiën die buiten het traditionele aanbod van de verenigingen valt. Het aanbod naast het verenigingsleven is ook heel divers.

De wervingskracht van de verenigingen neemt af en het aanbod van de verenigingen blijkt niet altijd aantrekkelijk. De nood aan blijvende en versterkte ondersteuning (én begeleiding) van de verenigingen bij de vernieuwing van aanbod en wervingsmethodieken dient te worden nagegaan. De verenigingen geven zelf ook het belang aan van specifieke activiteiten naar de jongere leden : dansen, ...

¹⁷ Vanuit de gemeentelijke dienst Sociale Zaken werd een enquête afgenomen bij een 40tal Stekense senioren die deelgenomen hebben aan de Provinciale seniorensporddag in de Gavers op donderdag 14 juni 2007. De vraagstelling betrof een aantal elementen inzake de leefbaarheid in onze gemeente.

¹⁸ De Kristelijke Beweging van Gepensioneerden heeft in het voorjaar van 2006 voor de Wase Gemeenten een Zilverboek opgesteld waarin knelpunten en verzuchtingen inzake het seniorenbeleid in de gemeente in kaart gebracht werden.

¹⁹ In 2002 werd door Probis Corporate nv uit Geel een seniorenbehoefteonderzoek opgemaakt voor de gemeente Stekene. Uit dit onderzoek werden een aantal resultaten en een actieplan gedistilleerd die ook in het lokaal sociaal beleidsplan kunnen her- of terug opgenomen worden.

²⁰ Overleg SIT i.k.v. LSB: maandag 18 juni 2007

²¹ S-plus wenst de vraag inzake ledenaantallen niet te beantwoorden. Deze seniorenvereniging beroept zich op de wet op de privacy inzake het meedelen van gegevens.

De ondersteuning van de seniorenverenigingen bestaat naast de dienstverlening van de gemeentelijk ambtenaar uit een jaarlijkse financiële toelage, de mogelijkheid tot logistieke steun, kopieermogelijkheden,... Naast de ondersteuning van de verenigingen inzake vrijetijdsaanbod, organiseert het lokaal bestuur via zijn gemeentelijke diensten sport, cultuur en de sociale dienst ook zelf activiteiten, maar deze worden soms als te beperkt ervaren (sportdag 50+, infomomenten, activiteiten rond gezondheidspreventie,...). De verenigingen lijken soms weigerachtig te staan tegenover activiteiten georganiseerd door het lokaal bestuur. Deze worden soms als oneerlijke concurrentie ervaren voor het eigen aanbod.

3.2.1.2 Een ontmoetingsplaats voor senioren

De seniorenverenigingen vragen meer ondersteuning (financieel en inzake lokalen). Er blijkt nood te zijn aan een grote zaal voor activiteiten of een ontmoetingsplaats voor senioren.

Sommige senioren bepleiten de uitbouw van een ontmoetingsplaats - dienstencentrum waarin activiteiten van informatieve, vormende en recreatieve aard kunnen georganiseerd worden voor alle senioren (ook niet-leden van verenigingen). Momenteel is er in Stekene geen dienstencentrum.

Er zijn plannen voor de bouw van een gemeenschapscentrum waar de inwoners, jong en oud, terecht kunnen voor cultuur en vrije tijd, ontspanning, opvang, Bij de invulling van dit gemeenschapscentrum dient ook aandacht te zijn voor het belang ervan voor de lokale gemeenschap van senioren.

Gegeven een goede samenwerking en afspraken kan een dergelijk ontmoetingsplaats een impuls geven aan de werking van de seniorenverenigingen door samen te communiceren, samen activiteiten te organiseren (indien open voor iedereen) en ruimte ter beschikking te stellen.

SWOT²² ouderen : cultuur en vrije tijd

CULTUUR EN VRIJE TIJD	
+: wat loopt goed, is positief, sterkte,..	- : minder goed, is negatief, zwakte,...
<ul style="list-style-type: none"> - veel activiteiten georganiseerd vanuit de gemeente : seniorenportdag van de gemeente, Tai Chi en Aquagym vanuit de sociale dienst, provinciale seniorendag, fietstocht Comité Gepensioneerden) - grote opkomst van Stekense senioren bij de georganiseerde activiteiten - er is in Stekene voldoende vrijetijdsaanbod voor senioren - elke seniorenvereniging heeft een lokaal - de meeste gekende verenigingen zijn : OKRA, Klub 90, Ziekenzorg, KAV, Wijkcomités, gehandicaptenvereniging, adviesraad, GOSA, Gezinsbond, KVLV - 48% van de Stekense 55-plussers is lid van een vereniging/club of organisatie. Er zijn meer mannen lid dan vrouwen. 	<ul style="list-style-type: none"> - te dure huurprijzen infrastructuur voor het verenigingsleven - te weinig gemeentelijke aandacht voor initiatiefnemers - karig eigen gemeentelijk aanbod - soms te weinig publiciteit over de georganiseerde activiteiten - de seniorenbonden en –verenigingen zijn slechts in een beperkte mate bekend (6,80%) - 45,80% blijkt op geen enkele manier betrokken bij te zijn bij het verenigingsleven (onder de vorm van lidmaatschap)
<p>Wat is wenselijk?</p> <ul style="list-style-type: none"> - gemeente zou haar rol als ondersteuner beter moeten opnemen - verenigingen zijn heel belangrijk omdat ze een sociaal weefsel vormen en het democratisch gehalte van de samenleving bevorderen. Gemeenten kunnen verenigingen ondersteunen via een degelijk sociaal-cultureel beleid, o.a. voor infrastructuur - deelname aan cultuur dient gestimuleerd te worden naar alle lagen van de bevolking, dus ook naar ouderen - ook op vlak van sportbeleid naar ouderen gericht kan de gemeente een belangrijke ondersteunende rol spelen 	

²² SWOT-analyse ouderen omvat gegevens van:

- het Silverboek, opgemaakt door KBG in 2006
- een enquête, afgenomen bij een 40-tal senioren op de Provinciale Seniorensportdag op 14 juni 2007
- een seniorenbehoefteonderzoek in 2002 opgemaakt door Probis Corporate Nv uit Geel

- meer cultuur, meer muziek en dans
- seniorencentrum, een ontmoetingsplaats voor senioren

- de intra-generationale solidariteit tussen de 55-plussers onderling dient te worden aangemoedigd, denk hierbij aan de bekendmaking van de verschillende soorten vrijwilligerswerking en dit aan te moedigen via verschillende incentives, verenigingen, enz.. vb door de Seniorenraad, sociale dienst

Wat zijn andere bemerkingen?

- het psychisch welzijn in het algemeen en eenzaamheid in het bijzonder houden niet alleen verband met de participatie in de primaire netwerken, ook het deelnemen aan het verenigingsleven speelt een niet te verwaarlozen rol.
- vanaf de leeftijd van 70 jaar zien we niet-leden van vereniging de bovenhand krijgen op de leden. Vanaf de leeftijd van 85 jaar is er nog maar een zeer lage participatie aan het verenigingsleven.

3.2.2. Ouderenbeleid

Ouderenbeleid in onze gemeente is een belangrijk aandachtspunt. Er is een Schepen met specifieke bevoegdheid voor seniorenbeleid. De sociale dienst biedt administratieve en inhoudelijke ondersteuning, de sociaal consulente is secretaris van de seniorenraad, het lokaal bestuur biedt financiële ondersteuning,... Er is momenteel nog geen specifiek opgeleide ouderenbeleidscoördinator en geen apart ouderenbeleidsplan voor onze gemeente. Het thema ouderen werd door het beleid als belangrijk thema naar voor geschoven voor het Lokaal Sociaal Beleidsplan. Voor de inhoudelijke invulling ervan wordt de mening en medewerking gevraagd van de senioren en de seniorenraad.

Voor de opmaak van een specifiek ouderenbeleidsplan voor onze gemeente is een goede kennis van de doelgroep nodig. Wenselijk zou zijn om een nieuw behoefteonderzoek op te starten dat recente en bruikbare informatie kan opleveren over de huidige populatie van senioren in Stekene.

3.2.2.1. De seniorenadviesraad - inspraak

De seniorenverenigingen worden ondersteund via een gemeentelijk ambtenaar en een werking in de seniorenadviesraad. Daarin zetelen de vertegenwoordigers van de verenigingen, de ambtenaar, de bevoegde schepen, een deskundige van het OCMW en enkele geïnteresseerde inwoners, conform de statuten van de seniorenraad. De seniorenraad bestaat uit een dagelijks bestuur en een algemene vergadering. De frequentie van samenkomst van de raad is vrij hoog. De verslagen wijzen op een actieve en geëngageerde betrokkenheid van de leden en hun achterban. Er is veel dynamiek of nieuwe inbreng en een goeie doorstroming naar de achterban.

Niettegenstaande de goede werking van de seniorenraad vindt 73,40% van de 55-plussers geen inspraak te hebben in het gemeentelijk beleid. Er zijn heel veel senioren die wel lid zijn van één of andere organisatie, maar deze is niet aangesloten bij de seniorenraad waardoor de informatie niet of later doorsijpelt. De meeste senioren voelen zich niet voldoende betrokken bij het gemeentelijk beleid.

SWOT- analyse inspraak²³

INSPRAAK	
+: wat loopt goed, is positief, sterkte,..	- : minder goed, is negatief, zwakte,..
- seniorenraad krijgt positieve waardering	<p>- de meeste senioren voelen zich niet voldoende betrokken bij het gemeentelijk beleid omdat het meeste al beslist is wanneer de burger het verneemt</p> <p>- de beslissingen van de gemeenteraad worden niet bekendgemaakt, men krijgt daarover te weinig inlichtingen</p> <p>- bij ontevredenheid over het gemeentelijk beleid zal 35,10% van de 55-plussers zich specifiek richten tot de gemeente. Slechts 4% richt zich schriftelijk of persoonlijk tot de bevoegde gemeentelijke dienst. 33,20% stelt zich onverschillig op voor het gemeentelijk beleid of zijn niet geïnformeerd over de te volgen weg bij klachten.</p>

²³ SWOT-analyse ouderen omvat gegevens van:

- het Zilverboek, opgemaakt door KBG in 2006
- een enquête, afgenomen bij een 40-tal senioren op de Provinciale Seniorensportdag op 14 juni 2007
- een seniorenbehoefteonderzoek in 2002 opgemaakt door Probis Corporate Nv uit Geel

	- 73,40% van de 55-plussers vindt geen inspraak te hebben in het gemeentelijk beleid.
Wat is wenselijk? - seniorenraad kan meer informatie doorspelen naar gepensioneerden - een gemeentelijke ouderenadviesraad die alle kansen krijgt om adviezen te geven aan de gemeente en het OCMW is een basisvoorwaarde - er dient aangepaste informatieverstrekking te gebeuren om het gevoel van gebrek aan inspraak weg te nemen	

Naast de seniorenraad is er in Stekene ook een Comité Gepensioneerden waar de verschillende verenigingen, behalve S-plus ook lid van zijn. Het Comité gepensioneerden wordt ook administratief en inhoudelijk ondersteund door de gemeentelijke sociale dienst. Dit Comité organiseert 2 dagen voor de derde leeftijd, organiseert jaarlijks een fietstocht en houdt een bedankingsfeest voor de talrijke vrijwilligers waarop ze beroep kan doen. Het Comité ontvangt jaarlijks een gemeentelijke werkingstoelage.

3.2.2.2. Informeren van senioren

Informatie moet voor iedereen toegankelijk zijn en liefst op maat worden aangeboden.

Niet enkel schriftelijke, maar ook mondelinge informatie is belangrijk.

Schriftelijke communicatie moet voldoende duidelijk zijn, met aangepaste taal en een groot lettertype. Frequente informatieverstrekking en herhaling van de geboden informatie is belangrijk, vb. door een vaste rubriek in de lokale streekkrant.

Aangepaste informatieverstrekking is ook belangrijk om het gevoel van gebrek aan inspraak weg te nemen. Er zijn te weinig informatiekanalen en de informatie naar senioren is volgens henzelf karig, onduidelijk en niet gericht.

Senioren hechten ook veel belang aan mondelinge informatie. Daarom leggen zij ook vaak hun oor te luisteren bij de gemeentelijke diensten zelf. Heel vaak wordt ook de vraag gesteld naar één loket waar senioren met hun verschillende vragen terecht kunnen. Dit kan geïntegreerd worden in het concept van het sociaal huis waar een samenwerking beoogd wordt tussen de diensten van het OCMW en de sociale dienst van de gemeente. Het is voor ouderen ook belangrijk om voldoende en duidelijke informatie te ontvangen over de zaken waar ze recht op hebben.

De vraag naar een seniorenheids blijft ook bestaan.

SWOT- analyse informatie²⁴

INFORMATIE	
+: wat loopt goed, is positief, sterkte,..	- : minder goed, is negatief, zwakte,..
- voor de meeste senioren is het duidelijk op welke dienst ze in het gemeentehuis met hun vragen terecht kunnen - 44,50% vindt de informatieverlening eerder onvoldoende, 15,70% daarvan voelt aan veel te weinig informatie te ontvangen - 71,90% is tevreden over de informatie die men ontvangt van de gemeente Stekene	- informatie vanuit de gemeente naar senioren is karig, onduidelijk en niet gericht - er zijn te weinig informatiekanalen -44,50% vindt de informatieverlening voor 55-plussers onvoldoende. Zij die eerder onvoldoende informatie ontvangen situeren zich in de leeftijd tussen 55-64 jaar.
Wat is wenselijk? - efficiënte en toegankelijke informatie is belangrijk, rekening houdende met de eigenheid van ouderen. - invoering van eigentijdse communicatiemiddelen (vb. internet) maakt goede, persoonlijke service en informatie via ambtenaren zeker niet overbodig - meer informatie over de activiteiten die het gemeentebestuur organiseert voor senioren, vb. meer verspreiding via e-mail. - in het gemeentehuis is het soms wel zoeken naar de juiste dienst, de aanduiding van de diensten op de deuren is onduidelijk. Je wordt wel vriendelijk wegwijs gemaakt via het onthaal.	

²⁴ SWOT-analyse ouderen omvat gegevens van:

- het *Zilverboek*, opgemaakt door KBG in 2006
- een enquête, afgenomen bij een 40-tal senioren op de Provinciale Seniorensportdag op 14 juni 2007
- een seniorenbehoefteonderzoek in 2002 opgemaakt door Probis Corporate Nv uit Geel

- een aangepaste informatieverstrekking bewerkstelligen voor 55-plussers. Het beste medium om dit te bewerkstelligen lijkt een seniorenlijds van A tot Z, waarin de verschillende diensten en voorzieningen op een duidelijke wijze worden besproken betreffende hun aanbod. Hierbij dient te worden vertrokken vanuit een positieve benadering met het beeld van een niet zorgafhankelijke 55-plusser. Dit alles kan begeleid worden door een frequente mailing (vb een soort nieuwsbrief) en permanent ondersteund via de media. Wij denken hier bijvoorbeeld aan een vaste rubriek in de lokale streekkrant specifiek voor 55-plussers.
- het bestaan van de gemeentelijke seniorenraad was totaal niet gekend bij de 55-plussers in Stekene. Bekendmaking van het bestaan, de toegankelijkheid en de werking van deze adviesraad is een absolute must.
- er dient aangepaste informatieverstrekking te gebeuren om het gevoel van gebrek aan inspraak weg te nemen

3.2.3. Sociaal leven

Sociale isolatie en eenzaamheid tegengaan is een uitdaging in onze vergrijzende samenleving. Het is belangrijk dat het lokaal bestuur ontmoeting stimuleert binnen de eigen generatie en tussen generaties onderling. Het opzetten van buurtgerichte activiteiten met aandacht voor de diversiteit van ouderen is een mogelijkheid. De hulp van vrijwilligers bij de uitbouw van sociale netwerken is een voorwaarde voor succes.

In dit kader realiseerde de seniorenraad het voorbije jaar het project Netwerk 80+. De doelstelling daarvan was om geïsoleerde senioren van 80 jaar en ouder te bereiken en hen een warme maaltijd aan te bieden in het OCMW tijdens een gezellig ontmoetingsmoment. Dit project werd geselecteerd en gesteund door de Koning Boudewijnstichting. Ook in 2007 zette de seniorenraad dit project verder voor de huidige 80-jarigen van onze gemeente. Herhaaldelijk wordt aan de seniorenraad gevraagd om dit project ook de komende jaren verder te zetten.

SWOT- analyse sociaal leven²⁵

SOCIAAL LEVEN	
+: wat loopt goed, is positief, sterkte,..	- : minder goed, is negatief, zwakte,...
- het meeste sociaal contact is er door een grote vriendenkring of als lid van een vereniging. Daarnaast zijn ook burens en familie belangrijk voor sociaal contact.	
<p>Wat is wenselijk?</p> <ul style="list-style-type: none"> - doorbreken van het vereenzamingpatroon : specifiek voor mannen tussen de leeftijd van 65-74 jaar, zij kunnen het doelpubliek vormen van een specifieke doelcampagne - een beleid voeren tav verkeer en criminaliteit om het onveiligheidsgevoel bij 55-plussers weg te nemen. Het is niet mogelijk om op korte termijn fundamentele oplossingen te formuleren, maar op lange termijn kan een oplossing liggen in het opzetten van een buurtweefsel met als voornaamste aandachtspunt de betrokkenheid van haar bewoners. Belangrijk hierbij zijn de sociale integratie en de kwaliteit (eerder dan de kwantiteit) van het buurtweefsel om alzo gevoelens van eenzaamheid tegen te gaan en de graad van welzijn te verbeteren. Het psychisch welzijn in het algemeen en eenzaamheid in het bijzonder, houden niet alleen verband met dit buurtweefsel. Ook de participatie in de primaire netwerken en in het verenigingsleven spelen een niet te verwaarlozen rol. 	

3.2.4. Veiligheid – verkeer - leefbaarheid

Het thema veiligheid ligt de senioren nauw aan het hart, zowel verkeersveiligheid als veiligheid in het algemeen. Het onveiligheidsgevoel wordt veroorzaakt door zowel objectieve gegevens – verloederende, zwerfvuil, verkeersongevallen,...- als negatieve ervaringen en angstgevoelens. 27,40% voelt zich soms veilig en 20,40% voelt zich nooit veilig. Bij de leeftijdscohort van 75-79 jaar krijgt het onveiligheidsgevoel de overhand over zich 'zelden' tot 'soms' veilig voelen op straat. Tussen 85-94 krijgt het onveiligheidsgevoel de overhand. Senioren zijn gevoelig voor maatregelen die duidelijk zichtbaar genomen worden om de veiligheid te verhogen: politie in het straatbeeld, verkeersdrempels,...

²⁵ SWOT-analyse ouderen omvat gegevens van:

- het *Zilverboek, opgemaakt door KBG in 2006*
- een enquête, afgenomen bij een 40-tal senioren op de Provinciale Seniorensportdag op 14 juni 2007
- een seniorenbehoefteonderzoek in 2002 opgemaakt door Probis Corporate Nv uit Geel

SWOT- analyse veiligheid – verkeer - leefbaarheid²⁶

VEILIGHEID – VERKEER - LEEFBAARHEID	
+: wat loopt goed, is positief, sterkte,..	- : minder goed, is negatief, zwakte,..
<p>- gemeentelijke maatregelen om verkeersveiligheid te bevorderen (zone 30, rotondes, ...)</p> <p>- er is voldoende parkeergelegenheid in het centrum</p> <p>- er zijn algemene tevredenheid over het winkelaanbod in Stekene</p> <p>- het openbaar vervoer voldoet voor de actieve senior</p> <p>- het is prettig wonen in Stekene</p> <p>- 41,20% voelt zich veilig op straat</p>	<p>- politie te weinig aanwezig in het straatbeeld</p> <p>- verkrotting van woningen in de weekendzones (vnl. caravans) worden zeer negatief ervaren,</p> <p>- de uitbreiding van de weekendgebieden</p> <p>- druk verkeer, auto's die de zebrapaden negeren en zo kleine ongemakken veroorzaken</p> <p>- veel lawaai van de cafés</p> <p>- klein afval op straat, vb. Nieuwstraat aan de Broederschool</p> <p>- de bushokjes zijn heel vuil om in te wachten</p> <p>- gemeentelijk park dat er al jaren vuil, verloederd en slordig bijligt. Tijd voor een mooi stukje natuur in het centrum.</p> <p>- marktplein is niet goed</p> <p>- tekort aan een openbaar toilet</p> <p>- 27,40% voelt zich soms veilig en 20,40% voelt zich nooit veilig</p> <p>Bij de leeftijdscohort van 75-79 jaar krijgt het onveiligheidsgevoel de overhand over zich 'zelden' tot 'soms' veilig voelen op straat. Tussen 85-94 krijgt het onveiligheidsgevoel de overhand. Het onveiligheidsgevoel bij de 55-plussers in Stekene wordt veroorzaakt door :</p> <ul style="list-style-type: none"> * te druk en te snel verkeer, slechte voetpaden * angstgevoelens door regelmatig horen over diefstallen en inbraken * slechte ervaringen met jeugdbendes, agressieve jongeren en vandalisme * vreemdelingen * te weinig verlichting 's avond en weinig politie op straat * te veel voorzichtigheid is geboden om niet te vallen en durft daarom niet buitenkomen
<p>Wat is wenselijk?</p> <ul style="list-style-type: none"> - uitbreiding van de verkeersveilige maatregelen - beter onderhoud van de wegbermen, fietspaden... hinder voor fietsers - meer politietoezicht, ook op de wekelijkse markt - maatregelen voor de zwakke weggebruikers (voetgangers, fietsers,...) om de verkeersveiligheid te bevorderen - een beleid dat de sociale onveiligheid aanpakt <p>- algemene maatregelen treffen die het veiligheidsgevoel van de 'zwakke' weggebruiker kan verhogen. 50% van de 55-plussers verplaatst zich als zwakke weggebruiker, slechts 3,60% maakt gebruik van het openbaar vervoer</p> <p>Wat zijn andere bemerkingsen?</p> <ul style="list-style-type: none"> - ouderen hechten veel belang aan hun onmiddellijke leefomgeving 	

3.2.5. Mobiliteit

Mobiliteit is een ruim begrip en omvat o.a. de bereikbaarheid via het openbaar vervoer, de toegankelijkheid van openbare gebouwen, de kennis van de verkeersregels, de staat en het onderhoud van fiets- en wandelpaden, de aanwezigheid van openbare toiletten,...

De eigen mobiliteit van senioren van 55 – 84 jaar in onze gemeente is vrij hoog: 87,90% verlaat wekelijks de eigen woning.

²⁶ SWOT-analyse ouderen omvat gegevens van:

- het *Zilverboek*, opgemaakt door KBG in 2006
- een enquête, afgenomen bij een 40-tal senioren op de Provinciale Seniorensportdag op 14 juni 2007
- een seniorenbehoefteonderzoek in 2002 opgemaakt door Probis Corporate Nv uit Geel

3.2.5.1. De Belbus

Sinds 24 december 2006 kunnen senioren in onze gemeente ook gebruik maken van de belbus. Dit initiatief werd o.a. op vraag van de senioren uitgewerkt, vnl. voor de buitengebieden van onze gemeente. Het is zo dat er tot nu toe maandelijks gemiddeld 487 personen gebruik maken van de belbus. Dit betekent een 16-tal personen per dag. Uit de eerste evaluatiegegevens blijkt dat het echter niet zozeer de buitengemeenten zijn die van deze dienst gebruik maken.

Een grondige evaluatie van de gebruiksgegevens van de belbus is zeker aangewezen: welke doelgroep maakt vooral gebruik van de belbus, welke haltes zijn overbodig, wat zijn piekmomenten,...

3.2.5.2. De winkelbus

In Stekene kunnen mensen sinds juli 2005 op zaterdagvoormiddag gebruik maken van de winkelbus. Deze rijdt langs verschillende trajecten in onze gemeente, de kostprijs bedraagt 0,50€ heen en terug. Kinderen jonger dan 5, senioren en personen met een handicap maken gratis gebruik van deze winkelbus.

In 2006 maakten 1465 personen gebruik van de winkelbus, waarvan 1044 niet hoefden te betalen. 90% daarvan zijn senioren.

Oorspronkelijk reed de winkelbus langs 4 trajecten : Klein-Sinaai, Koewacht, Hellestraat – Paal en Kemzeke. Kemzeke en Koewacht zijn op dit moment niet meer actief wegens te weinig interesse. Hellestraat – De Paal is het traject waar de meeste mensen opstappen omdat daar ook het minst openbaar vervoer aanwezig is.

SWOT- analyse mobiliteit en bereikbaarheid²⁷

MOBILITEIT EN BEREIKBAARHEID	
+: wat loopt goed, is positief, sterkte,..	- : minder goed, is negatief, zwakte,..
<ul style="list-style-type: none"> - aanwezigheid van de belbus, vnl. voor de buitengebieden en de bereikbaarheid van het centrum - de eigen mobiliteit in Stekene ligt hoog: 87,90% verlaat wekelijks de eigen woning. Zij situeren zich tussen de leeftijd van 55-84 jaar. 	<ul style="list-style-type: none"> - de senioren van de Hellestraat, Tromp, Paal zijn geïsoleerd zonder openbaar vervoer - te kleine lift voor rolstoelgebruikers in het gemeentehuis - hellend vlak van het OCMW is te steil - de belemmeringen van de eigen mobiliteit betreffen grotendeels fysieke problemen (44%). Slechts 13,97% heeft betrekking op structurele problemen : geen aangepast vervoer, het drukke verkeer en de moeilijke toegankelijkheid van het openbaar vervoer
<p>Wat is wenselijk?</p> <ul style="list-style-type: none"> - inlassen van tussenkomst in vervoersonkosten voor minder validen die op eigen kracht op hun werk dienen te geraken - toegankelijkheid van openbare gebouwen en diensten - nog meer aandacht schenken aan het feit dat de 65-plusser in de gemeente Stekene gratis gebruik kan maken van de diensten van de Lijn 	

3.2.5.3. Infomomenten verkeer

Inzake mobiliteit organiseert de gemeentelijke sociale dienst i.s.m. de dienst preventie en mobiliteit een verkeerscursus voor alle 55-plussers Mobi+ waarin alle elementen van het verkeer aan bod opgefrist worden. De cursus is een samenwerking tussen de Vlaamse Stichting Verkeerskunde en de federatie van de autorissscholen. Op vraag van de senioren vonden infomomenten plaats rond de verkeerssituatie in Stekene en omgeving. De gemeentelijke diensten proberen flexibel in te spelen op de vraag van de senioren. Deze infomomenten kennen ook steeds een grote opkomst.

²⁷ SWOT-analyse ouderen omvat gegevens van:

- het Silverboek, opgemaakt door KBG in 2006
- een enquête, afgenomen bij een 40-tal senioren op de Provinciale Seniorensportdag op 14 juni 2007
- een seniorenbehoefteonderzoek in 2002 opgemaakt door Probis Corporate Nv uit Geel

3.2.5.4. Evaluatie-instrument

Om de verkeersveiligheid naar de senioren toe continu te evalueren is het handig om gebruik te maken van een evaluatie-instrument. Daarom zal er gebruik gemaakt worden van de mobilometer: een instrument tot dialoog over duurzame mobiliteit in onze gemeente. De thema's als het vrijwaren van de bereikbaarheid (zich goed kunnen verplaatsen via openbaar vervoer, te voet, met de fiets, auto,...), het verbeteren van de verkeersleefbaarheid (infrastructuur, oversteeikbaarheid, leesbaarheid,...), het verhogen van de verkeersveiligheid (afstemming tussen de functie, vorm en het gebruik van de weg, verkeersreglementering) en het garanderen van de toegankelijkheid (sociale duurzame mobiliteit voor iedereen, ook voor degenen die geen auto bezitten) staan hierin centraal. Op deze manier kunnen de uitspraken en ervaringen van de senioren vergeleken worden over verschillende jaren en kunnen verbeteringsvoorstellen effectief gepland worden.

3.2.6. Levenslang leren en vorming

Ouderen moeten alle kansen krijgen om levenslang te leren, ongeacht hun leeftijd. Ouderen willen zelf ook leren en bijleren, en liefst op hun eigen tempo. Als lokaal bestuur stimuleren wij o.a. het volgen van computercursussen. Senioren die een computercursus volgen kunnen een deel van hun inschrijvingsgeld terugbetaald krijgen.

Als lokaal bestuur kunnen wij blijvend aandacht hebben voor het levenslang leren voor senioren. A.h.v. korte informatiemomenten over actuele thema's proberen de gemeentelijke diensten de kennis van senioren op peil te houden.

3.2.7 Andere actoren inzake seniorenbeleid

Naast de seniorenverenigingen, organisaties en clubs zijn er nog andere spelers actief inzake het aanbod naar senioren.

De gemeentelijke sociale dienst organiseert activiteiten voor senioren : Tai Chi, Aqua Gym, provinciale senioren dag, fietstochten, filmnamiddag tijdens de week van de 3^{de} leeftijd, infonamiddagen over actuele thema's ... Zij biedt tevens ondersteuning aan het Comité Gepensioneerden alsook aan de seniorenraad én dus ook aan de aangesloten seniorenverenigingen.

De gemeentelijke sportdienst organiseert jaarlijks een senioren sportdag, petanque, provinciale sportdag, Tai Chi lessen,...

Andere gemeentelijke diensten – cultuur, milieu,...- organiseren ook diverse activiteiten, maar niet specifiek voor senioren. Zij zijn vrij om aan deze activiteiten deel te nemen.

De activiteiten die de gemeentelijke diensten organiseren worden ook bij de geïnteresseerden van het OCMW bekendgemaakt.

Opmerkelijk is wel dat de gemeentelijke diensten (3,5%) veel minder bekend zijn dan de diensten van het OCMW (46%). Er dient voldoende aandacht besteed te worden voor welke soort dienstverlening men bij de beide instanties terecht kan. De gemeente dient via verschillende informatiekanalen een 'positieve' beeldvorming te bewerkstelligen bij de 55-plussers, het doorbreken van de negatieve perceptie van de voorzieningen en diensten voor 55-plussers is belangrijk.

SWOT- analyse algemene sociale dienstverlening²⁸

ALGEMENE SOCIALE DIENSTVERLENING	
+: wat loopt goed, is positief, sterkte,..	- : minder goed, is negatief, zwakte,..
	- de gemeentelijke diensten (3,5%) zijn veel minder bekend dan deze van het OCMW (46%) - negatieve perceptie
<p>Wat is wenselijk?</p> <p>- doorbreken van de 'negatieve' perceptie in Stekene wat betreft de voorzieningen en diensten voor 55-plussers, met 'negatief' bedoelen we hier de perceptie van hulpbehoefvendheid als herkenningspunt voor diensten en voorzieningen aangeboden voor 55-plussers.</p> <p>- de gemeentelijke diensten zijn veel minder bekend dan deze van het OCMW. Er dient voldoende aandacht besteed te worden voor welke soort dienstverlening men bij de beide instanties terecht kan. De gemeente dient o.i. via verschillende informatiekanalen een 'positieve' beeldvorming te bewerkstelligen bij de 55-plussers. De seniorenraad is hiervoor het beste instrument. Ook de gemeentelijke diensten die betrokken zijn bij de dienstverlening naar de 'actieve' 55-plusser moeten meer bekendheid genereren.</p>	

²⁸ SWOT-analyse ouderen omvat gegevens van:

- *het Zilverboek, opgemaakt door KBG in 2006*
- **een enquête, afgenomen bij een 40-tal senioren op de Provinciale Seniorensportdag op 14 juni 2007**
- een seniorenbehoefteonderzoek in 2002 opgemaakt door Probis Corporate Nv uit Geel

3.3. Omgevingsanalyse thuiszorg senioren

3.3.1. Vraag en Aanbod

Vooraleer in te gaan op het concrete aanbod in de gemeente, is het belangrijk om de zorg voor ouderen te kaderen binnen algemene tendensen.

Uit de sociale situatieschets van Oost-Vlaanderen voor 2006 komen volgende, soms opmerkelijke cijfers. De gemiddelde levensverwachting stijgt, de grijze druk vertoont een spectaculaire stijging (grijze druk: verhouding tss aantal 60 plussers en aantal 20 tot 59-jarigen)

Volgens de prognose, voor de periode 2006–2025, stijgt het aantal 65-plussers met 33,46 % voor de provincie Oost-Vlaanderen, en met 53,23 % in Stekene.

In 2004 zijn er bij alleenwonende ouderen (60+) 8,24 % vrouwen en 3,23% mannen.

De thuiszorg moet voorwaarden scheppen om de bejaarde zo lang mogelijk in zijn vertrouwde omgeving te laten. Thuiszorg is een buffer voor opname in rusthuizen, die steeds langere wachtlijsten hebben.

Rekening houdend met de bevolkingsprognose zal de druk op de thuiszorg verhogen.

Men krijgt meer en meer te maken met zwaardere zorgbehoevenden.

Dit betekent een grotere belasting voor de verschillende partners die een rol spelen in de thuiszorg. Er zijn de professionele thuiszorgdiensten, die ook werken met vrijwilligers, en er zijn de mantelzorgers.

Stekene heeft een ruim aanbod aan thuisdiensten.

Naast de externe actoren; is er de poets- en maaltijddienst van het OCMW en het PWA. Bij het PWA kan de bejaarde terecht voor hulp bij tuinonderhoud, en voor thuisoppas. De thuisoppas, of grannysitting, via het PWA, is bij de bevolking nog onvoldoende gekend.

Daarnaast voorziet het gemeentebestuur een aantal premies voor personen die te maken hebben met thuisondersteunende zorg.

3.3.1.1. Maaltijden aan huis (enkel via OCMW)

Het OCMW bedeeft warme maaltijden (gewoon of dieet) aan 65 plussers en minder-validen en in uitzonderlijke sociale omstandigheden.

De kostprijs bedraagt 4,80 euro/per maaltijd.

Dagen dat men een maaltijd wenst, zijn vrij te kiezen tijdens de week.

Er is geen bedeling in het weekend, en op feestdagen.

Momenteel bereikt deze dienst gemiddeld 105 beneficianten per dag.

De bedeling van de maaltijden gebeurt door het OCMW personeel in samenwerking met PWA'ers.

SWOT- analyse²⁹ maaltijdbedeling

+: wat loopt goed, is positief	-: wat wordt als negatief ervaren
Vlotte bedeling, flexibel Goede kwaliteit	Geen bedeling in weekend
<p>Wat zijn andere bemerkingen? Vraag naar maaltijdbedeling in het weekend is eerder gering. In aug. 2005 heeft het OCMW hieromtrent een enquête gedaan bij de beneficianten van de maaltijddienst. Men ging uit van het voorstel voor bedeling van verse koude maaltijden. Slechts 21,4 % van de beneficianten was hierin geïnteresseerd. Investering voor het OCMW zou te groot zijn om dit te organiseren.</p> <p>Er kan worden overwogen om maaltijden te voorzien, die dan door de cliënten zelf moeten worden afgehaald. Familiehulp kan in weekends bij mensen thuis komen koken, maar enkel in die gezinnen waar zij ook reeds tijdens de week hulp bieden.</p> <p>Wat is wenselijk? Bestendiging van het project Netwerk 80+, in samenwerking met de Seniorenraad, waarbij bejaarden uit bepaalde wijk worden uitgenodigd om te komen eten in Woon en Zorgcentrum Zoetenaard. Dit gebeurt in samenwerking met de seniorenraad en met subsidie van de Koning Boudewijnstichting.</p>	

²⁹ SWOT-analyse opgemaakt tijdens Overleg SIT op maandag 18 juni 2007

3.3.1.2. Poetsdienst – grote schoonmaak – klusjesdienst

Voor poets hulp kan men beroep doen op het OCMW, de diensten van Familiehulp, Familiezorg, Solidariteit voor het Gezin en vzw Thuishulp.

Poetsdiensten bieden enkel hulp bij het gewone onderhoud van de woning.

Het aantal toegelaten taken is beperkt. Hiervoor kan een belangrijke aanvulling worden geleverd door de dienst grote schoonmaak.

Momenteel is er enkel de poetsdienst van het OCMW, waar men ook terecht kan voor hulp bij de grote schoonmaak.

Voornoemde diensten die poets hulp bieden, hebben ook een klusjesdienst.

Klusjesdienst is een belangrijke schakel in de thuiszorg, om de woon- en leefomgeving van de cliënt materieel in orde te houden.

SWOT- analyse poetsdienst – grote schoonmaak - klusjesdienst

+ wat loopt goed, is positief	- wat wordt als negatief ervaren
<p>Goede samenwerking ocmw en private initiatieven, belangrijk dat de burger geholpen wordt dringende vragen naar poets hulp kunnen meestal snel ingewilligd worden er wordt kwaliteit geboden</p>	<p>in verlofperiodes kan niet altijd aan de vraag worden voldaan aantal taken die poetsvrouw mag doen is beperkt – wat binnen wekelijkse schoonmaak niet kan, kan worden opgevangen door grote schoonmaak klusjesdiensten hebben lange wachtlijsten, wie een klusjesman wil voor tuinonderhoud via het plaatselijke PWA moet twee jaar wachten klusjesdienst kan niet worden georganiseerd in het kader van dienstencheques</p>
<p>Wat zijn andere bemerkings? Steeds meer diensten bieden poets hulp via het systeem van dienstencheques; wat ook voor de gebruiker financieel interessant is (fiscaal aftrekbaar) Er is in dit verband ook een aanbod via interim-kantoren Voor het OCMW betekent dit een stuk concurrentie. Het OCMW wil in de nabije toekomst poets hulp verlenen via het systeem van dienstencheques; wat voor de huidige gebruiker vnl op administratief vlak een aanpassing zal vragen. Een goede ondersteuning hierbij is dan ook wenselijk.</p>	

3.3.1.3. Bejaardenhulp

Diensten bejaardenhulp bieden ondersteuning bij het dagelijks en wekelijks toilet, het bereiden van maaltijden, de was en de strijk, boodschappen.

Psycho-sociale ondersteuning is ook van belang.

Op het grondgebied Stekene is er voldoende aanbod aan diensten gezins- en bejaardenhulp.

Men kan hiervoor terecht bij: Familiehulp, Familiezorg Oost-Vlaanderen, vzw Thuishulp, Solidariteit voor het Gezin, Wij blijven Thuis vzw

SWOT- analyse Bejaardenhulp

+ wat loopt goed, is positief	- wat wordt als negatief ervaren
<p>Goede samenwerking tussen verschillende diensten Voldoende flexibel (zaterdag en zondag kan bij dagelijks gebruik en afhankelijk van de taak) er kan ook gewerkt worden in kleinere blokken van 2u of 4uur</p>	<p>Moeilijk om tijdelijk personeel te vinden voor vervanging bij ziekte of verlof hulp opstarten voor weekend is heel moeilijk ontslagmanagement van ziekenhuizen houdt onvoldoende rekening met mogelijkheden van thuiszorgdiensten</p>
<p>Wat zijn andere bemerkings? Mensen hebben het moeilijk om te definiëren wat ze eigenlijk willen: poets hulp of gezins hulp</p>	

Gezinshulp is voor de cliënt financieel interessanter
Samenwerking met ziekenhuizen bij ontslag, loopt niet zoals het zou moeten

Zorgbehoevendheid van mensen thuis neemt toe; vraagt meer draagkracht van verzorgende en van de vrijwilligers

Tot nu toe geen vraag naar thuisoppas via PWA.

Wat is wenselijk?

Er is nood aan eenvormige communicatie over de inhoud van de dienstverlening; mogelijk via brochure van OCMW

Er is nood aan goede omkadering en vorming van het personeel

Coördinatie thuiszorgdiensten is belangrijk

SIT kan hier een belangrijke rol spelen

3.3.1.4. Crisisinterventie

Het begrip crisisinterventie is voor interpretatie vatbaar.

Het komt er op neer om in acute situaties, waarvoor geen ziekenhuisopname nodig of mogelijk is, zo snel mogelijk gepaste hulp te bieden zodat de betrokkene kan blijven functioneren in zijn thuissituatie.

Netwerk Thuiszorg Oost-Vlaanderen heeft hier een belangrijke functie.

Bij diverse problemen, worden via teams de verschillende vormen van hulp snel en efficiënt op elkaar afgestemd.

Het thuiszorgdossier is hierbij een belangrijk instrument.

In crisissituaties kan men weinig beroep doen op mantelzorg.

3.3.1.5. Personenalarm

Een personenalarmtoestel wordt aangesloten op het telefoontoestel; en werkt via een zendertje dat om de hals wordt gedragen.

Het stelt de eigenaar in staat om ingeval van nood, via een alarmcentrale, een contactpersoon op te roepen, door een druk op de toets.

SWOT- analyse personenalarm

+ wat loopt goed, is positief	- wat wordt als negatief ervaren
<p>Systeem is goed gekend, er wordt veel gebruik van gemaakt Evolutie in de domotica zorgt voor meer mogelijkheden en daling van de prijs</p> <p>Vrij korte wachttijd om toestel te bekomen (5 dagen bij wit-gele kruis – max. 7 dagen bij CM)</p>	<p>Mensen die het hebben, dragen het niet altijd</p> <p>Prijsverschil ngl dienst die het aanbiedt</p>
<p><i>Wat zijn andere bemerkingen?</i> Moeten mensen blijven motiveren om het te gebruiken</p>	

3.3.1.6. Thuisverpleging

Wit-Gele Kruis, Zelfstandige verpleegkundigen, Bond Moyson, Liberale Mutualiteit en de verpleging aan huis vzw, voorzien verpleging aan huis.

Deze dienstverlening is gratis, betalingen worden rechtstreeks via RIZIV geregeld.

Tenzij de patiënt enkel verzekerd is voor grote risico 's of niet in orde is met de ziekteverzekering.

3.3.2. Gemeentelijke Premies

Naast de tegemoetkoming uit de zorgverzekering, als tussenkomst in niet medische kosten, kunnen bejaarden aanspraak maken op een aantal premies via de gemeente.

Hierna volgt een overzicht van de verschillende premies en de aantallen die werden uitgekeerd in 2005 en 2006

1.	Gemeentelijke premie aan personen met incontinentie	25 EUR - aanvraagformulier is te bekomen op dienst sociale zaken - dient door arts te worden ingevuld
2.	Gemeentelijke premie aan personen die beroep doen op thuiszorg (leeftijd niet van toepassing van 0 tot)	75 EUR voorwaarden: -op 1 januari in de bevolkingsregister zijn ingeschreven -op 1 januari een zorgenplan hebben -op de lijst van ovosit staan -aanvraagformulier binnen brengen ten laatste op 30/9
3.	Gemeentelijke premie voor thuisverzorging vanaf 21 jaar.	50% van de subsidie van de provincie, jaarlijkse premie aanvraag provinciale premie gebeurt meestal via de mutualiteit maar kan ook via sociale dienst gemeente voorwaarden: -beschikken over het origineel besluit van de provincie -modelformulier met persoonlijke gegevens
4.	Subsidies aan thuishulpdiensten te verdelen bedrag volgens op te geven uurprestaties	Volgens formule : Toelage (7.932 EUR (uren x 0,20267)
5.	Gemeentelijke premie personen met een handicap	75 EUR vanaf de geboorte tot en met het jaar waarin men de leeftijd van 64 jaar bereikt voorwaarden: -op 1 januari in het bevolkingsregister zijn ingeschreven - attest van een kinderbijslagfonds, waaruit blijkt dat men recht heeft op bijkomende bijslag voor mindervalide kinderen. Of -attest van het Ministerie voor Sociale Voorzorg Brussel waaruit blijkt dat men een invaliditeit heeft van minstens 50%. -aanvraagformulier binnen brengen ten laatste op 30/9

Overzicht aantal toegekende premies 2005 en 2006

Soort premie	Jaartal	Aantal personen
Incontinentiepremie	2005	48 personen
	2006	48 personen
Thuiszorgpremie gemeente = vroegere mantelzorgpremie	2005	101 personen
	2006	129 personen
Thuiszorgpremie gelinkt aan provinciepremie	2005	3 personen
	2006	27 personen
Gehandicaptenpremie	2005	188 personen
	2006	194 personen

Niettegenstaande voor thuiszorg zowel een provinciale als een gemeentelijke premie wordt uitgekeerd; komen de mantelzorgers bij verschillende bevragingen naar voor als een minder erkende groep.

Er zou kunnen een actief beleid worden gevoerd om het gebruik van thuiszorg verder aan te moedigen, en om de mantelzorger, dit is de persoon die de zieke thuis verzorgt, ruimer te ondersteunen, bv. door deelname aan de internationale dag van de mantelzorger.

3.3.3. Samenwerking tussen de verschillende diensten

Er bestaat een structureel overleg rond thuiszorg via de lokale SIT, waarin ook een vertegenwoordiging van het OCMW is.

In november 2006 startte het BOEBS – project op Stekene, in samenwerking tussen het gemeentebestuur en LOGO – Waasland, met het OCMW als betrokken partner.

Het project: Blijf Op Eigen Benen Staan, werkt rond valpreventie bij ouderen en loopt tot eind 2008. Verschillende activiteiten zijn nog gepland.

De poetsvrouwen van het OCMW hebben in dit verband samen met de bejaarden een checklist ingevuld rond veiligheid van de woning.

Er dient te worden bekeken hoe we de gegevens kunnen bundelen, en hoe eventueel valkuilen en grote knelpunten i.v.m wooncomfort in samenwerkingsverband kunnen aangepakt worden.

3.4. Omgevingsanalyse residentiële zorg voor bejaarden

3.4.1. Vraag en Aanbod

3.4.1.1. Actuele problemen

In de sociale situatieschets van Oost-Vlaanderen zien we dat Stekene in vergelijking met andere Oost-Vlaamse gemeenten laag scoort; met 27,3 rob/rvt bedden per duizend 65 plussers (cijfers voor 2006); dit wordt deels gecompenseerd door een relatief groot aanbod aan service flats: 23,8 per duizend 65 plussers (relatief in vergelijking met andere Oost-Vlaamse gemeenten).

De reeds gekende knelpunten worden bevestigd: lange wachtlijsten voor rusthuizen en daarmee samenhangend, de problemen rond opvang in kortverblijf.

Aanvang van de problematiek zit reeds bij verkorte – dus te korte – ziekenhuisopname.

Centra voor kortverblijf (opvang maximum 3 maand per jaar) kunnen niet meer werken voor de doelgroep waarvoor zij eigenlijk zijn bedoeld.

In de plaats van tijdelijke woongelegenheden te bieden aan bejaarden, die nog kunnen terugkeren naar hun thuissituatie, vangen zij nu hoofdzakelijk mensen op in afwachting van een plaatsing in een rusthuis.

3.4.1.2. Woon-en zorgcentrum Zoetenaard

Woon-en Zorgcentrum Zoetenaard heeft 100 plaatsen, waarvan 48 erkend als RVT bed.

Er is een dementenafdeling met plaats voor 33 bejaarden.

Een opname in het Woon-en Zorgcentrum gebeurt volgens de volgorde op de wachtlijst en na voorafgaand sociaal onderzoek.

Er wordt gewerkt met een afzonderlijke lijst voor RVT-patiënten die bij voorrang kunnen worden opgenomen.

Wie uitstel vraagt wordt opnieuw achteraan op de wachtlijst ingeschreven.

Het aantal mensen dat zich laat inschrijven op de wachtlijst neemt toe

Enkele cijfers:

Begin 2000 waren er 171 bejaarden ingeschreven op de wachtlijst, in vergelijking met 1997 was dit een toename van 52%

In februari 2007 stonden er 463 mensen op de wachtlijst.

Momenteel heeft het OCMW - Stekene van de Vlaamse Overheid de toezegging tot subsidiëring voor uitbreiding met 6 bedden in kortverblijf en 15 plaatsen voor dagverzorging.

Het OCMW kreeg de toelating voor uitbreiding met 34 bijkomende rusthuisbedden.

3.4.1.3. Service-flats

Het betreft hier een aanbod via de private sector.

- **Abri-Klavertje Vier bvba**
- Capaciteit: 58 plaatsen
- Hebben een aantal mensen op de wachtlijst, exacte aantal is niet gekend
- **Prekerijhof**
- Capaciteit: 29 plaatsen
- Hebben steeds een tiental personen op een wachtlijst

3.4.1.4. Rusthuizen andere gemeenten

Op datum van 25/07/2007 werd via de sociale dienst van het OCMW een overzicht opgemaakt van bejaarden geplaatst in vreemde rusthuizen en kwamen we aan een totaal van 40

Naam rusthuis	Aantal verblijvende Stekenaren
Wachtebeke – Tehuis “De Mey”	1
Moerbeke-Herfstvrede	2
St.Gillis-Waas De Kroon	4

St.Niklaas – Populierenhof;	1
St.Niklaas – RVT De Plataan	8
St.Niklaas – WZC Ter Wilgen	2
St.Niklaas – RVT Albert-Elisabeth	1
St.Niklaas- Sint-Katharina	1
Sinaai – Huize Den Dries	2
Belsele – Ten Berge	1
Wachtebeke-Moervaartheem	3
St.Pauwels – Rustoord St.Jozef	14

3.4.1.5. Opvang kortverblijf

Aanbod kortverblijf te Stekene is nihil, programmatiecijfer voor 2005 was bepaald op 6
Inwoners van Stekene moeten dus beroep doen op voorzieningen voor kortverblijf in de regio, zoals:

Woon en Zorgcentrum De Kroon te St.Gillis-Waas: in juni 2007 waren de 7 plaatsen van St.Gillis volledig ingenomen door inwoners van Stekene.

RVT St.Jozef te Moerbeke; waar de Christelijke Mutualiteit een kortverblijf organiseert voor een periode van 10 weken (van 25/6/07 tot 3/9/07) voor acht bedden.

3.4.1.6. Dagopvang

Dagverzorgingscentrum De Sprankel te St.Niklaas

Dit centrum is afhankelijk van het OCMW-St.Niklaas en heeft als werkingsgebied, St.Niklaas en de omliggende gemeenten.

Het biedt dagopvang aan zorgbehoevende senioren, die nog thuis wonen.

Tot nu toe komen er geen inwoners van Stekene.

Aangepast vervoer dat OCMW-St.Niklaas voorziet, komt niet tot in Stekene.

Hiervoor kan een oplossing worden geboden, via een samenwerkingsovereenkomst met OCMW-Stekene (rolstoelbus)

Het Passantenhuis te Temse

Is een vzw met als werkingsgebied het Waasland.

Het Passantenhuis voorziet dagopvang voor bejaarden, langdurig zieken of mensen met een handicap.

Een zevental inwoners van Stekene komen hier regelmatig naar de dagopvang; zij kunnen op Stekene worden opgehaald met aangepast vervoer.

3.4.2. Toegankelijkheid van de zorg

3.4.2.1. Wachtlijst als indicator

De wachtlijsten geven geen eenduidige indicatie voor de toegankelijkheid van de rusthuizen. De procedure om zich op een wachtlijst te laten zetten verloopt gemakkelijk en vlot. Men laat een kandidaat dus wel gemakkelijk uit voorzorg op de wachtlijsten zetten. Dit betekent dat niet iedereen die op de wachtlijst staat, momenteel ook een reële nood heeft.

De concrete vraag naar een opname in een rusthuis komt er pas als er zich een acuut probleem voordoet of na een ziekenhuisopname.

3.4.2.2. Conclusies

De huidige en toekomstige tendens van verdere veroudering en interne vergrijzing maakt dat het aantal zwaar zorgbehoevenden zal toenemen. De wachtlijsten tonen aan dat de huidige rusthuiscapaciteit niet voldoet.

Gezien de algemene veroudering zal het aantal zorgbehoevenden in ieder geval toenemen en, zal ook de behoefte aan kortverblijf en dagverblijf doen toenemen.

Minder zwaar zorgbehoevenden willen zo lang mogelijk hun zelfstandigheid behouden, maar met de vraag naar een zekere vorm van comfort.

Dit zou kunnen evolueren naar een grotere vraag naar serviceflats, eventueel in combinatie met een dienstencentrum.

3.5. Doelstellingen en acties ouderen

Strategische doelstelling : *Bijdragen tot de optimale participatie, ontplooiing en ontwikkeling van senioren en ouderen*

Operationele doelstelling 1 : *Verder uitbouwen van de beleidsinstrumenten voor een interactief en participatief seniorenbeleid*

Actie	omschrijving	Timing	OCMW	Gemeente	Andere
1.1.1	Opstart van een nieuw seniorenbehoefteonderzoek ism VUB	2008		X	
1.1.2	Opleiden van een ouderenbeleidscoördinator	2010-2011		X	
1.1.3	Opstellen van een ouderenbeleidsplan	2010-2011		X	

Operationele doelstelling 2 : *Ondersteunen van het verenigingsleven o.v.v. infrastructuur, financieel, inhoudelijk, administratief,...*

Actie	omschrijving	Timing	OCMW	Gemeente	Andere
1.2.1	Verder uitbouwen aanbod van het lokaal bestuur voor alle senioren (ook niet-leden van verenigingen) op vlak van cultuur, sport, socio-cultureel, vrije tijd, volksgezondheid, ... in samenspraak met de verenigingen	2010-2011		X	
1.2.2	Uitbouwen van een ontmoetingsplaats voor senioren waar activiteiten van informatieve, vormende en recreatieve aard kunnen georganiseerd worden	2010-2011		X	
1.2.3	Ter beschikking stellen van een grote zaal voor de senioren en de verenigingen, mogelijkheid bieden tot gebruik van de polyvalente zaal van het OCMW	permanent	X	X	
1.2.4	Verlagen huurprijs gemeentelijke infrastructuur voor verenigingen	2010-2011		X	
1.2.5	Subsidiereglement verder toepassen voor de seniorenverenigingen	jaarlijks		X	
1.2.6	Ondersteunen van de verenigingen bij de vernieuwing van het aanbod en de wervingsmethodieken	jaarlijks		X	
1.2.7	Beter bekendmaken van het aanbod aan seniorenverenigingen en -bonden én de georganiseerde activiteiten	jaarlijks		X	

Operationele doelstelling 3 : *Aanbieden van kwaliteitsvolle informatie (schriftelijk en mondeling) om het gevoel van gebrek aan inspraak weg te nemen*

Actie	omschrijving	Timing	OCMW	Gemeente	Andere
1.3.1	Beter bekend maken seniorenraad en zijn werking	2008		X	
1.3.2	Uitgebreider informeren van de seniorenraad zodat er meer en vollediger informatiedoorstroming kan zijn naar de achterban	2008-2013		X	
1.3.3	Duidelijke, schriftelijke communicatie die frequent herhaald wordt: vaste rubriek of katern in het gemeentelijk informatieblad, bij voorkeur 2X per jaar	jaarlijks		X	
1.3.4	Gebruik maken van internet en e-mail om te communiceren naar senioren: briefwisseling naar senioren via e-mail. Aanmaken van een e-mailadresbestand van senioren is nodig.	2008		X	
1.3.5	Beter aanduiden van de diensten in het gemeentehuis: aan de dienst zelf is de aanduiding veel te klein, ook de te volgen weg in het gemeentehuis is niet altijd duidelijk	2009		X	

1.3.6	Uitwerken van 1 loket waar senioren met hun vragen terecht kunnen: 1 loket in het OCMW en 1 loket in het gemeentehuis ~sociaal huis	mei-09	X	X	
-------	---	--------	---	---	--

Operationele doelstelling 4 : *Verhogen en bestrijden van eenzaamheid door het aanmoedigen van sociaal contact*

Actie	omschrijving	Timing	OCMW	Gemeente	Andere
1.4.1	Naar analogie met het project netwerk 80+ van de seniorenraad buurtgerichte activiteiten opzetten. (met aandacht voor de diversiteit van ouderen, specifiek voor de mannen tussen 65 en 74 jaar, n.a.v. buurtkermissen een warme maaltijd organiseren in het OCMW,...)	jaarlijks	X	X	
1.4.2	Opzetten van een buurtweefsel waarin de bewoners betrokken worden ikv het wegnemen van onveiligheidsgevoel bij 55-plussers tav verkeer en criminaliteit	2010-2011		X	

Operationele doelstelling 5 : *Verhogen van de mobiliteit en de toegankelijkheid van en voor senioren*

Actie	omschrijving	Timing	OCMW	Gemeente	Andere
1.5.1	Blijvend bekendmaken belbus	2008-2013		X	
1.5.2	Evaluëren en bijsturen van de belbus, vnl. voor de buitengemeenten en de bereikbaarheid van het centrum	2008		X	
1.5.3	Blijvend bekendmaken winkelbus	2008-2013		X	
1.5.4	Evaluëren en bijsturen winkelbus, vnl. voor de buitengemeenten	2008		X	
1.5.5	Blijvend aandacht hebben voor de toegankelijkheid van openbare gebouwen en diensten in onze gemeente	2008-2013	X	X	
1.5.6	Blijvend logistiek ondersteunen van mindervaliden die op eigen kracht op hun werk dienen te geraken	2008-2013	X		
1.5.7	Blijvend bekendmaken dat 65-plussers gratis gebruik kunnen maken van de Lijn	2008-2013	X	X	
1.5.8	Informatiemomenten organiseren rond verkeer	jaarlijks		X	
1.5.9	Invoeren mobilometer als evaluatie-instrument om de verkeersveiligheid naar senioren toe continu te evalueren	2008		X	

Operationele doelstelling 6 : *Stimuleren van levenslang leren en vorming*

Actie	omschrijving	Timing	OCMW	Gemeente	Andere
1.6.1	Organiseren van informatiemomenten over actuele thema's	jaarlijks		X	
1.6.2	Toekennen van een toelage aan deelname cursussen : computercursus, opfriscursus rijbewijs,...	jaarlijks		X	

Operationele doelstelling 7 : Uitbouw van algemene sociale dienstverlening

Actie	omschrijving	Timing	OCMW	Gemeente	Andere
1.7.1	Verderzetten van positieve beeldvorming rond ouderen	2008-2013	x	x	
1.7.2	Beter bekendmaken dienstverlening OCMW en gemeente vanuit positieve perceptie. Voor welke soort dienstverlening kunnen 55-plussers bij beide instanties terecht - niet vanuit een negatieve perceptie of de perceptie van hulpbehoefendheid.	2008-2013	x	x	
1.7.3	De gemeentelijke diensten die betrokken zijn bij de dienstverlening naar de 'actieve' 55-plusser meer bekendheid genereren	2008-2013	x	x	

Operationele doelstelling 8 : Verder uitbouwen van het beleid inzake residentiële zorg voor bejaarden

Actie	omschrijving	Timing	OCMW	Gemeente	Andere
1.8.1	1 ^{ste} fase van het lopende dossier inzake uitbreiding van de residentiële zorg voor bejaarden aanvatten	2008 - 2013	x		

Operationele doelstelling 9 : Verder uitbouwen van het beleid inzake thuisondersteunende zorg voor senioren

Actie	omschrijving	Timing	OCMW	Gemeente	Andere
1.9.1	Ondersteunen van de thuiszorgdiensten in het algemeen	2008-2013	x		
1.9.2	Meer en beter promoten van het project grannysitting van het Plaatselijk Werkgelegenheidsagentschap	2008		x	
1.9.3	Tijdens het weekend maaltijdbedeling voorzien die door de cliënten zelf kan afgehaald worden	2008	x		
1.9.7	Bekendmaken van het systeem dienstencheques voor de poetsdienst van het OCMW	2008	x		
1.9.8	Duidelijk en eenvormig communiceren over de inhoud van de dienstverlening inzake bejaardenhulp (poetshulp / gezinshulp) in brochure (OCMW)	2008	x		
1.9.9	Goede omkadering en ondersteuning bieden van het personeel voor bejaardenhulp	jaarlijks	x		
1.9.10	Een goede coördinatie van de thuiszorgdiensten via de SIT is blijvend nodig	2008-2013	x		
1.9.11	Blijvend mensen motiveren om het personenalarmsysteem te gebruiken	2008-2013	x	x	
1.9.12	Overleg rond het wegwerken van het prijsverschil tussen de verschillende aanbieders van personenalarmsysteem	2008	x	x	x
1.9.13	Actief beleid voeren om het gebruik van thuiszorgdiensten verder aan te moedigen	jaarlijks	x	x	
1.9.14	Betere bekendmaking gemeentelijke premies	jaarlijks	x	x	
1.9.15	Continuering samenwerking met Logo Waasland (Lokaal Gezondheidsoverleg Waasland) inzake BOEBS, nl. valpreventie bij senioren o.a. voor het aanpakken van valkuilen en knelpunten i.v.m. wooncomfort bij senioren, opzetten van activiteiten,...	jaarlijks	x	x	

Hoofdstuk 4 – Huisvesting

4.1. Participatie van de actoren

4.1.1. Werkveld – inwoners – gemeentelijke adviesraden

Voor de opmaak van de omgevingsanalyse inzake huisvesting algemeen werd o.a. gebruik gemaakt van het Ruimtelijk Structuurplan Stekene. Daarnaast werd informatie verzameld door de betrokken ambtenaren van de gemeente en het OCMW. Deze informatie werd ook gecheckt en verder aangevuld door de Waasse Landmaatschappij, het Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Land van Waas en de Gewestelijke Maatschappij voor volkswoningen³⁰.

De analyse m.b.t. het thema bijzondere woonvormen werd gebaseerd op gegevens uit de sociale situatieschets van Oost-Vlaanderen 2006 en uit documentatie van de leernetwerken Lokaal Sociaal Beleid, begeleid door het Regionaal Welzijnsoverleg Waasland.

4.2. Omgevingsanalyse huisvesting algemeen

Huisvesting wordt als een grondrecht erkend, niet alleen door de Belgische Grondwet, maar ook door de Vlaamse Wooncode en de Universele Verklaring van de rechten van de Mens. Dit wijst op een groeiende bewustwording van het recht als onderdeel van het recht op menselijke waardigheid. Tegelijk is het ook een teken aan de wand voor het acute karakter van de huisvestingsproblematiek³¹.

Art 23 GW.

“Ieder heeft het recht een menswaardig leven te leiden. Daartoe waarborgen de wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel, rekening houdend met de overeenkomstige plichten, de economische, sociale en culturele rechten, waarvan ze de voorwaarden voor de uitoefening bepalen. Die rechten omvatten inzonderheid :..... 3° recht op behoorlijke huisvesting.....”

Art 3 van het decreet houdende de Vlaamse Wooncode.

“Ieder heeft het recht op menswaardig wonen. Daartoe moet de beschikking over een aangepaste woning, van goede kwaliteit, in een behoorlijke woonomgeving, tegen een betaalbare prijs en met woonzekerheid bevorderd worden.”

Art 25 van de universele rechten van de mens.

“Ieder heeft het recht op een levensstandaard, die hoog genoeg is voor de gezondheid en het welzijn van zichzelf en zijn gezin, waaronder inbegrepen zijn voeding, kleding, huisvesting, medische verzorging,....”

4.2.1. Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan³²

Stekene is gelegen in een buitengebied. Dit betekent een gebied waarin open (onbebouwde) ruimte overweegt.

Oorspronkelijk werd de structuur van de gemeente Stekene in grote mate bepaald door de aanwezigheid van natuurlijke elementen en de ondergrond: vochtige Moervaartdepressie, beboste droge stuifzandgronden en vruchtbare zandgronden. De bebouwing concentreerde zich op de zandgronden omdat de andere gronden minder geschikt waren en zijn voor bebouwing.

De huidige ruimtelijke structuur van de gemeente Stekene bestaat uit een tweetal hoofdcomponenten, meer bepaald de structuurbepalende elementen van de open ruimtestructuur (Moervaart en stuifzandrug) en de bebouwingskernen die de mens er in de loop der jaren heeft aan toegevoegd, de deekern Stekene, Kemzeke en Klein-Sinaai, evenals de woonconcentratie van de Hellestraat en een aantal andere woonlinten zoals Nieuwdorp/Koewacht en De Tromp.

³⁰ Overleg huisvesting n.a.v. omgevingsanalyse huisvesting op vrijdag 28 september 2007.

³¹ www.ohchr.org/english/about/publications/docs/fs21.htm; Fact sheet No 21: the human right to adequate housing; Van Mensel, A., *De Belgische Federatie. Het labyrint van Daedalus*, Mys & Breesch uitgevers, 1996, De Vlaamse Wooncode.

³² Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan Stekene, Irtas-Soresma, september 2005.

Waar vroeger de open ruimte domineerde, overheerst nu de bebouwde structuur. Zo heeft de landbouw aan belang ingeboet ten voordele van de ambachtelijke bedrijvigheid en gronden werden ingenomen voor extra woongebieden, recreatiegebieden, ...

Wanneer men de verschillende kernen bekijkt, merkt men dat Stekene de belangrijkste taak heeft toebedeeld gekregen in de gemeente. Veel voorzieningen (administratief, sociaal- cultureel, levensonderhoud, ...) zijn in deze kern gelegen. Ook op gebied van huisvesting, treft men te Stekene het grootste aanbod aan woningen aan. Daarnaast vervult ook Kemzeke een belangrijke rol. Kemzeke beschikt over voldoende voorzieningen om zelfstandig te kunnen functioneren (sociaal-cultureel, levensonderhoud, ...). Stekene en Kemzeke zijn dan ook het sterkst gegroeid de laatste jaren; ondermeer richting openruimtegebied door inplanting van nieuwe wijken (o.a. de Gelaagwijk). De kleinere kern Klein-Sinaai en de verschillende gehuchten beschikken niet over voldoende faciliteiten om zelfstandig te kunnen functioneren. Zij moeten zich voor heel wat voorzieningen richten naar Stekene of Kemzeke.

Vanuit de kernen is er ook reeds lang een proces aan de gang van verlinting, met het aan elkaar groeien van kernen en gehuchten. Dit verschijnsel vinden we zowel terug langsheen de regionale as N403, waardoor Kemzeke, Sint-Pauwels, Drieschouwen, De Tromp, De Paal, tot zelfs Kapellebrug naar elkaar toegroeien, als langsheen de (inter)lokale wegen, waarvan de assen Klein-Sinaai/Stekene/Drieschouwen, Stekene/Koewacht, Hellestraat en Bormte/Dauwstraat/Kwakkelstraat de voornaamste voorbeelden zijn.

De openruimtestructuur kunnen we onderverdelen in een aantal deelstructuren of deelcomponenten. De Moervaartdepressie en de bosgebieden op de stuifzandrug Maldegem–Stekene (Wullebos, Bekaf, Stropersbos, Maat/Kolshoek) vormen de dragers van de openruimtestructuur; zij zijn structurerend op ecologisch vlak, maar hebben ook een invloed gehad op de ruimtelijke ontwikkeling. Zo is de vallei van de Moervaart en het Kanaal van Stekene gevrijwaard gebleven van een of andere vorm van bebouwing. De bosgebieden zijn tot eind de jaren '50 eveneens gevrijwaard gebleven van bebouwing. Vanaf de jaren '60 is daarin verandering gekomen en werden de bossen gezien als een ideaal woonklimaat (rust en groen), waar vele weekendverblijven werden opgericht, die al dan niet als permanente woonst worden gebruikt. Dit klimaat heeft tevens de komst van een aantal campings ook bewerkstelligd.

Verder treft men o.a. tussen de bosgebieden en de vallei van de Moervaart grotere gehelen van akkerlanden en weilanden aan met afwisselend hier en daar een klein bosfragmentje. In het westen van de gemeente treffen we de meest open landbouwgebieden aan.

Uit de woonbehoeftestudie, opgemaakt tijdens het structuurplanningsproces, blijkt dat de behoefte aan bijkomende woningen voor de periode 1992-2007 1.356 woongelegenheden bedraagt. Momenteel zien wij een realisatie van 859 eengezinswoningen en 83 meergezinswoningen (477 woongelegenheden). Dit geeft in totaal 1.336 woongelegenheden.³³

Uit de woonbehoeftestudie blijkt dat voor de periode 1992-2007 een realisatie dient te zijn van minstens 150 bijkomende sociale woongelegenheden (huur, koop, kavel). Vermits via fase 1 van het BPA Hellestraat reeds 38 sociale kavels werden gerealiseerd in de periode 1991-1997, betekent dit dat in de periode 1997-2007 minimum 112 bijkomende sociale woongelegenheden zouden moeten worden voorzien. (zie GRS, informatief deel)

Bij procentuele verdeling over de 3 kernen betekent dit:

- 73 sociale woongelegenheden in Stekene
- 28 sociale woongelegenheden in Kemzeke
- 11 sociale woongelegenheden in Klein-Sinaai

In de periode 1997-2007 werden reeds volgende sociale woongelegenheden vergund:

In Stekene:

- 12 sociale woongelegenheden in de Boterbloemstraat
- 9 sociale woongelegenheden in de Spoorwegwegel
- 14 sociale woongelegenheden in de Stadionstraat
- 7 sociale woongelegenheden in de Nieuwstraat
- 19 sociale woongelegenheden in wijk Bosdorp

In Kemzeke:

- 2 sociale woongelegenheden in de Albrecht Rodenbachlaan
- 2 sociale woongelegenheden in de Napoleon Bohynstraat
- 2 sociale woongelegenheden in de Molenstraat
- 1 sociale woongelegenheid in de Nationalestraat
- 1 sociale woongelegenheid in de Stuyvenbergstraat
- 1 sociale woongelegenheid in de Sint-Jozefslaan

³³ Bron: aantal afgeleverde stedenbouwkundige vergunningen.

Er zijn bovendien nog 21 sociale woongelegenheden voorzien in wijk Bosdorp en nog 10 in de Molenbergstraat. Hiervoor werd nog geen stedenbouwkundige vergunning verleend.

We kunnen hieruit besluiten dat buiten deze 31 nog niet gerealiseerde maar geplande woongelegenheden in 2007 nog 11 bijkomende sociale woongelegenheden zouden moeten worden voorzien en liefst in Kemzeke en Klein-Sinaai.

SWOT-analyse : WONEN ALGEMEEN	
+ : wat loopt goed, is positief, sterkte,..	- : minder goed, is negatief, zwakte,...
- voordeel van het groter het aandeel appartementen voor alleenstaanden en 65+	- stijging van de prijzen en het beperkte aanbod aan betaalbare koop- en huurwoningen - kwaliteit bestaande woningpatrimonium laag - het aantal meergezinswoningen in de dorpskernen (en stilaan ook erbuiten) neemt toe en prijs is hoog. - stijging aantal bejaarden
<p>Wat is wenselijk? - Regelgeving bouw appartementsgebouwen en vastleggen maximale bouwlagen. Dit om wildgroei tegen te gaan en het landelijke karakter van de gemeente te behouden.</p> <p>Wat zijn andere bemerkingen? Ondanks hoger wordend aantal bejaarden is er geen spectaculaire stijging van aantal premies dat aangevraagd wordt. Het is niet duidelijk of dit te wijten is aan onvoldoende bekendheid van de premies of het niet voldoen aan de voorwaarden of andere.</p>	

4.2.2. Woningmarkt³⁴

4.2.2.1. Kwantitatieve gegevens

Van het totale woningenbestand is slechts 20,3% ervan huurwoningen. Dit aantal ligt 8% lager dan het arrondissementeel gemiddelde en 5% lager dan het Vlaamse gemiddelde.

Wanneer we een onderscheid maken naar type woningen zien we dat in 1991 95,68% ééngesinswoningen zijn en 4,14% appartementen. Tien jaar later, in 2001, is dit cijfer enigszins gestegen voor het appartementenaandeel, naar 6,73% en licht gedaald voor de woningen naar 93,24%.

4.2.2.2. Kwalitatieve gegevens

Wanneer gekeken wordt naar basiscomfort in de woningen, blijkt 36,5% van de woningen op Stekene over geen centrale verwarming te beschikken. Dit cijfer ligt in dezelfde orde als het arrondissementeel en het provinciale cijfer. In Vlaanderen beschikt 26,70% over geen centrale verwarming.

Het niet beschikken over een badkamer (3,5%) en over een toilet (3,4%) ligt gelijk met het arrondissement, provincie en gewest.

Kijkend naar leeftijd is ook duidelijk dat voornamelijk de leeftijdscategorie van 70 jaar en ouder niet over dit basiscomfort beschikt.

De prijzen van bouwgronden en woningen zijn in stijgende lijn. Dezelfde evolutie is merkbaar bij de huurprijzen. Een 61% van de huurders betaalt een huurprijs tussen de 247,89 en 495,78 euro.

³⁴ Woonfiche Stekene, Provincie Oost-Vlaanderen, Sociale Planning, 2001.

SWOT-analyse: WONEN PRIVATE HUURMARKT	
+: wat loopt goed, is positief, sterkte,..	- : minder goed, is negatief, zwakte,..
<ul style="list-style-type: none"> - in individuele gevallen kent het O.C.M.W. een huurtoelage toe - Premies Vlaamse Gewest - Aanvullende premies gemeente 	<ul style="list-style-type: none"> - door de stijgende huurprijzen wordt het moeilijker om betaalbare woningen te vinden, zowel voor de burger als voor de dienst woonbemiddeling van het O.C.M.W. - klein aanbod betaalbare huurwoningen, die dan meestal van mindere kwaliteit zijn. - Geen specifieke gemeentelijke tussenkomsten m.b.t. wonen (los van premie zonneboiler, hemelwaterinstallatie, ed)
<p>Wat is wenselijk?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onderzoeken of de gemeente en/of het O.C.M.W. een huurpremie kan geven, rekening houdend met de financiële gevolgen voor het budget. - Zelf opstarten of mee participeren in een sociaal verhuurkantoor (SVK). Binnen de nieuwe wetgeving op het gebied van huursubsidies zijn veel mogelijkheden weggelegd voor de SVK's (automatisch ontvangen huursubsidie bij het in huur nemen SVK-woning, renovatiepremie voor eigenaars SVK-woning). Deze mogelijkheid zou verder onderzocht moeten worden. 	

4.2.3. Sociale huisvesting

4.2.3.1. Sociale koopwoningen – Waasse Landmaatschappij cv³⁵

De Waasse Landmaatschappij heeft in Stekene reeds 289 woongelegenheden gerealiseerd in de periode 1968-2003.

Op dit moment zijn twee projecten in uitvoering:

- werf Bosdorp reeks A: 12 woningen, vermoedelijke oplevering oktober 2007
- werf Bosdorp reeks B: 7 woningen, voltooiing werken medio 2008

Op 01/08/2007 kenden zij een wachtlijst van 90 kandidaat-kopers voor projecten te Stekene. Het merendeel van de kandidaat-kopers betreffen gezinnen. Het aantal kinderen per gezin ligt rond de 1 à 2, ongeveer een 20% alleenstaanden en 80% gezinnen (vanaf 2 personen, dus ook bijvoorbeeld alleenstaande ouders met 1 of meer kinderen ten laste).

Wanneer men kijkt wat het gezamenlijk belastbaar inkomen van de kandidaat-kopers bedraagt, zien we dat dit gemiddeld 35.617,59 euro (inkomsten 2005) bedraagt.

De gemiddelde wachttijd voor een sociale koopwoning ligt rond de 4,5 en 6 jaar.

De gemiddelde verkoopprijs van de woningen (excl. vloeren, keuken en badkamer) bedraagt 160.000 euro voor het hele werkgebied. Voor de werf Bosdorp reeks A bedraagt de gemiddelde verkoopprijs 183.708 euro. Deze hogere verkoopprijs is te wijten aan de grotere grondoppervlakten van de percelen. Deze bedragen rond de 500m²n waar het elders in de regio maar 250 à 300 m² is.

4.2.3.2. Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Land van Waas (ICW)³⁶

Het inbreidingsproject tussen Bormte, Stadionstraat en Dorpsstraat is in een eerste aanzet van verkavelingsplan gegoten.

In het gebied zijn 125 woongelegenheden gepland wat neerkomt op 23 woongelegenheden per ha.

In de nabijheid van het centrum wordt een appartementsblok voorzien, een urban villa en een rij van gesloten bebouwing rond een plein. Naar de Bormtestraat toe zijn percelen voorzien voor halfopen en open bebouwing.

Het project omvat :

- * 76 kavels, waarvan 10 voor open, 44 voor halfopen en 22 voor gesloten bebouwing;
- * 17 woningen in de zone voor " experimenteel bouwen " (groepsbouw);
- * 8 kleinere woningen voor senioren (groepsbouw);
- * 24 appartementen (groepsbouw);

³⁵ Bron: Waasse Landmaatschappij, augustus 2007.

³⁶ Gegevens uit verslag bijeenkomst ICW van 30/01/2006, goedgekeurd door College burgemeester en schepenen op 20/02/2006.

De verkaveling kan in twee fasen gerealiseerd worden. In dit project dient eveneens een gedeelte, ongeveer een kwart van het totaal aantal woonegelegenheden, te worden voorzien voor sociale woningbouw. Het college van burgemeester en schepenen opteert voor de helft sociale kavels, te realiseren door de I.C.W. en de helft sociale koopwoningen, waarvoor een beroep zal worden gedaan op de huisvestingsmaatschappijen. Het lijkt aangewezen om de sociale woonegelegenheden te voorzien in de tweede fase.

Een concrete timing voor dit project kan nog niet gegeven worden.

4.2.3.3. Sociale huurwoonegelegenheden

Het aandeel van sociale huurwoningen op Stekene ligt opmerkelijk lager dan in de ons omliggende gemeenten (arrondissement) en de provincie. Cijfers uit 2005³⁷ leren ons dat Stekene 3,68% sociale huurwoningen telt, het arrondissement Sint-Niklaas 7,24% en de provincie 5,90%. Een reden is hiervoor niet gevonden. Dit kan mogelijks onderzocht worden. Vermoedens zijn er wel dat het deels te maken heeft met belemmeringen van buitenaf. Zo kan het woonuitbreidingsgebied in Kemzeke niet aangesneden worden, aangezien dit belast is met een reservatiestrook op het gewestplan voor het oostelijk omleidingstracé van de N403. Pas wanneer deze reservatiestrook opgeheven wordt, via een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan, kan het gebied ontwikkeld worden voor sociale woningbouw.

4.2.3.3.1. *Gewestelijke Maatschappij voor Volkswoningen*³⁸

Deze maatschappij heeft op het grondgebied Stekene 203 woningen en 35 appartementen.

De appartementen in de Stadionstraat (project 'de laatste trein') 8 appartementen met 2 slaapkamers, worden in het najaar 2007 toegewezen.

Ontwerpen die de maatschappij op termijn zal realiseren:

- participatie in het project 'Bosdorp': bouw van 12 huurwoningen;
- Bloemenwijk – opvulling restgronden langs Molenbergstraat: voorstel dat ter goedkeuring voorligt bij hogere overheid voor de bouw van 10 appartement (5 gelijkvloerse met 1 slaapkamer en 5 op verdieping met 2 slaapkamers).

Op 31/12/2006 wachtten 309 kandidaten op een sociale huurwoning te Stekene. In augustus 2007 bedroeg dit aantal 135. Ingevolge de verplichte actualisatie van de lijsten met kandidaat-huurders, wordt na deze actualisatie een sterke daling vastgesteld. Dit is het gevolg van een schrapping van de niet meer geïnteresseerde kandidaten. De maatschappij telt een gemiddelde van tussen de 120 en 150 wachtenden op een sociale woning te Stekene.

Onderstaand vindt u een overzicht van het aantal sociale huurders op 15/09/2007, onderverdeeld naar deelgemeente en type woning:

Stekene:

Bejaardenwoning 1 slaapkamer (slpk):	32	
Bejaardenwoning 2 slpks:		12 (slechts 1 kandidaat-huurder heeft effectief nood aan 2 slpks)
Eéngesinswoning 2 slpks:	26	
Eéngesinswoning 3 slpks:	24	
Eéngesinswoning 4 slpks:	27	
Bejaardenappartement 1 slpk:	17	
Appartement 1 slpk:		53
Appartement 2 slpks:	8	
Appartement 3 slpks:	4	

Kemzeke:

Bejaardenwoning 1 slpk:	17
Eéngesinswoning 2 slpks:	15
Eéngesinswoning 3 slpks:	17

Klein-Sinaai:

Eéngesinswoning 3 slpks:	10
--------------------------	----

De gemiddelde huurprijs die betaald wordt door de huurders van de maatschappij bedraagt minder dan 200 euro.

³⁷ Woonfiche Stekene, Provincie Oost-Vlaanderen, Sociale Planning, 2007

³⁸ Jaarverslag 2006, Gewestelijke Maatschappij voor Volkswoningen.

Ongeveer 51% van de huurders heeft een inkomen dat lager is dan 14.000 euro.

De gemiddelde wachttijd bedraagt 3 à 4 jaar.

4.2.3.3.2. Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn van Stekene³⁹

Het O.C.M.W. van Stekene heeft in 1999 het project 'Residentie Vincent' gerealiseerd. Het betreft 15 sociale huurappartementen en 8 flats voor bejaarden en mindervaliden (buiten het sociaal huurstelsel).

De sociale huurappartementen worden verhuurd binnen het sociaal huurstelsel betreffende toewijsvoorwaarden. De huurprijzen daarentegen liggen vast.

Er zijn op dit moment:

- 6 appartementen met 1 slaapkamer aan een basishuur van 213,99 euro;
- 5 appartementen met 2 slaapkamers aan een basishuur van 242,44 euro;
- 3 appartementen met 3 slaapkamers aan een basishuur van 267,34 euro;
- 8 bejaarden/mindervalidenflats met 1 slaapkamer aan een basishuur van 309,87 euro.

Op de wachtlijst staan momenteel (situatie 30/08/2007) 190 kandidaat-huurders. Een opsplitsing makend naar woontype geeft volgend resultaat:

- appartement 1 slaapkamer: 38 kandidaat-huurders
- appartement 2 slaapkamers: 31 kandidaat-huurders
- appartement 3 slaapkamers: 11 kandidaat-huurders
- bejaarden/mindervalidenflats: 110 kandidaat-huurders.

Het aantal kandidaten voor een bejaarden/mindervalidenflat dient evenwel relatief gezien te worden. Heel veel mensen schrijven zich op deze wachtlijst in, in afwachting van de realisatie van het nieuwbouwproject van het O.C.M.W.

Het O.C.M.W. heeft de goedkeuring van de hogere overheid tot realisatie van een bijkomend sociaal woonproject met dertig sociale woongelegenheden, voornamelijk met 1 slaapkamer. Deze appartementen zullen aangepast (naar inrichting toe) zijn voor bejaarden.

Gemiddelde wachttijd voor een sociaal appartement van het O.C.M.W. bedraagt 4 jaar.

Het project van het Zwoezelhuis in de Kerkstraat, tot bouw van appartementen zit nog in de onderhandelingsfase. Hierover zijn nog geen concrete gegevens beschikbaar.

SWOT-analyse: WONEN SOCIALE HUISVESTING	
+: wat loopt goed, is positief, sterkte,..	- : minder goed, is negatief, zwakte,..
<ul style="list-style-type: none"> - Realisatie van 139 sociale woningen periode 1992-2007 - Tweemaandelijks overleg huurachterstallen O.C.M.W./SHM 	<ul style="list-style-type: none"> - Er is een tekort aan sociale woningen. Als gevolg hiervan zijn de wachttijden te lang. - Tegen eind 2007 zouden nog 11 bijkomende sociale woningen gebouwd moeten worden om vereiste uit woonbehoeftestudie te halen. - Beperkt aanbod sociale woningen voor alleenstaanden. - Steeds gelijkaardige bouwprojecten (niet origineel). Plaatselijke huisvestingsmaatschappijen vinden dat zij hiervoor onvoldoende steun krijgen van de hogere overheid en dat mensen dit niet willen. - Beperkte samenwerking met huisvestingsmaatschappij - Moeilijkere bereikbaarheid huisvestingsmaatschappij (andere gemeente, geen rechtstreekse busverbinding). - Tekort aan woningen voor gehandicapten.
<p>Wat is wenselijk?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inhaalbeweging bouw sociale huurwoningen en meer specifiek woongelegenheden 1 slaapkamer. - Creatieve woonconcepten, zowel naar inplanting, levenslang wonen, ecologisch bouwen, ed. - Uitbouwen van structureel overleg met huisvestingsmaatschappij en gemeentelijke diensten. Ev. opentrekken naar alle 	

³⁹ Gegevens O.C.M.W., dienst woonbemiddeling, augustus 2007.

partners op het vlak van wonen, dient overwogen te worden (oprichting woonraad).
 - Onderzoeken van de mogelijkheid tot uitbouw dienstverlening huisvestingsmaatschappij met antenne op de gemeente.
 - Opleggen van sociale huisvesting in grote verkavelingen (ongeveer 15% totaal). Systeem werkt goed in andere gemeenten.

Wat zijn andere bemerkingen?

Stekene scoort minder goed op het vlak van sociale huurwoningen in vergelijking met het arrondissement en de provincie (zie boven).

4.2.4. Alternatieve woonvormen

4.2.4.1. Weekendverblijven⁴⁰

Uit de inventaris van de weekendverblijven, die gemaakt werd in maart 2003, blijkt dat Stekene 847 vergunde weekendverblijven telt. Naar schatting zijn er daarnaast nog eens minstens de helft zoveel niet-vergunde verblijven.

Van de vergunde weekendverblijven zijn er 771 (91%) gelegen binnen een zone voor verblijfsrecreatie en 76 (9%) in een ander bestemmingsgebied (agrarisch gebied, natuurgebied of woongebied met landelijk karakter).

Als specifiek aandachtspunt dient hierbij de problematiek inzake permanente bewoning vermeld. Weekendverblijven zijn per definitie vergund als tijdelijk verblijf. Toch wordt minstens 20% van alle weekendverblijven permanent bewoond (ca. 175 verblijven geregistreerd).

4.2.4.2. Wonen op campings

In Stekene worden vier kampeerterreinen onderscheiden: camping Baudeloo, camping Reinaert, camping Vlasaard en camping Voorhout.

Tot eind jaren '90 werd op deze campings permanent gewoond (met inschrijving in bevolkingsregister). Door het kampeerdecreet en de intensieve begeleiding van de bewoners (pilotproject Oost-Vlaanderen) zijn de bewoners verhuisd.

Sedert het in voege treden van het campingdecreet en het uitdoofscenario, gaat logischerwijs ook het aantal mensen die een 'fictief adres' aanvragen stijgen : ze zetten hun domicilie op een adres X, terwijl ze in werkelijkheid op adres Y, meestal een camping, verblijven. Hiervan zijn er echter geen kwantitatieve gegevens beschikbaar, maar het fenomeen is bekend bij de gemeentelijke diensten. Deze verdoken bewoning komt meestal pas aan het licht wanneer er problemen van allerlei aard opduiken (financieel, administratief, ed).

4.2.4.3. Wonen voor asielzoekers

Het O.C.M.W. van Stekene beschikt over een Lokaal Opvanginitiatief (LOI) voor asielzoekers. Het betreft 9 plaatsen, die ingevuld worden door de hogere overheid.

Het O.C.M.W. heeft een woning in huur van het Gemeentebestuur, waar zij 1 gezin in huisvest.

4.2.4.4. Wonen voor bejaarden

Specifieke woonvormen voor bejaarden worden aangeboden door de plaatselijke sociale huisvestingsmaatschappij en door het O.C.M.W. (zie punt 2.2.).
 Voor gegevens i.v.m. residentiële woonvoorzieningen zie deel bejaarden.

4.2.4.5. Wonen voor mindervaliden

Binnen het sociaal woonpatrimonium zijn er op heden een beperkt aantal woongelegenheden aangepast voor personen met een handicap. Het gaat over 8 appartementen (waarvan 4 toegankelijk voor rolstoelen) in beheer van het O.C.M.W.

Andere woonvormen voor mindervaliden worden besproken in het deel 'Huisvesting – Bijzondere woonvormen.

⁴⁰ Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan Stekene, Irtas-Soresma, september 2005.

4.2.4.6. Crisisopvang

Mensen die een dringende herhuisvesting nodig hebben, omdat zij niet meer over een woning beschikken:

- omdat ze onbewoonbaar of ongeschikt verklaard is;
- omwille van een gerechtelijk bevel tot uitdrijving;
- omwille van familiale conflicten;
- omwille van een ramp;
- omdat ze dakloos zijn;
- omwille van andere dringende redenen,

kunnen bij het O.C.M.W. hulp vragen.

Het O.C.M.W. beschikt momenteel niet over een crisiswoning. Er is geen samenwerkingsverband met opvangcentra of andere vormen van crisisopvang. Het O.C.M.W. van Stekene kan in geval van crisis enkel de opvangcentra in de regio contacteren met de vraag of zij over een vrije plaats beschikken. In de provincie Oost-Vlaanderen is er slechts 1 crisisopvangcentrum, in het bijzonder 'De Schelp' in Gent. In het Waasland is wel een samenwerkingsverband tussen de diverse opvangcentra (permanentie): er wordt 1 crisiskamer vrijgehouden voor het hele Waasland. Er is wel een informele samenwerking met het O.C.M.W. van Sint-Gillis-Waas tot het gebruik van hun crisiswoning.

De hogere overheid heeft zijn goedkeuring gegeven tot de bouw van een crisiswoning te Stekene. Deze zal in de loop van 2008 in gebruik genomen worden.

SWOT-analyse: ALTERNATIEVE WOONVORMEN	
+: wat loopt goed, is positief, sterkte,..	- : minder goed, is negatief, zwakte,..
<ul style="list-style-type: none"> - bejaarden/mindervalidenflats in beheer O.C.M.W. - uitbouw crisisopvang tegen 2008. - Intern overleg bewoning campings is afgesproken. 	<ul style="list-style-type: none"> - opnieuw vaste bewoning campings (beperkt). - lang aanslepen problematiek WE-verblijven. - te weinig woonvormen bejaarden en mindervaliden.
<p>Wat is wenselijk?</p> <ul style="list-style-type: none"> - dringend uitwerken scenario weekendverblijven, om onzekerheid bewoners weg te nemen en verdere speculatie tegen te gaan. - werk maken van bijkomende woonprojecten bejaarden en mindervaliden (opportuniteit O.C.M.W. waar projectideeën een concretere uitwerking dienen te krijgen). 	

4.2.5. **Gemeentelijke dienstverlening**

4.2.5.1. Gemeente

Het Gemeentebestuur deed onlangs een voorstel tot interne organisatieverandering inzake huisvesting. Sinds 2007 werken twee diensten gericht samen op dit vlak: dienst sociale zaken en dienst ruimtelijke ordening en stedenbouw.

4.2.5.1.1. *Premies betreffende huisvesting*

Het gaat hier specifiek over de gewestelijke premies huursubsidie en installatiepremie, renovatiepremie en verbeterings- en aanpassingspremie. De aanpassingspremie is specifiek voor bejaarden en gehandicapten. De gemeente geeft een aanvullende premie van 10 % op deze verbeterings- en aanpassingspremie.

Aanvragen voor deze premies zijn zowel te bekomen op de sociale dienst als op de dienst ruimtelijk ordening en stedenbouw.

Hulp bij het invullen van de aanvraagformulieren wordt geboden op de sociale dienst van de gemeente, daar de hulp op het gebied van sociale administratie een belangrijke pijler is van de gemeentelijke sociale dienst.

4.2.5.1.2. *Onbewoonbaar en ongeschiktverklaringen*

Indien een woning niet voldoet aan de basisvereisten van veiligheid, gezondheid en comfort, kan de burgemeester, of in beroep de bevoegde minister, de woning ongeschikt en/ of onbewoonbaar laten verklaren. De woning zal dan opgenomen worden op een inventarislijst en de eigenaar zal jaarlijks een heffing verschuldigd zijn.

In toepassing van het Gemeentedecreet kan de burgemeester zelf beslissen een woning onbewoonbaar te verklaren, als die gevaar oplevert voor de openbare veiligheid of volksgezondheid. Op basis van de Vlaamse Wooncode kan de burgemeester een woning ongeschikt en/of onbewoonbaar verklaren, na advies van de huisvestingsambtenaar van de Vlaamse Overheid.

De dienst sociale zaken is in deze materie de dossierbeheerder. Een eerste woningonderzoek gebeurt door de dienst openbare werken.

4.2.5.1.3. Sociale woningen

De dienst sociale zaken draagt de verantwoordelijkheid voor het ontwikkelen van het beleid met betrekking tot sociale huisvesting en is op dit vlak dossierbeheerder.

De taak bestaat vooral uit het verzamelen en signaleren van noden en behoeften inzake sociale huisvesting en het fungeren als gemeentelijk aanspreekpunt voor de sociale huisvestingsmaatschappijen.

Op dit vlak is er een directe samenwerking met de dienst ruimtelijke ordening en stedenbouw.

4.2.5.1.4. Leegstaande en verwaarloosde woningen

Deze materie wordt door de dienst ruimtelijke ordening en stedenbouw opgevolgd. Zij maken jaarlijks een vermoedenslijst op als basis voor de definitieve lijst die wordt vastgesteld door het agentschap wonen van de Vlaamse overheid. Op de vermoedenslijst komen alle woningen die minstens 1 jaar leegstaan en die tevens uiterlijke kenmerken van verwaarlozing vertonen. Op de meest recente definitieve lijst (25/07/2007) staan 11 woningen.

4.2.5.2. O.C.M.W.

Sinds de oprichting van de dienst woonbemiddeling in 1997, met toenmalige gelden uit het provinciale pilotproject campingproblematiek, en sinds 1999 met eigen middelen, kende de dienst een steeds stijgend aantal bezoekers.

4.2.5.2.1. Individuele woonbemiddeling

Bij de dienst woonbemiddeling kunnen burgers met al hun vragen rond wonen en huisvesting terecht. Het gaat om heel gevarieerde hulpverlening. De meeste vragen die binnenkomen op de dienst hebben betrekking op het bekomen van een sociale woning, de slechte toestand van de huidige huurwoning, vraag naar betaalbare huisvesting, onenigheden met eigenaars, vragen met betrekking tot ongeschiktheid, vragen rond premies en tussenkomsten van zowel hogere overheden als O.C.M.W., vragen rond de huurwetgeving, ed.

Deze dienst werkt als eerstelijnsdienst. Waar nodig zal doorverwezen worden naar meer gespecialiseerde diensten, zoals huurdersbond, sociale huisvestingsmaatschappij, advocaat (pro deo), ed.

4.2.5.2.2. Sociale verhuringen

Naast de individuele woonbemiddeling neemt de dienst het beheer en de begeleiding van de bewoners van residentie Vincent op zich (zie punt 2.2.2.).

Het O.C.M.W. heeft op dit moment nog 4 woningen in huur op de private huurmarkt, welke onderverhuurd worden aan mensen met huisvestingsproblemen. Drie daarvan zijn ondertussen verkocht en de huur wordt midden november stopgezet.

Het O.C.M.W. had ook 1 woning in huur van de Gewestelijke Maatschappij voor Volkswoningen, buiten het sociale huurstelsel. Deze woning was toe aan grondige renovatie en is terug in handen van de maatschappij gegeven. Principieel is er het akkoord dat een andere woning aan het O.C.M.W. verhuurd zal worden van zodra zich een mogelijkheid aanbiedt.

4.2.5.2.3. Crisisopvang

Zie punt 4.6.

4.2.5.2.4. Premies en steunaanvragen

De dienst woonbemiddeling helpt mensen bij de aanvraag en de verdere opvolging van de huursubsidie en installatiepremie van het Vlaamse Gewest.

De installatiepremie waar daklozen recht op hebben bij een herhuisvesting, wordt eveneens aangevraagd door de dienst woonbemiddeling.

Dossiers i.v.m. steun of tussenkomst op het vlak van huren (huurwaarborg of tussenkomst huishuur) worden op de dienst woonbemiddeling individueel behandeld en voorgelegd aan de Raad voor Maatschappelijk Welzijn van het O.C.M.W.

4.2.5.2.5. Samenwerking externe diensten

Er is een samenwerkingsverband en een uitgeschreven scenario tussen de gemeentelijke diensten en het O.C.M.W. op het vlak van uithuiszettingen.

De dienst woonbemiddeling werkt samen met de Huurdersbond Waasland⁴¹. Op deze manier kan vlot advies uitgewisseld worden met betrekking tot de huurwetgeving en hoeven burgers zich niet te verplaatsen.

Het O.C.M.W. (dienst woonbemiddeling en dienst budgetbeheer) hebben een tweemaandelijks overleg met de Gewestelijke Maatschappij voor Volkswoningen. Op dit overleg komt specifiek huurachterstalbemiddeling aan bod.

SWOT-analyse: GEMEENTELIJKE DIENSTVERLENING	
+ : wat loopt goed, is positief, sterkte,...	- : minder goed, is negatief, zwakte,...
<ul style="list-style-type: none"> - uitgewerkt scenario uithuiszettingen. - Informatie-kanalen, zoals het infoblad, de website zijn aanwezig, maar worden niet optimaal gebruikt door de burgers en de professionele organisatie. - Specifieke dienst woonbemiddeling O.C.M.W. - Collectief lid huurdersbond. - Formulieren premies zijn op drie plaatsen verkrijgbaar op gemeente (sociale zaken, dienst RO en O.C.M.W.) 	<ul style="list-style-type: none"> - hoge gemeentebelasting eigenaars - O.C.M.W. blijft psychologische drempel hebben. - Geen specifieke gemeentelijke tussenkomsten m.b.t. wonen. - Gemeentelijke diensten werkzaam rond wonen zijn overbelast.
<p>Wat is wenselijk?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een duidelijk en gestructureerd overleg in de vorm van een Woonraad zal de informatiedoorstroming tussen diensten en overheid bevorderen en de communicatie m.b.t. wonen naar de bevolking verbeteren. Mogelijks kan het perspectieven openen met het oog op concrete samenwerkingsinitiatieven. - Beter promoten van premies inzake huisvesting, zowel in dienstverlening O.C.M.W. als gemeente. - Onderlinge doorverwijzing (intern en tussen gemeente/O.C.M.W.) verbeteren. Dit kan door de verschillende diensten en hun taken beter gekend te maken (zowel naar bevolking als naar de professionele diensten). - Onderzoeken of de gemeente en/of het O.C.M.W. woonpremies kan geven, rekening houdende met de financiële gevolgen voor het budget. - Uitwerken aparte folder rond wonen. - Verder uitbouwen gemeentelijke diensten rond wonen. 	

4.2.6. Instrumenten lokaal woonbeleid⁴²

Naast premies en de verkrottingsdecreten heeft een gemeente nog enkele andere instrumenten ter beschikking om een aangepast woonbeleid te kunnen voeren.

4.2.6.1. Sociaal beheersrecht

Het sociaal beheersrecht is toegekend aan het OCMW, de gemeente en de sociale huisvestingsorganisaties (VHM, sociale huisvestingsmaatschappijen, SVK en Vlaams Woningfonds). Het recht bestaat erin dat bepaalde categorieën van woningen door deze instanties kunnen gehuurd worden voor een periode van minimum negen jaar om ze eventueel te renoveren en door te verhuren. Woningen die hiervoor in aanmerking komen zijn woningen die opgenomen zijn op de lijst van leegstaande woningen en die voldoen aan de kwaliteitsvereisten en woningen die ongeschikt of onbewoonbaar verklaard werden, waaraan de eigenaar niet tijdig werken heeft uitgevoerd. Het sociaal beheersrecht wordt niet uitgevoerd door de steden en gemeenten gezien de juridische complexiteit van de regelgeving. Dit zorgt ervoor dat het sociaal beheersrecht in de praktijk niet toegepast wordt.

⁴¹ Collectief lidmaatschap voor 1 jaar bedraagt 100 euro (2007).

⁴² De Vlaamse Wooncode, 9 juli 1997.

4.2.6.2. Recht van voorkoop

De gemeente, het OCMW, de VHM of de sociale huisvestingsmaatschappijen kunnen in een aantal gevallen hun 'recht van voorkoop' uitoefenen. Momenteel kan het recht in de volgende gevallen uitgeoefend worden:

- Woningen waaraan werken zijn uitgevoerd door de begunstigde van het voorkooprecht in het kader van het sociaal beheer of een renovatiecontract.
- Woningen die opgenomen zijn in de lijst van leegstaande, verwaarloosde, ongeschikte of onbewoonbare gebouwen.
- Woningen die niet gesloopt werden binnen de reglementair voorziene termijn.
- Percelen, bestemd voor woningbouw, bebouwd of onbebouwd, die gelegen zijn in bijzondere gebieden (niet aanwezig in Stekene).

Momenteel passen noch de gemeente, noch het O.C.M.W, noch de sociale huisvestingsmaatschappijen het recht van voorkoop toe in de gemeente. Elk aanbod van recht van voorkoop wordt wel bekeken door de dienst ruimtelijke ordening en stedenbouw in hoeverre het aanbod interessant is.

4.2.6.3. Conformiteitsattest

Het conformiteitsattest is een officiële verklaring van de gemeentelijke overheid dat de woning beantwoordt aan de vooropgestelde normen. De verhuurder heeft de mogelijkheid om het attest aan te vragen bij het college van burgemeester en schepenen. Het is de bedoeling aan de verhuurder die een kwalitatieve woning wenst te verhuren de mogelijkheid te bieden de conformiteit van de woning officieel te laten vaststellen. Een conformiteitsattest is niet verplicht, maar kan wel bevrijdend werken in een strafrechtelijke procedure. Tot op heden is het attest weinig ingeburgerd en werd nog geen enkele aanvraag geregistreerd.

4.2.6.4. Subsidiëring van overheidsinitiatieven

De gemeente kan gebruik maken van een aantal Vlaamse subsidiemogelijkheden zoals projectsubsidies. Projectsubsidies kunnen aangevraagd worden door de traditionele initiatiefnemers van sociale woonprojecten of bijzondere woonprojecten, namelijk de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij, lokale sociale huisvestingsmaatschappijen, gemeenten, verenigingen van gemeenten, OCMW's. Deze subsidies dienen voor drie welomschreven verrichtingen:

- Verwerving van gronden en panden voor huisvestingsdoeleinden in woonkernen, waarbij de panden ofwel gerenoveerd, ofwel gesloopt en vervangen moeten worden. Het doel is het realiseren van gezonde woonkernen. Om een opwaardering van het woonpatrimonium te bekomen en de leefbaarheid van buurten te stimuleren, werd voor de meeste verwervingen met uitoefening van het recht van voorkoop een positieve discriminatie ingevoerd;
- Infrastructuurwerken en gemeenschapsvoorzieningen voor sociale woonwijken, die eventueel worden voorafgegaan door sloopwerken en het bouwrijp maken van het terrein;
- Bouw van nieuwe sociale woningen of renovatie van bestaande woningen met het oog op sociale huisvesting.

De subsidies zijn onderling combineerbaar.

4.2.6.5. Leegstand en verkrotting

Het besluit van de Vlaamse Regering van 2 april 1996 regelt de heffing ter bestrijding van leegstand en verkrotting van gebouwen en/of woningen. Sedert de invoering van dit besluit zijn eigenaars van woningen die leeg staan, verwaarloosd zijn of ongeschikt of onbewoonbaar zijn, verplicht een heffing te betalen. Deze heffingen worden door de Vlaamse overheid gebruikt ter ondersteuning van het gemeentelijk beleid ter verbetering van de leef- en omgevingskwaliteit in achtergestelde buurten en streken. De gemeente heft ook opcentiemen op deze heffing.

4.2.6.5.1. Leegstand

Woningen die gedurende een jaar niet bewoond worden en uiterlijke tekenen van verwaarlozing vertonen, worden als leegstaand beschouwd. Als indicaties voor leegstand worden beschouwd: het ontbreken van een inschrijving in het bevolkingsregister, het ontbreken van een aansluiting op water, elektriciteit of gas, een abnormaal laag verbruik van gas, water en elektriciteit en dergelijke meer.

Indien de Administratie een woning als leegstaand beschouwt, dan zendt zij onmiddellijk een administratieve akte naar de eigenaar. Indien de eigenaar niet tijdig kan aantonen dat de woning effectief gebruikt wordt, wordt de woning ingeschreven in de inventaris. Tenzij de eigenaar zich kan beroepen op een vrijstelling tot betaling van de heffing, dient hij voor een leegstaande woning een jaarlijks stijgende heffing te betalen. Gronden voor vrijstelling

zijn onder meer het uitvoeren van renovatiewerken, de woning pas in bezit hebben, het herstellen van een woning die door een ramp is getroffen,....

De laatste jaren zijn er echter zodanig veel wijzigingen aangebracht dat er een complete uitholling van het decreet heeft plaatsgevonden. Slechts zelden wordt er nog overgegaan tot een taxatie van een leegstaande woning, waardoor veel gemeenten ook het heft in eigen handen nemen en overgaan tot het uitvaardigen van een eigen gemeentelijk reglement op de leegstand van woningen. Stekene heeft dit niet.

4.2.6.5.2. Verwaarlozing

Men spreekt van verwaarlozing als de woning ernstige, zichtbare en storende gebreken of tekenen van verval vertoont aan de buitenzijde. Het gebouw wordt beoordeeld aan de hand van een technisch verslag dat gedetailleerde criteria vertoont. Vanaf 18 strafpunten wordt de woning als verwaarloosd beschouwd en komt ze in aanmerking voor opname in de inventaris.

4.2.6.6. Ongeschikt-, onbewoonbaar-, overbewoondverklaringen

Een woning die niet beantwoordt aan de basisvereisten van stabiliteit, bouwfysica, veiligheid of minimaal comfort, is ongeschikt. Een woning die ongeschikt is en bovendien een veiligheids- of gezondheidsrisico inhoudt voor de bewoner, is onbewoonbaar.

De geschiktheid van een woning wordt beoordeeld aan de hand van een technisch verslag. Op basis van het verslag formuleert de huisvestingsambtenaar van de Vlaamse overheid een advies aan de burgemeester. Het verslag wordt eveneens overgemaakt aan eigenaar en huurder, die hierna de kans krijgen hun eventuele argumenten kenbaar te maken. Binnen de drie maanden na de aanvraag van het onderzoek, moet de burgemeester een besluit nemen. Enkel bewoners van woningen die drie keer de hoogste score hebben op vocht en stabiliteit komen in aanmerking voor voorrang bij de toewijzing van een sociale woning.

Wanneer de veiligheid of de gezondheid van de bewoners, omwonenden of de voorbijgangers in acuut gevaar is, kan de burgemeester autonoom optreden op grond van art 135 van de Nieuwe Gemeentewet.

Bij overbewoning wordt de effectieve woonbezetting nagegaan in functie van de bezettingsnorm. Enkel wanneer de bezetting daadwerkelijk gepaard gaat met ernstige veiligheids- of gezondheidsrisico's kan de woning overbewoond verklaard worden.

SWOT-analyse: INSTRUMENTEN LOKAAL WOONBELEID	
+: wat loopt goed, is positief, sterkte,..	- : minder goed, is negatief, zwakte,...
- deelname cursus Provincie – huisvestingsconsulent: hier komen allerlei woonthema's aan bod, waaronder ook het woonbeleid.	- geen actief beleid kwaliteitsbewaking (leegstand / verkrotting) - er is geen belasting op onbebouwde percelen.
<p>Wat is wenselijk?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opleggen van sociale huisvesting in grote verkavelingen (ongeveer 15% totaal). Systeem werkt goed in andere gemeenten. - Gemeente is de motor, de regisseur van het lokale woonbeleid. Hierdoor dient een actiever beleid gevoerd te worden, om te onderzoeken hoe deze rol optimaal kan ingevuld worden. Wij moeten ernaar streven de beleidsinstrumenten optimaal toe te passen. - Uitbouwen lokaal woonoverleg. - Opmaak woonplan. - Een actief woonbeleid kan pas slagen met een aparte dienst huisvesting die de ruimte krijgt om beleidsmatig werk te leveren (geen individuele begeleiding). 	

4.3. Omgevingsanalyse huisvesting ~ bijzondere woonvormen

4.3.1. *Bijzondere woonvormen voor personen met een handicap*

4.3.1.1. Aanbod

4.3.1.1.1. *Diensten en voorzieningen - doelgroep*

In Stekene is geen aanbod inzake woonvormen voor personen met een handicap. In het Waasland⁴³ daarentegen is er een uitgebreid aanbod, zowel voor minderjarige – internaten en semi-internaten – als voor meerderjarige personen – begeleid en beschermd wonen, tehuis voor werkenden en niet-werkenden (bezigheid, nursing), tehuis voor kortverblijf en dagcentrum.

De diensten voor Plaatsing in gezinnen en WOP (wonen onder begeleiding van een particulier) hebben geen hoofdzetel in het Waasland, zij zijn werkzaam over de ganse provincie.

In 2006 telde Stekene 289⁴⁴ personen met een handicap, 59 van 0 tot 17 jaar, 202 van 18 tot 64 jaar en 28 ouder dan 64. 55 personen met een handicap maken gebruik van de diensten van 16 instellingen voor personen met een handicap in de regio. Het grootste aantal inwoners uit Stekene wordt opgevangen in het Dagcentrum te Sint-Niklaas, in de thuisbegeleidingsdienst voor personen met autisme Tanderius vzw in Lochristi, Buitengewoon Onderwijs Windekind te Lokeren, MPI Spermalie te Brugge en De Tandem vzw te Sint-Amandsberg. De gemeente steunt deze instellingen financieel door hen een bijdrage toe te kennen van 74,37€ per opgevangen inwoner.

In Oost-Vlaanderen zijn internaat, semi-internaat, tehuizen niet-werkenden en thuisbegeleiding de grootste zorgvormen. Het aanbod voor personen met een handicap zit ook in de lift mede omdat de laatste jaren op Vlaams niveau budgetten werden vrijgemaakt voor uitbreiding van de sector voor personen met een handicap.⁴⁵

4.3.1.2. Vraag - knelpunten

Het feit dat Stekene geen eigen opvanginitiatieven heeft voor personen met een handicap stuit belangenverenigingen voor mindervaliden tegen de borst. De Stekense verenigingen die een vrijetijdsaanbod organiseren voor personen met een handicap (JOVO, KVG, VFG, Dag van Jan en Alleman,...) signaleren dit als een groot tekort in Stekene.

Het project van het OCMW inzake de bouw van een Zwoezelhuis, nl. 8 appartementen voor personen met een handicap, is momenteel in fase van onderhandeling. Er werd reeds een lijst aangelegd met mogelijk geïnteresseerden. Er staan momenteel 25 personen op deze wachtlijst. Dit toont aan dat de interesse in Stekene heel groot is voor dergelijke woonvorm.

Verenigingen uit Stekene vinden het belangrijk dat bij eventuele toewijzing voorkeur gegeven wordt aan inwoners uit Stekene.

Aangezien Stekene zelf geen opvangmogelijkheden heeft voor personen met een handicap is het heel belangrijk dat betrokken diensten (gemeente, OCMW) voldoende zicht hebben op het aanbod in de regio om correcte informatie te kunnen geven aan geïnteresseerden. Samenwerking met andere disciplines, zoals bv. het CLB en sociale diensten mutualiteit, is hierbij belangrijk.

4.3.1.2.1. *Wachtlijsten*

Vanaf 1998 wordt per provincie een Centrale Wachtlijst voor personen met een handicap⁴⁶ bijgehouden. De Centrale Wachtlijst is bedoeld voor kinderen, jongeren en volwassenen met een handicap en hun familie die op zoek zijn naar een antwoord op hun vraag naar zorg gericht aan het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een handicap.

Er zijn momenteel cijfers beschikbaar voor Stekene, maar voor minderjarigen zijn de wachtlijstgegevens, in kaart gebracht met het huidig instrumentarium, niet betrouwbaar gebleken⁴⁷. Aangezien het grootste aantal zorgvragen

⁴³ Bijlage 7 : Voorzieningen per zorgvorm (erkenning op 31/12/2005 in regio Waasland), document RWO (Regionaal Welzijnsoverleg Waasland).

⁴⁴ Sociale Situatieschets van Oost-Vlaanderen 2006, 2.3. Doelgroepen, 2.3.1. personen met een handicap, aantal personen met een handicap, p. 107-109

⁴⁵ Sociale Situatieschets van Oost-Vlaanderen 2006, 2.3. Doelgroepen, 2.3.1. personen met een handicap, aanbod voor personen met een handicap, erkenningen, p. 109-110

⁴⁶ Sociale Situatieschets van Oost-Vlaanderen 2006, 2.3. Doelgroepen, 2.3.1. personen met een handicap, geregistreerde wachtenden op zorg, p. 116-117

⁴⁷ Gegevens Centrale Wachtlijst, document RWO, leernetwerk Regionaal Overleg Gehandicaptenzorg

zich situeert onder de 16 tot 20 jarigen⁴⁸ is het belangrijk om correcte registratie te kunnen doen. Voorlopig is het wachten op een goed registratie-instrument om deze gegevens in kaart te brengen.

Algemeen is het ook zo dat er op provinciaal niveau veel cijfermateriaal voorhanden is inzake personen met een handicap en hun zorgvragen, maar niet op lokaal niveau.

Dit heeft zeker te maken met het feit dat dienstverlening voor personen met een handicap grotendeels georganiseerd wordt op bovenlokaal niveau.

Algemeen kan wel gesteld worden dat er een toename is van het aantal nieuwe zorgaanvragen. Dit kan deels verklaard worden door de grotere bekendheid van de Centrale Wachtlijst en deels omdat de wachtlijst de laatste jaren ook geëvolueerd is tot een registratielijst waarop ook toekomstige vragen een plaats hebben. Door verhoogde sensibilisering worden handicaps ook vroeger en vaker gedetecteerd dan tevoren.

4.3.1.2.2. Aangepaste woonvorm

Er wordt vastgesteld dat er op heden een beperkt aantal aangepaste woongelegenheden zijn voor personen met een handicap binnen het sociale woonpatrimonium. Het betreft 8 appartementen (waarvan 4 toegankelijk voor rolstoelgebruikers) in beheer van OCMW Stekene.

Oudere personen met een handicap die in een home voor werkende personen verblijven, dienen deze instelling op het moment van hun pensionering te verlaten. Zij komen dan soms in een rusthuis terecht waar geen specifieke begeleiding voorzien is.

Ook hier is een structurele samenwerking nodig tussen de instellingen voor personen met een handicap en andere betrokken zorgaanbieders om dergelijke situaties goed op te volgen.

4.3.1.2.3. Gemeentelijke premie

Tot en met de leeftijd van 64 jaar hebben personen met een handicap ook recht op de gemeentelijke gehandicaptenpremie. In 2006 telt Stekene 261 personen met een handicap in die leeftijdscategorie en slechts 194 personen deden hun aanvraag voor het verkrijgen van deze premie. De gemeentelijke sociale dienst merkt wel dat het aantal aanvragen jaarlijks stijgt. De bekendmaking van deze, en ook andere gemeentelijke premies, blijft belangrijk.

4.3.2. Bijzondere woonvormen voor personen met een psychiatrisch probleem

4.3.2.1. Aanbod⁴⁹

Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) onderscheidt volgende domeinen :

- de samenwerkingverbanden beschut wonen
- de centra geestelijke gezondheidszorg
- de psychiatrische afdelingen van algemene ziekenhuizen
- psychiatrische ziekenhuizen
- psychiatrische verzorgingstehuizen
- andere voorzieningen met een RIZIV-conventie
- zorgvernieuwing en pilootprojecten

Op het grondgebied Stekene zijn geen diensten en voorzieningen gevestigd rond wonen voor personen met een psychiatrische problematiek.

Aangezien we in dit hoofdstuk enkel de bijzondere woonvormen voor personen met een psychiatrisch probleem bespreken, beperken we ons tot samenwerkingsverbanden beschut wonen en de psychiatrische thuiszorg.

4.3.2.1.1. Samenwerkingsverbanden beschut wonen

Oost-Vlaanderen heeft in 11 samenwerkingsverbanden 697 plaatsen voor de voor geheel Vlaanderen voorziene 2516 plaatsen beschut wonen. Nagenoeg alle plaatsen zijn ingevuld.

Beschut Wonen Waasland⁵⁰ richt zich tot mensen met psychiatrische problemen die nood hebben aan begeleiding om een zo zelfstandig mogelijke woon- en leefsituatie op te bouwen. Naast de begeleiding binnen de

⁴⁸ Sociale Situatieschets van Oost-Vlaanderen 2006, 2.3. Doelgroepen, 2.3.1. personen met een handicap, aantal geregistreerden per leeftijdscategorie, p. 120

⁴⁹ Vrij naar : Geestelijke gezondheidszorg, tekst website sociale planning, zorg, meer informatie over voorzieningen.

⁵⁰ Zie sociale kaart Beschut Wonen Waasland

woon-en leefsituatie biedt Beschut Wonen Waasland ook een begeleiding binnen de weeksituatie in het activiteitencentrum 't Akcent en het arbeidszorginitiatief Werk.Saam. Hun werkingsgebied is Waas en Dender. De doelgroep is volwassen mannen en vrouwen met psychiatrische problemen of psychosociale noden.

Pro Mente⁵¹ biedt huisvesting en begeleiding aan mensen met psychiatrische problematiek. De begeleiding is gericht op het herstel en maatschappelijke integratie van de cliënt. Er zijn verschillende begeleidingsformules – van huisvesting en begeleiding in een woning tot individueel beschut wonen en begeleidingsdomeinen. Er zijn ook extra voorzieningen zoals het ontmoetingshuis in de GGZ "Zigzag", het dagactiviteitencentrum "De Witte Hoeve" en een dienst voor arbeidstrajectbegeleiding "ECHO". Kandidaat-cliënteel voor het Individueel Beschut wonen dient over een eigen huisvesting te beschikken binnen de agglomeratie van Sint-Niklaas. Kandidaat-bewoners van een Pro Mente-woning dienen een band te hebben met regio Waas en Dender of Klein-Brabant. De doelgroep zijn mensen, zowel mannen als vrouwen, met (gestabiliseerde) ernstige of langdurige psychiatrische problematiek die over voldoende zelfredzaamheid beschikken en nood hebben aan maatschappelijke begeleiding.

4.3.2.1.2. *Psychiatrische thuiszorg*

De psychiatrische thuiszorgdienst Querido⁵² doet begeleiding van ernstige psychiatrische diagnose met het oog op behandeling en rehabilitatie in het thuismilieu. Zij verlenen ook advies en ondersteuning aan de thuiszorgdiensten en geven vorming aan bestaande diensten. Zij richten zich tot de patiënt zelf en zijn omgeving en bestaand netwerk. Andere belangrijke initiatief in het kader van psychiatrische zorg in onze gemeente is Similes. Similes is een vzw van en voor verwanten van mensen met psychische problemen.

4.3.2.2. Vraag

Er zijn geen gegevens beschikbaar over de verhouding vraag en aanbod. Evenmin is er zicht op het aantal doorverwijzingen naar de verschillende diensten vanuit onze gemeente.

Als de sociale dienst van het OCMW geconfronteerd wordt met een psychiatrische problematiek, is dat meestal als onderdeel van een "multi-problem" situatie. Er is dan steeds ondersteuning nodig vanuit gespecialiseerde diensten; samenwerking met huisarts is hierbij van belang. Bij ontslag uit psychiatrische ziekenhuizen wordt via het OCMW regelmatig budgetbegeleiding opgestart op vraag van de sociale dienst van het ziekenhuis, in het kader van nazorg.

Langdurige psychiatrische opnames in ziekenhuizen of psychiatrische afdelingen worden afgebouwd. Een groot deel van die mensen kunnen doorstromen naar psychiatrische verzorgingstehuizen of naar beschut wonen. Mensen die niet voldoende zorgbehoevend zijn, keren echter terug naar hun thuissituatie

Dat Querido zich specifiek richt op de psychiatrische zorg van patiënten in de thuisomgeving is zeker een pluspunt.

Aangezien Stekene zelf geen opvangmogelijkheden heeft voor personen met een psychiatrische problematiek en het bovendien gaat om een problematiek die een zeer specifieke aanpak vraagt is het aangewezen dat betrokken diensten (gemeentebestuur, OCMW,...) voldoende zicht hebben op het aanbod in de regio om correcte informatie te kunnen geven aan hulpvragers.

Hulpverlening in dit verband zal meestal niet verder gaan dan een doorverwijzing.

4.3.3. *Bijzondere woonvormen i.k.v. bijzondere jeugdzorg*

Voor dit thema verwijzen we naar het hoofdstuk Jeugdhulp opgenomen in het Jeugdbeleidsplan, opgemaakt door de gemeentelijke jeugddienst voor de periode 2008- 2011.

⁵¹ Zie sociale kaart Pro Mente

⁵² Zie sociale kaart Querido

4.4. Doelstellingen en acties huisvesting

Strategische doelstelling : *Verder uitbouwen van een kwaliteitsvol huisvestingsbeleid*

Operationele doelstelling 1 : *Uitbouwen van een algemeen huisvestingsbeleid*

Actie	omschrijving	Timing	OCMW	Gemeente	Andere
1.1.1	Opmaken van een woonplan met als doel het voeren van een actief lokaal woonbeleid met toepassing van de instrumenten van het lokaal woonbeleid : sociaal beheersrecht, recht van voorkoop, conformiteitsattest, leegstand en verkrotting, ongeschikt- onbewoonbaar- en overbewoondverklaring,...	2008		X	
1.1.2	Onderzoek naar de uitbouw van een dienst huisvesting binnen de bestaande diensten	2008-2013	X	X	
1.1.3	Continueren van het bestaande systeem inzake woonpremies : huursubsidie- en installatiepremie, verbeterings- en aanpassingspremies	permanent	X	X	
1.1.4	Verder onderzoeken van mogelijkheden tot Sociaal Verhuurkantoor (zelf opstarten of mee participeren in het SVK)	2008-2013	X	X	
1.1.5	Verder uitwerken scenario weekendverblijven	2008-2013	X	X	
1.1.6	Verder uitwerken bijkomende woonprojecten voor bejaarden en mindervaliden, o.a. dossier zwoezelhuis	2008-2013	X		

Operationele doelstelling 2 : *Uitbouwen van een beleid inzake sociale huisvesting voor sociale huur- en koopwoningen*

Actie	omschrijving	Timing	OCMW	Gemeente	Andere
1.2.1	Blijvend organiseren van overleg met huisvestingsmaatschappijen en gemeentelijke diensten	2008-2013	X	X	
1.2.3	Uitbouwen creatieve woonconcepten naar inplanting, levenslang wonen, ecologisch wonen,...waar mogelijk	2008-2013		X	
1.2.4	Een inhaalbeweging doen naar bouw van sociale woongelegenheden met 1 slaapkamer, rekening houdende met de timing van de huisvestingsmaatschappij.	2008-2013	X	X	HVM
1.2.5	Onderzoeken van de administratieve mogelijkheden op lokaal vlak tot uitbouw van de dienstverlening van de huisvestingsmaatschappij: zelf administratieve voorbereiding van dossiers	2008-2013	X	X	X
1.2.6	Opleggen van sociale huisvesting in grote verkavelingen - in verkavelingen van halve hectare, met minstens 10 loten zal 25% voorzien worden voor sociale huisvesting	2008-2013		X	
1.2.7	6 bijkomende sociale woongelegenheden voorzien, bij voorkeur in Kemzeke (en Kein-Sinaai)	2008-2013		X	X

Operationele doelstelling 3 : *Uitbouwen van de dienstverlening inzake huisvesting*

Actie	omschrijving	Timing	OCMW	Gemeente	Andere
1.3.1	Uitbouwen gemeentelijke diensten rond wonen	2008-2013		X	
1.3.2	Dienstverlening OCMW en gemeente inzake huisvesting beter bekendmaken naar de bevolking	permanent	X	X	
1.3.3	Onderlinge doorverwijzingen (intern binnen het OCMW én tussen de gemeente en het OCMW) verbeteren	2008-2013	X	X	

1.3.4	Beter promoten van de premies inzake huisvesting, ook specifiek voor bejaarden	jaarlijks	X	X	
1.3.5	Uitwerken folder rond wonen	2008	X	X	

Operationele doelstelling 4 : *Uitbouwen van een beleid inzake bijzondere woonvormen voor personen met een handicap*

Actie	omschrijving	Timing	OCMW	Gemeente	Andere
1.4.1	Verder uitbouwen van opvanginitiatieven voor personen met een handicap	2008-2013	X		
1.4.2	De woongelegenheden binnen het sociaal patrimonium aanpassen aan de noden en behoeften voor personen met een handicap en nieuwe sociale woongelegenheden aanpassen waar mogelijk.	2008-2013	X	X	HVM
1.4.3	Open en duidelijk communiceren over het project Zwoezelhuis	2008-2013	X		
1.4.4	Bij toewijzing zwoezelhuis voorkeur geven aan inwoners van Stekene	2008-2013	X		
1.4.5	Betrokken gemeentelijke diensten krijgen voldoende zicht op het aanbod in de regio en kunnen gerichte en correcte informatie geven aan geïnteresseerden	2008-2013	X	X	
1.4.6	Gemeentelijke diensten werken samen met betrokken diensten die deskundig zijn inzake opvang voor personen met een handicap	permanent	X	X	
1.4.7	Blijvende bekenmaken gemeentelijke premie voor personen met een handicap	jaarlijks		X	

Operationele doelstelling 5 : *Uitbouwen van een beleid inzake bijzondere woonvormen voor personen met een psychiatrisch probleem*

Actie	omschrijving	Timing	OCMW	Gemeente	Andere
1.5.1	Betrokken gemeentelijke diensten krijgen voldoende zicht op het aanbod in de regio en kunnen gerichte en correcte informatie geven inzake doorverwijzing	permanent	X	X	

Deel 3 – Financieel Programma

Het financieel programma omvat de gekozen acties die nieuw van aard zijn én bovendien een extra financiële impact hebben bovenop de reeds voorziene budgetten.

De overige acties zonder bijkomende financiële consequenties, maar wel jaarlijks voorzien op de begrotingen van de beide besturen zijn terug te vinden in het hoofdstuk doelstellingen en actie.

Hoofdstuk 1. Gemeente 2008 – 2013

Aard van de uitgaven	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. KINDEROPVANG						
1.1. Verbeteren van de communicatie en de samenwerking tussen diensten inzake kinderopvang	200	225	250	275	300	325
1.1.1. Beter bekendmaken van het aanbod inzake kinderopvang in Stekene, o.a. infobrochure	200	225	250	275	300	325
1.3. Blijven investeren in gemeentelijke buitenschoolse kinderopvang Robbedoes, aangepast aan de maatschappelijke noden en behoeften	0	400	410	420	430	440
1.3.6. Tijdens gemeenschappelijke brugdagen voor alle scholen opvang voorzien via Robbedoes	0	400	410	420	430	440
1.5. Blijven investeren in speelpleinwerking Riebedebie en vakantiewerking Robbedoes	1.200	1.225	1.250	1.275	1.300	1.325
1.5.1. Kinderopvang Robbedoes 1ste week van juli	1.200	1.225	1.250	1.275	1.300	1.325
1.7. Blijven investeren in inclusieve opvang	500	510	525	540	555	560
1.7.2. Organiseren van gespecialiseerde vorming voor de monitoren die Riebedebie Xtra begeleiden	500	510	525	540	555	560
2. OPVOEDINGSONDERSTEUNING						
2.1. Verder uitbouwen van een interactief en participatief beleid inzake opvoedingsondersteuning	500	510	525	540	555	560
2.1.6. Aanbieden van vormings- en preventieprogramma's rond spijbelen, gedragsproblemen, drugs en alcohol, multiculturaliteit,... voor ouders en andere geïnteresseerden	500	510	525	540	555	560
3. OUDEREN						
3.1. Verder uitbouwen van de beleidsinstrumenten voor een interactief en participatief seniorenbeleid	1.200	0	0	0	0	0
3.1.1. Opstart nieuw seniorenbehoefteonderzoek ism VUB	1200	0	0	0	0	0
3.4. Verhogen en bestrijden van eenzaamheid door het aanmoedigen van sociaal contact	250	275	300	325	350	375
3.4.1. Naar analogie met het project netwerk 80+ van de seniorenraad buurtgerichte activiteiten opzetten in het OCMW	250	275	300	325	350	375
4. HUISVESTING						
4.2. Uitbouwen van een beleid inzake sociale huisvesting voor sociale huur- en koopwoningen	50.000					
4.2.7. bijkomende sociale woongelegenheden voorzien, bij voorkeur in Kemzeke (en Klein-sinaai): opmaken RUP	50.000					

Aard van de inkomsten	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. KINDEROPVANG						
1.3. Blijven investeren in gemeentelijke buitenschoolse kinderopvang Robbedoes, aangepast aan de maatschappelijke noden en behoeften	0	150	150	150	150	150
1.3.6. Tijdens gemeenschappelijke brugdagen voor alle scholen opvang voorzien via Robbedoes	0	150	150	150	150	150
1.5. Kinderopvang Robbedoes voorzien tijdens de eerste week van juli	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
1.5.1. Kinderopvang Robbedoes 1ste week van juli	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000

Hoofdstuk 2. OCMW 2008 – 2013

Aard van de uitgaven	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. KINDEROPVANG						
2. OPVOEDINGSONDERSTEUNING						
3. OUDEREN						
3.8. Verder uitbouwen van het beleid inzake residentiële zorg voor bejaarden						
3.8.1. 1 ^{ste} fase van het lopende dossier inzake uitbreiding van de residentiële zorg voor bejaarden aanvangen	5.000 ⁵³	MJP OCMW ⁵⁴	MJP OCMW	MJP OCMW	MJP OCMW	MJP OCMW
4. HUISVESTING						
4.1. Uitbouwen van een algemeen huisvestingsbeleid						
4.1.6. Verder uitwerken bijkomende woonprojecten voor bejaarden en mindervaliden	5.000 ⁵⁵	MJP OCMW	MJP OCMW	MJP OCMW	MJP OCMW	MJP OCMW
4.4. Uitbouwen van een beleid inzake bijzondere woonvormen voor personen met een handicap						
4.4.1. Verder uitbouwen van opvanginitiatieven voor personen met een handicap, project Zwoezelhuis ⁵⁶	210.000	1.100.0000				

⁵³ 5000€ voor betaling tussentijdse interesten op het reeds opgenomen kapitaal

⁵⁴ Te voorzien in het meerjarenplan van het OCMW 2009/2013

⁵⁵ 5000€ voor betaling tussentijdse interesten op het reeds opgenomen kapitaal

⁵⁶ Het project Zwoezelhuis is voorzien in het investeringsprogramma 2008 van het OCMW - 210.000€ voorzien voor de aankoop van de woning, 1.100.0000€ voor de realisatie van de vernieuwbouw. Het volledige project omvat de periode 2008-2009-2010.

Deel 4 – Bijlagen

1. Bijlagen bij omgevingsanalyse jeugd – kinderopvang
 - Bijlage 1 : DVO – overzicht aantal ingeschreven kinderen 2005-2006
 - Bijlage 2 : Jaarverslag Stekene 2006 : geboorten
 - Bijlage 3 : bevolkingspiramide Stekene 2005 –2007
 - Bijlage 4 : bevolkingsprognose naar leeftijd
 - Bijlage 5 : gezinskernen
 - Bijlage 6 : Statistieken kinderopvang Robbedoes
2. Bijlagen bij omgevingsanalyse huisvesting – bijzondere woonvormen
 - Bijlage 7 : voorzieningen per zorgvorm (erkenning op 31/12/2005 in regio Waasland), document Regionaal Welzijnsoverleg Waasland
3. Bijlage 8: Overzicht overlegmomenten in kader van opmaak Lokaal Sociaal Beleidsplan
4. Bijlage 9 : Advies seniorenraad van 22 november 2007 over het Lokaal Sociaal Beleidsplan, thema ouderen
5. Bijlage 10: Advies Lokaal Overleg Kinderopvang van 22 november 2007 over het Lokaal Sociaal Beleidsplan, thema kinderopvang
6. Bijlage 11: Beslissing van de OCMW-Raad betreffende de goedkeuring van het Lokaal Sociaal Beleidsplan, 29 november 2007
7. Bijlage 12: Gemeenteraadsbesluit betreffende de goedkeuring van het Lokaal Sociaal Beleidsplan, 18 december 2007